МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНЖЕНЕРНИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ
ІНСТИТУТ ім. Ю. М. ПОТЕБНІ

Кафедра інформаційної економіки, підприємництва та фінансів
(повна назва кафедри)

Кваліфікаційна робота

другий (магістерський)
(рівень вищої освіти)

на тему: **ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ДІЛОВОЇ АКТИВНОСТІ ПрАТ «ЗАПОРІЖСКЛОФЛЮС» В КОНТЕКСТІ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ**

Виконав: студент 2 курсу, групи 8.0724 – уфпс
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»
(код і назва спеціальності)
страхування»
освітньої програми управління фінансами підприємницьких структур

спеціалізації_____
(код і назва спеціалізації)

Сібякіна А.О.
(ініціали та прізвище)
Керівник доцент кафедри інформаційної економіки, підприємництва та фінансів,
к.е.н., доц. Оглобліна В.О.
(посада, вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали)
Рецензент доцент кафедри інформаційної економіки, підприємництва та фінансів, к.е.н, доц. Король С.А.
(посада, вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали)

Запоріжжя
2025

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНЖЕНЕРНИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
ім. Ю.М. ПОТЕБНІ

Кафедра інформаційної економіки, підприємництва та фінансів
Рівень вищої освіти другий (магістерський)
Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»
(код та назва)
Освітня програма Управління фінансами підприємницьких структур
(код та назва)
Спеціалізація _____
(код та назва)

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри *д.е.н., проф.*
Клопов І.О.

«____» _____2026 року

З А В Д А Н Я
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ СТУДЕНТА

Сібякіна Анастасія Олександрівна
(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи (проєкту) Підвищення рівня ділової активності ПрАТ «Запоріжсклофлюс» в контексті фінансової стійкості
керівник роботи Оглобліна В.О., *к.е.н.*
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)
затверджені наказом №318-с від «27» лютого 2025 року
2. Строк подання студентом роботи 24 листопада 2025 р.
3. Вихідні дані до роботи *Публічна інформація, що досліджується в роботі; статистичні макроекономічні дослідження. Фахові періодичні видання. Наукові роботи. Публічна інформація за темою. Відкриті джерела інформації*
4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити)
Теоретична частина. Досліджено теоретичні та методичні основи управління діловою активністю підприємства
Аналітична частина. Здійснено аналіз фінансово-господарської діяльності ПрАТ «Запоріжсклофлюс» з точки зору фінансової стійкості.
Проєктна частина. Удосконалено підходи до підвищення рівня ділової активності ПрАТ «Запоріжсклофлюс» в контексті фінансової стійкості.
5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень):
Рис. 1.1. Фактори, які враховує підприємство для підвищення рівня ділової активності, Рис. 1.2. Управління діловою активністю в контексті управління підприємством, Рис. 1.3. Рівні ділової активності, Рис. 1.4. Проблеми, від яких страждає український бізнес, Рис. 1.5. Ключові показники

розвитку добувної промисловості України, Рис. 2.1. Загальний вигляд зварювального плавленого флюсу, Рис. 2.2. Обладнання з виробництва зварювальних флюсів методом подвійного рафінування розплаву, Рис. 2.3. Динаміка структури майна ПрАТ «Запоріжсклофлюс» у 2022 – 2024 рр., Рис. 2.4. Динаміка обсягу нерозподіленого прибутку ПрАТ «Запоріжсклофлюс» впродовж 2022 – 2024 рр., Рис. 2.5. Динаміка структури капіталу ПрАТ «Запоріжсклофлюс», Рис. 2.6. Динаміка прибутків (збитків) ПрАТ «Запоріжсклофлюс» у 2021 – 2024 рр., Рис. 2.7. Динаміка коефіцієнтів стану ресурсів, платоспроможності та фінансової стійкості ПрАТ «Запоріжсклофлюс» у 2022 – 2024 рр., Рис. 2.8. Динаміка тривалості фінансового циклу та його складових ПрАТ «Запоріжсклофлюс» у 2022 – 2024 рр., Рис. 3.1. Динаміка чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) ПрАТ «Запоріжсклофлюс» під час повномасштабної війни, Рис. 3.2. Комплекс заходів з покращення діяльності ПрАТ «Запоріжсклофлюс» в умовах повномасштабної війни, Рис. 3.3. Прогнозні сценарії відновлення ділової активності підприємств

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
1	*Оглобліна В.О., доцент кафедри інформаційної економіки, підприємництва та фінансів, к.е.н.*	17.09	17.09
2	*Оглобліна В.О., доцент кафедри інформаційної економіки, підприємництва та фінансів, к.е.н.*	19.10	19.10
3	*Оглобліна В.О., доцент кафедри інформаційної економіки, підприємництва та фінансів, к.е.н.*	29.10	29.10

7. Дата видачі завдання _____

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	*Досліджено теоретичні основи підвищення рівня ділової активності підприємства*	*29.09.2025*	
2	*Огляд джерел інформації з законодавчих та нормативно – правових засад регулювання господарської діяльності підприємства*	*3.10.2025*	
3	*Збір даних та опрацювання публічної інформації щодо аналізу фінансової звітності в напрямку оцінки ділової активності*	*20.10.2025*	
4	*Здійснено дослідження фінансової стійкості ПрАТ «Запоріжсклофлюс»*	*01.11.2025*	
5	*Запропоновано заходи з підвищення рівня ділової активності ПрАТ «Запоріжсклофлюс» в контексті фінансової стійкості*	*15.11.2025*	

Студент _____ А.О. Сібякіна
(підпис) (ініціали та прізвище)

Керівник роботи (проєкту) _____ В.О. Оглобліна
(підпис) (ініціали та прізвище)

Нормоконтроль пройдено

Нормоконтролер _____ І.І. Менсітов
(підпис) (ініціали та прізвище)

ЗМІСТ

ВСТУП…….. 6

РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ДІЛОВОЮ АКТИВНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА В КОНТЕКСТІ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ……..……. 10

1.1. Ділова активність підприємства як економічна категорія ……. 10

1.2. Методичні підходи до оцінки ділової активності в контексті фінансової стійкості підприємства ……... ……. 14

1.3. Проблеми та шляхи їх вирішення у промисловості України під час повномасштабної війни…… 22

РОЗДІЛ 2 ДОСЛІДЖЕННЯ ДІЛОВОЇ АКТИВНОСТІ ПрАТ «ЗАПОРІЖСКЛОФЛЮС» В КОНТЕКСТІ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ... 34

2.1. Організаційно-економічна характеристика ПрАТ «Запоріжсклофлюс» …… 34

2.2. Дослідження активів та джерел їх формування на ПрАТ «Запоріжсклофлюс»……. 39

2.3. Аналіз фінансових результатів та коефіцієнтний аналіз ПрАТ «Запоріжсклофлюс» в контексті фінансової стійкості та ділової активності ……. 51

РОЗДІЛ 3 НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ДІЛОВОЇ АКТИВНОСТІ ПрАТ «ЗАПОРІЖСКЛОФЛЮС» В КОНТЕКСТІ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ…..……..…... 67

3.1. Управління діловою активністю ПрАТ «Запоріжсклофлюс» в умовах воєнних дій в напрямку забезпечення фінансової стійкості бізнесу ……. 67

3.2. Управлінські рішення зі збереження та відновлення ділової активності ПрАТ «Запоріжсклофлюс» в період повномасштабної війни .. 72

ВИСНОВКИ……. 85

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ…… 91

ДОДАТКИ……. 96

АНОТАЦІЯ

Сібякіна А.О. Кваліфікаційна робота магістра «Підвищення рівня ділової активності ПрАТ «Запоріжсклофлюс» в контексті фінансової стійкості»: 108 стор., 16 рис., 15 табл., 41 джерел.

Ключові слова: ФІНАНСОВА СТІЙКІСТЬ, ДІЛОВА АКТИВНІСТЬ, ЧИСТИЙ ПРИБУТОК, ПРОГНОЗНІ СЦЕНАРІЇ, ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА

Обгрунтовано теоретичні основи управління діловою активністю в контексті фінансової стійкості бізнесу. Виконано комплексну оцінку поточного стану господарської діяльності ПрАТ «Запоріжсклофлюс». Запропоновано напрямки підвищення рівня ділової активності ПрАТ «Запоріжсклофлюс» в контексті фінансової стійкості.

ABSTRACT

Sibyakina A.O. Master's qualification work «Increasing the level of business activity of PrJSC «Zaporizhskloflus» in the context of financial sustainability»: 108 pages, 16 figures, 15 tables, 41 sources.

Keywords: FINANCIAL STABILITY, BUSINESS ACTIVITY, NET PROFIT, FORECAST SCENARIOS, GOVERNMENT SUPPORT

The theoretical foundations of business activity management in the context of financial sustainability of business are substantiated. A comprehensive assessment of the current state of the economic activity of PJSC «Zaporizhskloflus» was performed. Directions for increasing the level of business activity of «Zaporizhskloflus» PJSC in the context of financial stability are proposed.

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Ведення господарської діяльності в умовах сьогодення вимагає не просто констатувати отримані результати в даних поточного бухгалтерського обліку з подальшим узагальненням у звітних формах, а, передусім, оцінювати і порівнювати отримані результати з бажаними цільовими показниками.

Важливу роль при оцінці діяльності підприємства відіграють інструменти фінансового аналізу. Рівень ділової активності досить тісно пов'язаний не лише з масштабами діяльності підприємства та формуванням прибутку, а і з його грошовими потоками, оскільки ділова активність проявляється у ступені платоспроможності підприємств, вимагаючи дієвого управління рухом грошових коштів. Даний зв'язок простежується і через економічну суть відносних показників ділової активності, які відображають швидкість обігу сформованого капіталу в процесі господарської діяльності підприємства. Високий рівень ділової активності позитивно впливає на динаміку та характер формування грошових потоків підприємства. При цьому паралельно просте-жується зворотній зв'язок – рух грошових коштів характеризує рівень ділової активності підприємства, оскільки обсяг грошових потоків зростає із зростанням обсягів діяльності і зменшується при їх зниженні. Зазначений зв'язок дозволяє стверджувати про взаємозалежність ділової активності і платоспроможності. Чим вищий рівень ділової активності підприємства, тим швидше підприємство може розрахуватись за своїми боргами. І хоча показник платоспроможності відноситься до показників фінансового стану підприємства, дозволяючи провести оцінку в поточному періоді, його зміну в перспективі може оцінити ділова активність. Вона у цьому випадку може слугувати певним індикатором, зниження рівня якого навіть при задовільному рівні фінансового стану прогнозує погіршення платоспроможності у наступних періодах.

Важливим аспектом ділової активності підприємства є ефективна цінова політика, оскільки рівень цін є одним з найвагоміших факторів, який впливає на формування попиту на продукцію, а відтак – на обсяг продаж, дохід від реалізації, прибуток. Фактор цін накладає певний відбиток на формування відносних показників ділової активності. Він дозволяє порівнювати між собою лише однотипні за сферою застосування капіталу підприємства.

Отже, ділова активність − це комплексна оцінка ефективності використання виробничих і фінансових ресурсів суб'єктом господарювання, що визначають результативність його діяльності та формують оптимальне співвідношення темпів зростання основних показників. Ділова активність підприємства проявляється в його динамічному розвитку, нарощуванні економічного потенціалу, підвищенні дохідності та прибутковості. Діловій активності підприємства відводиться ключове місце, адже вона є комплексною характеристикою і визначає його конкурентоспроможність на ринку. Саме від ділової активності підприємства залежить ефективність використання його ресурсів, що є можливим при правильній постановці пріоритетів і цілей. Менеджери та фінансисти підприємства повинні здійснювати достовірну оцінку ділової активності, що, в свою чергу, дасть змогу позитивно впливати на ефективність діяльності підприємства, вчасно виявляти негативні тенденції та уникати їх в майбутньому**.** Тому, тема магістерського дослідження є актуальною та своєчасною.

Об'єкт дослідження магістерської роботи – процеси управління діловою активністю підприємства в контексті фінансової стійкості.

Предмет дослідження – сукупність теоретичних та практичних підходів до управління діловою активністю підприємства в контексті фінансової стійкості.

Мета магістерської роботи – розробка практичних рекомендацій щодо удосконалення управління діловою активністю ПрАТ «Запоріжсклофлюс» в контексті фінансової стійкості.

Для досягнення зазначеної мети в магістерській роботі ***вирішено наступні завдання***:

– досліджено теоретичні та методичні аспекти управління діловою активністю підприємства в контексті фінансової стійкості бізнесу;

– досліджено проблеми та тенденції підприємств промисловості, які функціонують в умовах повномасштабної війни;

– здійснено багатовимірну оцінку фінансово-господарської діяльності ПрАТ «Запоріжсклофлюс» в період 2022 – 2024 рр.;

– запропоновано напрямки підвищення рівня ділової активності ПрАТ «Запоріжсклофлюс» в контексті фінансової стійкості.

В магістерській роботі використано такі загальнонаукові і спеціальні методи дослідження: діалектичний метод і метод спостережень, методи критичного та порівняльного аналізу і синтезу, системний підхід.

Наукова новизна одержаних результатів магістерського дослідження полягає у наступному:

– ***удосконалено*** концептуальний підхід до підвищення рівня ділової активності ПрАТ «Запоріжсклофлюс, який, на відміну від існуючих підходів, *передбачає* розробку комплексу заходів з покращення діяльності ПрАТ «Запоріжсклофлюс» та *враховує* необхідність ефективного управління ресурсами та стратегічного планування для збереження економічного потенціалу в умовах кризи;

– ***набув подальшого розвитку*** алгоритм управління фінансовою стійкістю ПрАТ «Запоріжсклофлюс» в контексті інтегрованої моделі адаптивної стійкості, який включає такі етапи: оперативна діагностика чутливості ключових фінансових індикаторів; формування короткострокових фінансових резервів; упровадження інструментів хеджування ризиків; заходи з реструктуризації короткострокової заборгованості; диверсифікація ринків збуту та бази постачальників; поступова імплементація плану відновлення діяльності.

Інформаційною базою магістерської роботи є методичні та наукові праці з теми дослідження, нормативні та законодавчі акти України, статистична інформація, фінансова звітність.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що результати магістерського дослідження пройшли обговорення на ІІ Міжнародній науково-практичній конференції «Інженерні інновації та розбудова національної економіки» (15–16 травня 2025 року, м. Запоріжжя), яка відбулась в ІННІ ім. Ю.М. Потебні ЗНУ.

Магістерська робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел. Загальний обсяг роботи 108 стор. Робота містить 16 рисунків, 15 таблиць. Список використаних джерел включає 41 найменувань літературних джерел.

РОЗДІЛ 1
ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ДІЛОВОЮ АКТИВНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА В КОНТЕКСТІ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ

1.1. Ділова активність підприємства як економічна категорія

Ведення господарської діяльності в умовах сьогодення вимагає не просто констатувати отримані результати в даних поточного бухгалтерського обліку з подальшим узагальненням у звітних формах, а, передусім, оцінювати і порівнювати отримані результати з бажаними цільовими показниками. Важливу роль при оцінці діяльності підприємства відіграють інструменти фінансового аналізу. Дослідження літературних джерел дозволяють стверджувати, що аналіз фінансового становища підприємства зводиться, насамперед, до оцінювання показників, що відображаються у перших двох формах фінансової звітності – Балансі (Звіті про фінансовий стан) та Звіті про фінансові результати (Звіті про сукупний дохід). Такими ключовими показниками є абсолютні показники, обчислені при оцінці експрес-аналізу балансу та структурно-динамічному аналізі активів, пасивів, доходів і витрат, а також базові відносні показники, до яких відносять показники ліквідності, фінансової стійкості та ділової активності підприємства. В умовах гострої конкуренції та невизначеності ринкового середовища діяльність будь-якого суб’єкта господарювання потребує якісно розробленої та ефективної системи регулювання його господарської діяльності. Сьогодні не кожна компанія має хорошу систему управління бізнесом, тому отримує не прибуток, а в гіршому випадку – збитки. Тому сьогодні для його визначення актуальним є не лише об’єктивний рівень господарської діяльності підприємства, а й управління ним. Управління діловою активністю передбачає розробку процесів, які сприятимуть збільшенню обсягів виробництва та зниженню витрат при збереженні ресурсів, що використовуються у виробництві. Слід зазначити, що

зниження собівартості не повинно впливати на якість продукції підприємства, оскільки це призведе до погіршення якості продукції та зниження попиту, а отже, і продажів.

У вітчизняну наукову школу ділова активність увійшла в 1990-х роках. Із здобуттям Україною незалежності, розвитком ринкової економіки, підприємництва та появою таких понять, як підприємницький ризик та банкрутство бізнесу, їх запобігання вимагало від підприємців активних дій [1].

Термін «ділова активність» був запозичений із світової практики, де він визначається на макро- і на мікрорівнях. У літературних джерелах, які ми досліджували, існують такі тлумачення даного поняття:

– активність ділова – реальні, ініціативні, ефективні дії підприємців, підприємницьких структур, ділових людей, спрямовані на одержання позитивних результатів підприємницької діяльності, внаслідок якої реалізовуються задані програми й заплановані заходи;

– ділова активність – характеристика стану підприємницької діяльності в галузі, фірмі, країні; оцінюється спеціальними індексами, зокрема індексом динаміки курсів цінних паперів;

– ділова активність – економічна діяльність, яка конкретизується у вигляді виробництва того чи іншого товару або надання певного виду послуг;

– ділова активність – економічна діяльність, конкретизована у вигляді виробництва того чи іншого товару або надання певного виду послуг [2– 6].

Дослідженням та вивченням проблем ділової активності, як комплексної характеристики ефективності функціонування підприємств, займалася низка вітчизняних та зарубіжних вчених. Вагому увагу питанням дослідження сутності ділової активності підприємства та удосконалення методики її аналізу приділено у працях науковців. Так, Горошанська О. О., Дорогань-Писаренко Л. О., Іщенко В. А., Кащена Н. Б., Польова Т. В., Приймак С. В., Ткачук Г. Ю., Тютюнник С. В., Тютюнник Ю. М., Ясіновська І. Ф. та інші присвятили свої праці дослідженню цієї проблеми.

Рівень ділової активності досить тісно пов’язаний не лише з масштабами діяльності підприємства та формуванням прибутку, а і з його грошовими потоками, оскільки ділова активність проявляється у ступені платоспроможності підприємств, вимагаючи дієвого управління рухом грошових коштів. Даний зв’язок простежується і через економічну суть відносних показників ділової активності, які відображають швидкість обігу сформованого капіталу в процесі господарської діяльності підприємства. Високий рівень ділової активності позитивно впливає на динаміку та характер формування грошових потоків підприємства. При цьому паралельно простежується зворотній зв’язок – рух грошових коштів характеризує рівень ділової активності підприємства, оскільки обсяг грошових потоків зростає із зростанням обсягів діяльності і зменшується при їх зниженні. Зазначений зв’язок дозволяє стверджувати про взаємозалежність ділової активності і платоспроможності. Чим вищий рівень ділової активності підприємства, тим швидше підприємство може розрахуватись за своїми боргами. І хоча показник платоспроможності відноситься до показників фінансового стану підприємства, дозволяючи провести оцінку в поточному періоді, його зміну в перспективі може оцінити ділова активність. Вона у цьому випадку може слугувати певним індикатором, зниження рівня якого навіть при задовільному рівні фінансового стану прогнозує погіршення платоспроможності у наступних періодах.

Важливим аспектом ділової активності підприємства є ефективна цінова політика, оскільки рівень цін є одним з найвагоміших факторів, який впливає на формування попиту на продукцію, а відтак – на обсяг продаж, дохід від реалізації, прибуток. Фактор цін накладає певний відбиток на формування відносних показників ділової активності. Він дозволяє порівнювати між собою лише однотипні за сферою застосування капіталу підприємства. З метою підвищення рівня ділової активності підприємства повинні враховувати фактори, які представлені на рис. 1.1.

Максимальне поєднання вказаних факторів забезпечує високий рівень ділової активності підприємства. До складу факторів, що призводять до погіршення рівня ділової активності підприємства відносять такі фактори: обмеженість фінансовими ресурсами, доступними підприємству; розбалансування грошових коштів підприємства за обсягами і в часі; падіння обсягів виробництва і реалізації продукції; скорочення обсягів замовлень; затоварювання в усіх видах запасів; значний рівень інфляції. Постійний моніторинг з боку підприємства за рівнем ділової активності дозволить суттєво підвищити ефективність своєї діяльності [12 – 14].

Рисунок 1.1 – Фактори, які враховує підприємство для підвищення рівня ділової активності

Отже, ділова активність − це комплексна оцінка ефективності використання виробничих і фінансових ресурсів суб’єктом господарювання, що визначають результативність його діяльності та формують оптимальне співвідношення темпів зростання основних показників. Ділова активність підприємства проявляється в його динамічному розвитку, нарощуванні економічного потенціалу, підвищенні дохідності та прибутковості. Діловій активності підприємства відводиться ключове місце, адже вона є комплексною

характеристикою і визначає його конкурентоспроможність на ринку. Саме від ділової активності підприємства залежить ефективність використання його ресурсів, що є можливим при правильній постановці пріоритетів і цілей. Менеджери та фінансисти підприємства повинні здійснювати достовірну оцінку ділової активності, що, в свою чергу, дасть змогу позитивно впливати на ефективність діяльності підприємства, вчасно виявляти негативні тенденції та уникати їх в майбутньому [7 – 19].

1.2. Методичні підходи до оцінки ділової активності в контексті фінансової стійкості підприємства

Ділова активність постає вирішальним фактором комерційного успіху, водночас вона виступає визначальною характеристикою становища підприємства на ринку. У широкому розумінні ділова активність означає всі зусилля, які необхідно застосувати для просування продуктів, товарів, послуг і капіталу компанії на ринки. При розгляді економічних і фінансових показників компанії під діловою активністю у вузькому сенсі розуміють поточні показники виробництва і продажів компанії, і цей термін є невдалим перекладом англійського терміну «business activity», який характеризує набір коефіцієнтів індикатерної системи. Ділову активність підприємства можна розглядати з точки зору ефективності, наприклад операційної ефективності, використання активів або ресурсів, інтенсивності виробництва або операційної ефективності. Це також залежить від загальних результатів (продуктивності), комбінації результатів, поточних результатів виробництва та продажів або результатів бізнес середовища. Узагальнюючи погляди науковців на концепцію управління підприємством, це поняття можна визначити, як позитивний вплив на діяльність підприємства з метою досягнення ефективності, прибутковості та досягнення поставленої мети

Отже, управління діловою активністю необхідно розглядати в контексті управління підприємством тому, що задіяний весь ресурсний потенціал підприємства, який забезпечує його безперервну діяльність.

Рисунок 1.2 – Управління діловою активністю в контексті управління підприємством

Куриленко Т. П. [20] виокремлює два основних аспекти управління діловою активністю підприємства, а саме соціально економічне управління та управління ефективністю господарської діяльності. Єршова Н. зауважує, що управління економічною діяльністю будь-якої підприємницької структури починається з постановки мети, а саме: підвищення рівня ділової активності. Досягнення цієї мети потребує використання кращих практик та інструментів, як економічного, так і неекономічного характеру, які складають основу механізму управління діловою активністю. Науковець зазначає, що управління діловою активністю варто здійснювати за такими напрямами: соціально-екологічне управління; управління ефективністю виробничих процесів; управління фінансово-господарською діяльністю. На думку Годящева М. О. [21], управління діловою активністю підприємства це комплекс заходів (організаційних, аналітичних, управлінських) з регулювання

інтенсивності використання потенціалу підприємств, що спрямовані на узгодження їхньої діяльності із вимогами динамічного зовнішнього середовища. Також автор зазначає, що дія управлінського впливу на ділову активність підприємства здійснюється у відповідних функціональних зонах, окремих сферах ділової активності з однаковими властивими характеристиками [20, 21].

Узагальнюючи вищевикладене можемо констатувати, що оцінка ділової активності передбачає застосування широкого кола показників, які можуть бути розраховані, зокрема, за даними фінансової звітності. На нашу переконливу думку для оцінки ділової активності необхідно здійснювати повноцінний аналіз за даними фінансової звітності, тому нами запропоновано комплексний метод коефіцієнтного аналізу та аналіз фінансової звітності і нами систематизовано показники оцінки за даними Методичних рекомендацій щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємства та ознак дій з приховування банкрутства, фіктивного банкрутства чи доведення до банкрутства [22]. Розглянемо табл. 1.1. Коефіцієнти 1 – 9 характеризують стан основних засобів; свідчать про навантаженість на витратну частину собівартості продукції через питому вагу основних засобів, зокрема, операційної діяльності; свідчать про рух основних засобів, тобто їх оновлення. Основні засоби – економічний потенціал забезпечення виробництва продукції, а їх якість знаходиться у прямопропорційній залежності від процесу забезпечення конкурентоспроможності продукції. Коефіцієнти 10 – 19 характеризують оборотні кошти, питання їх ліквідності та забезпечення платоспроможності підприємства у короткостроковому періоді; також за їх часткою в активах ми можемо робити судження про мобільність активів; оцінка запасів дає нам підстави оцінювати ефективність інвестування грошових коштів у середньоліквідні активи, що у подальшому впливає на оборотність оборотних активів і активів в цілому. Коефіцієнти 20 – 29 характеризують ефективність структури капіталу, яким розпоряджається підприємство в процесі господарської діяльності, а також вони

характеризують ефективність використання власних коштів і ефективність залучення позикового капіталу. Коефіцієнти 30 – 44 характеризують ефективність використання ресурсів (їх оборотність), саме ці показники віднесено до показників ділової активності разом з показниками рентабельності (45 – 50).

Таблиця 1.1

Перелік показників та джерел інформації для здійснення комплексного аналізу активів за даними фінансової звітності

№	Найменування індикатора	Алгоритм розрахунку та джерело вхідної інформації
1	2	3
1	Частка основних засобів в активах підприємства, відсотків	$\frac{\text{ф. №1 р. 1010 гр. 4}}{\text{ф. №1 р. 1300 гр. 4}} \times 100$
2	Частка активної частини основних засобів, відсотків	$\frac{\text{ф. №5 (р. 130 гр. 14} + \text{р. 140 гр. 14)}}{\text{ф. №1 р. 1010 гр. 4}} \times 100$
3	Коефіцієнт зносу основних засобів, відсотків	$\frac{\text{ф. №1 р. 1012 гр. 4}}{\text{ф. №1 р. 1011 гр. 4}} \times 100$
4	Коефіцієнт зносу активної частини основних засобів, відсотків	$\frac{\text{ф. №5 (р. 130 гр. 15} + \text{р. 140 гр. 15)}}{\text{ф. №5 (р. 130 гр. 3} + \text{р. 140 гр. 3)}} \times 100$
5	Коефіцієнт оновлення, відсотків	$\frac{\text{ф. №5 р. 260 гр. 5}}{\text{ф. №1 р. 1011 гр. 3}} \times 100$
6	Коефіцієнт вибуття, відсотків	$\frac{\text{ф. №5 р. 260 гр. 8}}{\text{ф. №1 р. 1011 гр. 3}} \times 100$
7	Співвідношення суми основних засобів основної діяльності до суми основних засобів підприємства станом на кінець року, відсотків	$\frac{\text{ф. №11-ОЗ р. 140 гр. 7}}{\text{ф. №11-ОЗ р. 100 гр. 7}} \times 100$
8	Ступінь придатності основних засобів у межах нормативного строку служби, відсотків	$\frac{\text{ф. №1 р. 1012 гр. 4} - \text{ф. №11-ОЗ р. 100 гр. 11}}{\text{ф. №11-ОЗ р. 100 гр. 7} - \text{ф. №11-ОЗ р. 100 гр. 11}} \times 100$

9	Питома вага повністю зношених основних засобів, відсотків	$\frac{\text{ф. №11-ОЗ р. 100 гр. 11}}{\text{ф. №11-ОЗ р. 100 гр. 7}} \times 100$
10	Маневреність власних оборотних засобів	$\frac{\text{ф. №1 (р. 1495} - \text{р. 1095) гр. 4}}{\text{ф. №1 р. 1195 гр. 4}}$
11	Коефіцієнт поточної (загальної) ліквідності	$\frac{\text{ф. №1 р. 1195 гр. 4}}{\text{ф. №1 (р. 1595} + \text{р. 1695)гр. 4}}$
12	Коефіцієнт покриття	$\frac{\text{ф. №1 р. 1195 гр. 4}}{\text{ф. №1 р. 1695 гр. 4}}$
13	Коефіцієнт швидкої ліквідності	$\frac{\text{ф. №1 р. (1195-1100-1101-1102-1103-1104-1110-1170)гр. 4}}{\text{ф. №1 р. 1695 гр. 4}}$
14	Коефіцієнт абсолютної ліквідності (платоспроможності)	$\frac{\text{ф. №1 р. (1160} + 1165 + 1166 + 1167) \text{ гр. 4}}{\text{ф. №1 р. 1695 гр. 4}}$
15	Частка оборотних коштів в активах, відсотків	$\frac{\text{ф. №1 р. 1195 гр. 4}}{\text{ф. №1 р. 1300 гр. 4}} \times 100$
16	Частка власних оборотних коштів в їх загальній сумі, відсотків	$\frac{\text{ф. №1 (р. 1495} - \text{р. 1095) гр. 4}}{\text{ф. №1 р. 1195 гр. 4}} \times 100$
17	Частка власних оборотних коштів у покритті запасів, відсотків	$\frac{\text{ф. №1 (р. 1495} - \text{р. 1095) гр. 4}}{\text{ф. №1 р. (1100+1101+1102+1103+1104+1110) гр. 4}} \times 100$
18	Частка запасів у оборотних активах, відсотків	$\frac{\text{ф. №1 р. (1100+1101+1102+1103+1104+1110) гр. 4}}{\text{ф. №1 р. 1195 гр. 4}} \times 100$
19	Коефіцієнт покриття запасів	$\frac{\text{ф. №1 р. (1495+1595+1695-1425-1430-1095) гр. 4}}{\text{ф. №1 р. (1100+1101+1102+1103+1104+1110) гр. 4}}$
20	Коефіцієнт фінансової автономії	$\frac{\text{ф. №1 р. 1495 гр. 4}}{\text{ф. №1 р. 1300 гр. 4}}$
21	Коефіцієнт фінансової залежності	$\frac{\text{ф. №1 р. 1300 гр. 4}}{\text{ф. №1 р. 1495 гр. 4}}$
22	Коефіцієнт маневреності власного капіталу	$\frac{\text{ф. №1 р. 1495 гр. 4} - \text{ф. №1 р. 1095 гр. 4}}{\text{ф. №1 р. 1495 гр. 4}}$

23	Коефіцієнт концентрації позикового капіталу	$\frac{ф.№1\ р.1595\ гр.4 + ф.№1\ р.1695\ гр.4}{ф.№1\ р.1300\ гр.4}$
24	Коефіцієнт структури довгострокових вкладень	$\frac{ф.№1\ р.1595\ гр.4}{ф.№1\ р.1095\ гр.4}$
25	Коефіцієнт довгострокового залучення позикових коштів	$\frac{ф.№1\ р.1595\ гр.4}{ф.№1\ р.1595\ гр.4 + ф.№1\ р.1495\ гр.4}$
26	Коефіцієнт структури позикового капіталу	$\frac{ф.№1\ р.1595\ гр.4}{ф.№1\ р.1595\ гр.4 + ф.№1\ р.1695\ гр.4}$
27	Коефіцієнт співвідношення позикових та власних коштів	$\frac{ф.№1\ р.1595\ гр.4 + ф.№1\ р.1695\ гр.4}{ф.№1\ р.1495\ гр.4}$
28	Показник фінансового левериджу	$\frac{ф.№1\ р.1300\ гр.4 - ф.№1\ р.1495\ гр.4}{ф.№1\ р.1495\ гр.4}$
29	Коефіцієнт забезпечення власними засобами	$\frac{ф.№1\ (р.1495+1520+1521+1525+1526+1530+1535+1540+1545+1665-р.1095)\ гр.4}{ф.№1\ р.1195\ гр.4}$
30	Продуктивність праці, тис. гривень / особу	$\frac{ф.№2\ р.2000\ гр.3}{ф.№1\text{-}ПВ(місячна)р.1040}$
31	Фондовіддача, гривень / гривень	$\frac{ф.№2\ р.2000\ гр.3}{ф.№1\ р.1010(\frac{гр.3 + гр.4}{2})}$
32	Оборотність коштів у розрахунках,	$\frac{ф.№2\ р.2000\ гр.3}{(\frac{ф.№1\ р.(1040+1120+1125+1130+1135+1140+1145+1155)гр.3+ф.№1\ р.(1040+1120+1125+1130+1135+1140+1145+1155)гр.4}{2})}$
33	Час обороту коштів у розрахунках,	$360/\frac{ф.№2\ р.2000\ гр.3}{(\frac{ф.№1\ р.(1040+1120+1125+1130+1135+1140+1145+1155)гр.3+ф.№1\ р.(1040+1120+1125+1130+1135+1140+1145+1155)гр.4}{2})}$
34	Оборотність запасів, оборотів	$\frac{ф.№2\ р.2050\ гр.3}{(\frac{ф.№1\ р.(1100+1101+1102+1103+1104+1110)гр.3+ф.№1\ р.(1100+1101+1102+1103+1104+1110)гр.4}{2})}$
35	Час обороту запасів, днів	$360/\frac{ф.№2\ р.2050\ гр.3}{(\frac{ф.№1\ р.(1100+1101+1102+1103+1104+1110)гр.3+ф.№1\ р.(1100+1101+1102+1103+1104+1110)гр.4}{2})}$

36	Час обороту кредиторської заборгованості, днів	$\frac{ф.№1\left(р.1595\left(\frac{гр.3+гр.4}{2}\right)+р.1695\left(\frac{гр.3+гр.4}{2}\right)\right)\times 360}{ф.№2\ р.2050\ р.3}$
37	Тривалість операційного циклу, днів	$360/\frac{ф.№2\ р.2000\ гр.3}{\left(\frac{ф.№1\ р.(1040+1120+1125+1130+1135+1140+1145+1155)гр.3+ф.№1\ р.(1040+1120+1125+1130+1135+1140+1145+1155)гр.4}{2}\right)}+$ $+360/\frac{ф.№2\ р.2050\ гр.3}{\left(\frac{ф.№1\ р.(1100+1101+1102+1103+1104+1110)гр.3+ф.№1\ р.(1100+1101+1102+1103+1104+1110)гр.4}{2}\right)}$
38	Тривалість фінансового циклу, днів	$360/\frac{ф.№2\ р.2000\ гр.3}{\left(\frac{ф.№1\ р.(1040+1120+1125+1130+1135+1140+1145+1155)гр.3+ф.№1\ р.(1040+1120+1125+1130+1135+1140+1145+1155)гр.4}{2}\right)}+$ $+360/\frac{ф.№2\ р.2050\ гр.3}{\left(\frac{ф.№1\ р.(1100+1101+1102+1103+1104+1110)гр.3+ф.№1\ р.(1100+1101+1102+1103+1104+1110)гр.4}{2}\right)}-$ $\frac{ф.№1\left(р.1595\left(\frac{гр.3+гр.4}{2}\right)+р.1695\left(\frac{гр.3+гр.4}{2}\right)\right)\times 360}{ф.№2\ р.2050\ р.3}$
39	Коефіцієнт погашення дебіторської заборгованості	$\frac{\left(\frac{ф.№1\ р.(1040+1120+1125+1130+1135+1140+1145+1155)гр.3+ф.№1\ р.(1040+1120+1125+1130+1135+1140+1145+1155)гр.4}{2}\right)}{ф.№2\ р.2000\ гр.3}$
40	Оборотність власного капіталу, оборотів	$\frac{ф.№2\ р.2000\ гр.3}{ф.№1\ р.1495\left(\frac{гр.3+гр.4}{2}\right)}$
41	Оборотність сукупного капіталу, оборотів	$\frac{ф.№2\ р.2000\ гр.3}{ф.№1\ р.1300\left(\frac{гр.3+гр.4}{2}\right)}$
42	Коефіцієнт стійкості економічного росту	$\frac{ф.№2\ р.(2350\ або\ 2355)гр.3-ф.№4\ р.4200\ гр.7}{ф.№1\ р.1495\ гр.4}$
43	Поточна платоспроможність	ф.№1 р.(1030 +1035+1160+1165+1166+1167-1595-1695) гр.4
44	Коефіцієнт Бівера	$\frac{ф.№2\ р.(2350\ або\ 2355)гр.3+ф.№2\ р.2515\ гр.3}{ф.№1\ р.(1595+1695)\ р.4}$
45	Рентабельність продукції, відсотків	$\frac{ф.№2\ р.(2090\ або\ 2095)гр.3}{ф.№2\ р.2050\ р.3}\times 100$
46	Рентабельність діяльності, відсотків	$\frac{ф.№2\ р.(2350\ або\ 2355)гр.3}{ф.№2\ р.2000\ р.3}\times 100$
47	Рентабельність активів, відсотків	$\frac{ф.№2\ р.(2350\ або\ 2355)гр.3}{ф.№1\ р.1300\ \left(\frac{гр.3+гр.4}{2}\right)}\times 100$
48	Рентабельність сукупного капіталу, відсотків	$\frac{ф.№2\ р.(2350\ або\ 2355)гр.3}{ф.№1\ р.1900\ \left(\frac{гр.3+гр.4}{2}\right)}\times 100$

49	Рентабельність власного капіталу, відсотків	$\frac{ф.№2\ р.(2350\ або\ 2355) гр.3}{ф.№1\ р.1495\ (\frac{гр.3+гр.4}{2})} \times 100$
50	Період окупності власного капіталу	$\frac{ф.№1\ р.1495\ (\frac{гр.3+гр.4}{2})}{ф.№2\ р.(2350\ або\ 2355) гр.3}$

На нашу думку, ми маємо всі підстави для проведення повноцінної оцінки рівня ділової активності за даними фінансової звітності. Таке дослідження допомагає визначити конкурентоспроможність підприємства на ринку та його здатність підвищувати рівень ефективності, стан організації, включаючи ринкові умови та показники життєздатності, продуктивності, ефективності та грошового потоку, а також кризові умови функціонування Ця методика, яка використовує дані фінансової звітності, дозволяє оцінити наскільки життєздатним є підприємство з точки зору його фінансової стійкості, стабільності та перспектив підвищення рівня ділової активності у довгостроковому періоді.

Виділяють три рівні ділової активності під приємства (рис. 1.3).

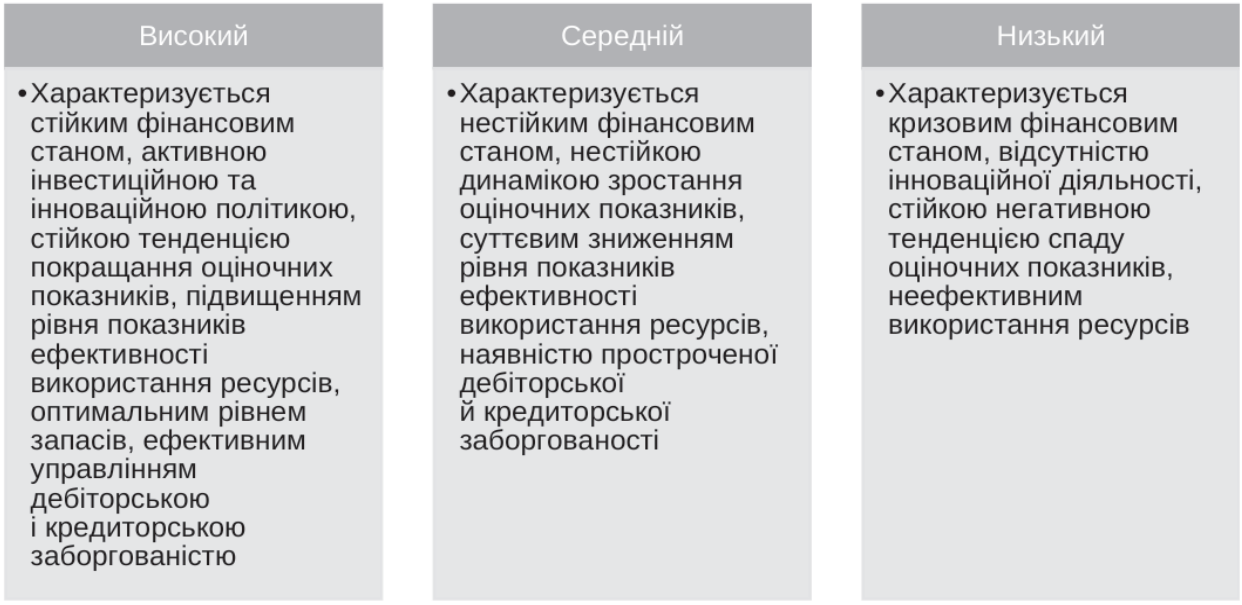

Рисунок 1.3 – Рівні ділової активності

Основними оціночними показниками ділової активності є дві групи показників: ефективності використання ресурсів; інтенсивності використання

ресурсів [11]. Оскільки ефективність визначається співвідношенням результату (ефекту) до обсягу ресурсів, що зумовили цей результат, то основним показником ефективності є показники прибутковості, або рентабельності. Оскільки критерієм оцінки інтенсивності використання ресурсів є чинник часу, то для її вимірювання використовують показники оборотності, які відображають загальний час обороту в днях та швидкість обороту.

1.3. Проблеми та шляхи їх вирішення у промисловості України під час повномасштабної війни

На п’ятому році повномасштабного вторгнення український бізнес функціонує в умовах безперервних спроб подолати надскладні виклики, що їх несе війна. Згідно з останнім дослідженням, абсолютна більшість українських компаній залишаються стійкими: 90,7% підприємств продовжують працювати в повному обсязі, ще 8,1% функціонують частково, і лише 1,2% тимчасово призупинили діяльність, але планують її відновлення [23]. Найвищу стійкість демонструють ключові галузі — виробники товарів повсякденного попиту, аграрний сектор, IT, банки, фармацевтика та логістика, де 100% опитаних компаній зберегли повноцінну роботу. У той же час, найбільше від нинішніх умов потерпає роздрібна торгівля (нехарчова), де 14,3% бізнесів працюють лише частково.

Фінансова динаміка показує чітке розшарування ринку. У 32,6% компаній дохід за останній рік зріс, а у 27,9% залишився без змін. Натомість майже третина бізнесів фіксує падіння прибутків: у 14% дохід зменшився менше ніж на 25%, ще у 14% - падіння сягнуло від 25% до 50%, а в 1,2% компаній доходи повністю припинилися. Найбільше зниження показників спостерігається у сферах промисловості, будівництва, дизайну та маркетингу. Поруч із воєнними ризиками, одним із найгостріших операційних викликів залишається утримання персоналу. За даними аналітиків, у 2025 році повністю

зберегти 100% штату вдалося лише 43% компаній. Ще 50% підприємств змогли втримати від 70% до 99% працівників, а 15,1% компаній втратили від третини до половини свого колективу. Географічно найскладніша ситуація із збереженням кадрів та доходів спостерігається у Східному та Південному регіонах України, у яких тривають активні бойові бії. Попри скорочення прибутків та кадровий дефіцит, понад 90% компаній не просто залишаються на ринку, а й знаходять ресурси для підтримки працівників та збереження операційних процесів. Головним завданням для роботодавців на 2026 рік стає адаптація до системних ризиків та збереження людського капіталу [23].

Рисунок 1.4 – Проблеми, від яких страждає український бізнес

Отже, попри суттєві втрати та руйнування, реальний сектор економіки демонструє стійкість і адаптивність до викликів війни. Функціонування промисловості підтримується попитом на внутрішньому ринку, зокрема на продукцію для потреб ЗСУ та для інфраструктурного відновлення країни, а також завдяки релокації виробництв, лібералізації доступу українських товарів на ринки інших країн, зокрема ЄС, диверсифікації шляхів експорту українських товарів. Особливо важливу роль у підтримці експортного потенціалу країни відіграє активна міжнародна співпраця, яка сприяє

розширенню ринків збуту, диверсифікації експортних напрямів і адаптації до нових умов торгівлі. Закріплення позитивного тренду, а також усебічне задіяння потенціалу промисловості для досягнення стійкості України в умовах довготривалої війни та повоєнного відновлення потребують обґрунтування напрямів і заходів державної політики щодо усунення або зменшення негативних наслідків руйнувань, протидії наявним та потенційним викликам і ризикам війни, стимулювання відновлення і розвитку.

Важливо задіяти потенціал промисловості стосовно: використання можливостей інвестиційного та фінансового забезпечення промислового розвитку (зокрема із залученням капітальних інвестицій, прямих іноземних інвестицій, кредитування приватного сектора); зміцнення технологічного потенціалу промисловості на основі аналізу чинників її технологічного відставання, що пришвидшить економічне відновлення на засадах структурної перебудови економіки з пріоритетним розвитком середньо- і високотехнологічних виробництв; розвитку цифрової трансформації промисловості, яка не лише критично важлива для забезпечення стійкості національної економіки та раціональних форм і методів інтеграції до європейського цифрового простору в умовах довготривалої війни, але й розширює можливості для соціально-економічного зростання та зміцнення безпеки країни у мінливому глобальному середовищі.

Війна змінює економіку, зокрема, промисловість [25]. У першому півріччі 2025 року промислове виробництво скоротилося на 3,9% порівняно з минулим роком. Водночас у червні вперше за рік індекс зріс на 2,9%. Але головне не в динаміці, а у структурних змінах: економіка дедалі більше переходить на воєнні рейки. Традиційна опора – добувна промисловість – втратила позиції: її частка впала з 12,4% до 9%. Натомість зросла роль переробних секторів, які тепер формують понад 60% промвиробництва. Обсяги продажів у переробній промисловості зросли на 10,4%. Лідери – харчова та металургійна продукція. Ключовий драйвер – оборонно-промисловий комплекс (ОПК). Лише за сім місяців 2025 року Агенція

оборонних закупівель збільшила контракти з українськими компаніями на 158 млрд грн, а частка вітчизняних виробників у держзамовленнях зросла до 71,4%. Рекордні 739 млрд грн виділено на виробництво зброї. Це дозволяє компаніям інвестувати, масштабувати виробництво й укладати угоди про спільні проєкти (наприклад, із виробництва далекобійних ракет). Разом з ОПК розвиваються машинобудування, металообробка та суміжні сектори.

Видобувна промисловість – головний аутсайдер. Сектор скоротив обсяги реалізації на 21,8%. Серед причин – атаки на газову інфраструктуру та окупація шахт, падіння цін на залізну руду (–16,6%) і сталь (–14,1%), а також зменшення перевезень до портів на 32%. У підсумку виробництво металевих руд впало з 74,9 млрд грн до 69,8 млрд грн. Українська економіка зараз вкрай залежить від зовнішнього фінансування. Зростання може становити 2–3 % за рік. Економіка України вибудовується на воєнних рейках. Попри падіння індексу промвиробництва, ВВП зріс на 0,8%. Це стало можливим завдяки зростанню бюджетних надходжень (+41,9%, до 1867,9 млрд грн), міжнародним резервам у $45,1 млрд та збільшенню державних видатків на 24,9%. З них 62,5% спрямовано на безпеку та оборону. Внутрішнє зростання ВВП, уповільнення інфляції та зміцнення резервів – це позитивні сигнали для України. Українська економіка зараз працює за логікою «економіки війни»: зростання забезпечується не експортними доходами, а внутрішнім попитом, який формують бюджетні витрати на оборону та відбудову. Прогнози на 2025 рік залишаються обережними: ВВП може зрости на 2–3,5%, але з великою часткою невизначеності. Держава продовжить фінансувати ОПК та відбудову, що підтримає переробку, машинобудування й будівництво. Водночас виклики зберігаються – дефіцит кадрів, висока ціна енергії та проблемна логістика.

Україна поступово переходить від виживання до стратегічного планування. Війна змінила не лише економічну структуру, а й пріоритети бізнесу – тепер на перший план виходять військові технології, відновлення інфраструктури та енергетична незалежність. Попри всі ризики, саме промисловість сьогодні є головним рушієм українського відновлення.

Добувна промисловість є однією з основних галузей української економіки, формуючи 4–6% ВВП країни. Як і вся економіка країни, галузь зазнала важких втрат у 2022 році внаслідок повномасштабного вторгнення РФ. Втрати промислових активів, руйнування логістики та дефіцит капіталу призвели до глибокої рецесії. У перший рік війни обсяг виробництва у добувній промисловості скоротився на 30%. У 2023–2024 рр. розпочалося часткове відновлення, але 2025 рік показує нові виклики – падіння видобутку, експортні обмеження, втрату стратегічних ресурсів. Інвестиції зростають, але політична та військова ситуація створює значні ризики. Проте галузь залишається одним з основних секторів української економіки, особливо у зв'язці з металургією.

Рисунок 1.5 – Ключові показники розвитку добувної промисловості України [26]

До структурних проблем і викликів добувної промисловості України можна віднести:

1. *Втрату виробничих потужностей.* Зупинення та руйнування підприємств у Донецькій, Луганській і Запорізькій областях створили довготривалі виробничі провали. Особливо це стосується коксівного вугілля.

2. *Зростання вартості електроенергії.* Українські виробники купують енергію дорожче навіть за європейських конкурентів. Ціни електроенергії на ринку на добу наперед у 2025 році вищі на 52%, ніж ціни в Німеччині.

3. *Зростання вартості логістики.* Вартість транспортування у 2024–2025 рр. була у 2-3 рази вищою за довоєнні показники. Це критично вплинуло на конкурентоспроможність залізорудної та металургійної продукції.

4. *Фінансову нестабільність.* Невідшкодування ПДВ створює додаткові ризики для експортерів.

5. *Дефіцит персоналу.* Через мобілізацію та міграцію країна втратила значну кількість кваліфікованих кадрів у різних сегментах добувної галузі.

Рівень інвестиційної привабливості України перебуває на критично низьких рівнях через війну та пов’язані з нею ризики. Відповідний індекс, який розраховує Європейська Бізнес Асоціація, у 2024 році зріс до 2,49 бала із 5 можливих порівняно з 2,44 балами у 2023-му. Це свідчить про невелике покращення інвестиційного клімату, хоча переважна більшість (79%) опитаних керівників компаній усе ще вважають його несприятливим. Проте вже зараз потрібно створювати умови для потенційних інвесторів у межах післявоєнного відновлення країни. Внаслідок війни в Україні зменшилася кількість компаній, які займаються видобутком, - на 11% до 1,55 тис. Це може стимулювати приплив ризикових інвесторів, готових інвестувати з більшою часткою ризику в добувні активи. Щоб інвестиції прийшли в Україну, потрібно дотримуватися простих принципів: наявність чітких правил, їх зрозумілість і прозорість, передбачуваність державної політики та діалог із бізнесом. З точки зору безпеки функціонування бізнесу потрібне припинення бойових дій і наявність твердих гарантій безпеки. Зі свого боку для ефективного функціонування добувної галузі держава має створити необхідні умови, які передбачають: прогнозовану й адекватну тарифну політику

державних монополій; доступні ціни на енергоресурси; доступ до довгострокових кредитів; лібералізацію валютного регулювання; ефективну систему страхування від воєнних ризиків; сприятливу податкову політику. Попри те, що важливі всі з перерахованих пунктів, саме перші два є зараз найбільш актуальними. Зокрема, за останній 2025 р. суттєво зросли тарифи енергомонополій та ціни на електроенергію і газ для промислових споживачів, що вкрай негативно впливає на рівень конкурентоспроможності великих українських експортерів. Саме збільшення витрат на тарифи державних монополій – на електроенергію та на залізничні перевезення – призвело до зупинення Інгулецького ГЗК у липні 2024 року. Для залучення інвестицій також важливі податкові, митні й інші пільги, але в цьому випадку потрібно співвідносити їх з інтересами та можливостями держави. Уже зараз багато глобальних інвесторів заявляють, що Україна їм потенційно цікава, але вони прийдуть лише через 12 місяців після завершення бойових дій, коли переконаються у стабільності безпекової ситуації. Першими прийдуть добувні компанії, стратегічні інвестори з політичними зобов'язаннями та фінансові інвестори. Другий ешелон становитимуть інвестиційні фонди та ін. [26].

Гарним підґрунтям для збільшення інвестицій у добувну сферу може стати стратегічна угода про створення Інвестиційного фонду відбудови та партнерство у сфері критичних корисних копалин, яку 30 квітня поточного 2025 року підписали Україна і США. Кошти фонду інвестуватимуть виключно в Україну – у видобування корисних копалин, інфраструктурні та переробні проєкти. Більше того, перші 10 років прибутки фонду реінвестуватимуть в Україну. Водночас повний контроль над надрами та ресурсами залишається за Україною. Українська добувна промисловість має значний потенціал для розвитку, зокрема з огляду на світові тенденції штучного інтелекту, прогрес в авіаційно-космічній сфері й енергетичному секторі. Українські мінеральні ресурси охоплюють 8,8 тис. родовищ промислового значення 117 видів корисних копалин (зі 120 найпоширеніших), які мають оціночну вартість у 14,8 трлн. дол США.

Також галузь має виняткові перспективи стати важливим постачальником матеріалів для «зеленої» економіки Європи. Основою для залучення інвестицій є формування чітких, стабільних законодавчих норм і врахування міжнародних особливостей інвестиційного середовища. Розвиток добувної галузі створює мультиплікативний ефект для всієї української економіки. Одне робоче місце на гірничо-збагачувальному комбінаті створює ще чотири – на залізниці, в портах, енергетиці та багатьох інших галузях. Саме тому великі експортні компанії, що приносять валютну виручку в країну, потребують системної підтримки держави.

Доцільно зупинитись на виробництві хімічної продукції, до якої відноситься виробництво ПрАТ «Запоріжсклофлюс» (об'єкт нашого дослідження). Найсуттєвіші зміни відбулися у виробництві хімічних речовин і хімічної продукції, де за підсумками 2022-2023 рр. припинили свою діяльність п'ять структуроутворюючих підприємств галузі, що критичним чином (-70%) позначилося на показниках зайнятості працівників і обсягів реалізації продукції. Доцільно згадати, що тренд на скорочення цих показників був закладений раніше (подвійне скорочення великих підприємств упродовж 2011-2021 рр., насамперед через втрату стратегічних активів на тимчасово окупованих територіях Донбасу та Криму в 2014 р.), проте він прискорився саме під впливом воєнного форс мажору. Унаслідок цих зрушень вперше в історії хімічної галузі України кластер малих суб'єктів господарювання випередив великі підприємства за показниками зайнятості та збуту продукції. Структурні трансформації в галузі продовжують працювати на користь малого і середнього під приємництва (МСП). Так, якщо у 2021 р. МСП забезпечували 65% зайнятості і реалізовували 52,6% продукції галузі, то у 2023 р. їхній внесок суттєво збільшився і сягнув 83,6% та 80% відповідно. Водночас варто відмітити, що певна стабілізація діяльності МСП у 2023 р. ще не дозволила їм відновитися до абсолютних показників 2021 р.

Результати вимірювання підтверджують, що на тлі загального погіршення показників хімічної галузі регіональна структура не зазнала

значних змін. Релокаційний процес, що відбувався в країні вельми інтенсивно у 2022 р., у кінцевому підсумку не вплинув на розподіл і зосередженість суб'єктів хімічного виробництва в регіонах. Це також обумовлювалося змінами в інституційній структурі галузі [27].

Найбільш істотними стали зрушення в розрізі кількості зайнятих та обсягів реалізації продукції. Так, трудовий потенціал скоротився за всіма інституційними секторами галузі, однак ці втрати були нерівномірними: випереджаюче скорочення зайнятих на великих підприємствах обумовило значне зростання частки зайнятих пра цівників МСП. Натомість підвищення частки МСП з огляду формування загального обсягу реалізації продукції відбулося не лише за рахунок обвалу вне ску великих підприємств, а й завдяки збільшенню МСП випуску хімічної продукції в абсолютному вимірі.

Отже, саме промисловість, передусім її переробна галузь, у складних умовах воєнного часу забезпечує внутрішню стійкість національної економіки України. Її провідна роль у національній економіці України на поточному етапі визначається такими чинниками:

- промисловість загалом, у тому числі переробна промисловість, є найбільшим у національній економіці виробником товарів та послуг, формуючи у 2024 р. відповідно 30,6% і 20,4% загального випуску, що забезпечує задоволення передусім внутрішніх потреб;
- за чисельністю зайнятих промисловість свідчить, що вона є другою після торгівлі сферою прикладання праці: в ній здійснює трудову діяльність більше 22% усіх зайнятих, що забезпечує їм певний соціальний статус, можливості отримання трудових доходів, професійної самореалізації та розвитку;
- промисловість забезпечує найбільшу частку загальних витрат на персонал (більше 31%), зокрема витрат на оплату праці (майже 23%, що перевищує частку зайнятих), унаслідок чого має домінуючий вплив на формування доходів населення та його добробут;

- промислові підприємства несуть найбільші витратина соціальні потреби (майже 32%), отже відіграють провідну роль у формуванні соціальних фондів країни, які забезпечують соціальну підтримку всіх верств населення;
- у промисловому секторі зосереджена найбільша частка підприємств, що здійснюють інноваційну діяльність – 63%; у ньому виробляється основна частка (75%) реалізованої інноваційної продукції (РІП), тому можна вважати що саме промисловість сьогодні підтримує, а в останні роки і розвиває інноваційну діяльність, має потенціал стати головним драйвером інноваційного розвитку країни;
- промислова діяльність є вагомим джерелом наповнення державного бюджету країни, забезпечуючи понад 30% податкових надходжень, що значно більше за інші сектори економіки.

Підвищення ролі промисловості у забезпеченні стійкості національної економіки, зміцнення обороноздатності країни та добробуту населення потребує проактивної державної промислової політики, яка має формуватися з урахуванням домінуючих трендів індустріального розвитку та сучасної парадигми Індустрії 4.0 та 5.0.

Висновки до розділу 1

Ділова активність − це комплексна оцінка ефективності використання виробничих і фінансових ресурсів суб'єктом господарювання, що визначають результативність його діяльності та формують оптимальне співвідношення темпів зростання основних показників. Ділова активність підприємства проявляється в його динамічному розвитку, нарощуванні економічного потенціалу, підвищенні дохідності та прибутковості. Діловій активності підприємства відводиться ключове місце, адже вона є комплексною характеристикою і визначає його конкурентоспроможність на ринку. Саме від ділової активності підприємства залежить ефективність використання його ресурсів, що є можливим при правильній постановці пріоритетів і цілей. Менеджери та фінансисти підприємства повинні здійснювати достовірну оцінку ділової активності, що, в свою чергу, дасть змогу позитивно впливати на ефективність діяльності підприємства, вчасно виявляти негативні тенденції та уникати їх в майбутньому

Основними оціночними показниками ділової активності є дві групи показників: ефективності використання ресурсів; інтенсивності використання ресурсів. Оскільки ефективність визначається співвідношенням результату (ефекту) до обсягу ресурсів, що зумовили цей результат, то основним показником ефективності є показники прибутковості, або рентабельності. Оскільки критерієм оцінки інтенсивності використання ресурсів є чинник часу, то для її вимірювання використовують показники оборотності, які відображають загальний час обороту в днях та швидкість обороту.

Промисловість, передусім її переробна галузь, у складних умовах воєнного часу забезпечує внутрішню стійкість національної економіки України. Її провідна роль у національній економіці України на поточному етапі визначається такими чинниками:

- промисловість загалом, у тому числі переробна промисловість, є найбільшим у національній економіці виробником товарів та послуг,

формуючи у 2024 р. відповідно 30,6% і 20,4% загального випуску, що забезпечує задоволення передусім внутрішніх потреб;

– за чисельністю зайнятих промисловість свідчить, що вона є другою після торгівлі сферою прикладання праці: в ній здійснює трудову діяльність більше 22% усіх зайнятих, що забезпечує їм певний соціальний статус, можливості отримання трудових доходів, професійної самореалізації та розвитку;

– промисловість забезпечує найбільшу частку загальних витрат на персонал (більше 31%), зокрема витрат на оплату праці (майже 23%, що перевищує частку зайнятих), унаслідок чого має домінуючий вплив на формування доходів населення та його добробут;

– промислові підприємства несуть найбільші витратина соціальні потреби (майже 32%), отже відіграють провідну роль у формуванні соціальних фондів країни, які забезпечують соціальну підтримку всіх верств населення;

– у промисловому секторі зосереджена найбільша частка підприємств, що здійснюють інноваційну діяльність – 63%; у ньому виробляється основна частка (75%) реалізованої інноваційної продукції (РІП), тому можна вважати що саме промисловість сьогодні підтримує, а в останні роки і розвиває інноваційну діяльність, має потенціал стати головним драйвером інноваційного розвитку країни;

– промислова діяльність є вагомим джерелом наповнення державного бюджету країни, забезпечуючи понад 30% податкових надходжень, що значно більше за інші сектори економіки.

Підвищення ролі промисловості у забезпеченні стійкості національної економіки, зміцнення обороноздатності країни та добробуту населення потребує проактивної державної промислової політики, яка має формуватися з урахуванням домінуючих трендів індустріального розвитку та сучасної парадигми Індустрії 4.0 та 5.0.

РОЗДІЛ 2
ДОСЛІДЖЕННЯ ДІЛОВОЇ АКТИВНОСТІ ПрАТ «ЗАПОРІЖСКЛОФЛЮС» В КОНТЕКСТІ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ

2.1. Організаційно-економічна характеристика ПрАТ «Запоріжсклофлюс»

Підприємство ПрАТ «Запоріжсклофлюс» є найбільшим і єдиним виробником силікату натрію (брили) в Україні, одним з найбільших світових виробників зварювальних плавлених флюсів, а також виробником посуду з пресованого безбарвного скла. З силікату натрію власного виробництва підприємство виробляє і реалізує рідке скло, як наливом, так і фасоване. Підприємство веде свою історію з 1947 року. Завод розташований на лівому березі річки Дніпро близько до річкового порту, вантажної залізничної станції і автомагістралі м. Запоріжжя [29].

У 1944 р. Постановою народних комісарів УРСР та ЦК КПБУ від 11.11.1944 р. №1207 у м. Запоріжжі розпочали будівництво скляного заводу, завданням якого було забезпечувати листовим склом зруйноване війною народне господарство. 5 серпня1947 р. Запорізький скляний завод було введено в експлуатацію. З 1949 р. було організовано виробництво силікату натрію. У 1951 р. введено в дію цех виробництва зварювальних флюсів загального призначення. З 1955 р. підприємство переорієнтується з випуску листового скла на виробництво скляних розсіювачів для машинобудування та біологічних чашок «Петрі». У 1976 році здійснено масштабну реконструкцію підприємства, яка дозволила збільшити асортимент та поліпшити якість флюсів зварювальних плавлених. З 1992 р. запущено виробництво скляного посуду, організовано виробництво силікату натрію розчинного; з 2014 р. організовано виробництво скла натрієвого рідкого. З 2016 р. ПрАТ «Запоріжсклофлюс» відновлює виробництво виробів з пресованого

безбарвного скла, але, на жаль, під час війни в останній час його виробництво призупинено і продаються тільки складські залишки.

У 2022 р. попри війну в Україні, яку розв’язала рф, на підприємстві освоєно промислове виробництво спеціальних плавлених продуктів-шлаків для використання в шихті при виробництві керамічних флюсів, порошкового дроту та інших зварювальних матеріалів.

Основний вид продукції підприємства – зварювальний флюс – це гранульований порошок з розміром зерен від 0,2 до 4 мм, призначений для здійснення зварювальних процесів. У процесі зварювання гранули плавляться і виділяють газ, а потім при охолодженні утворюють кірку з шлаку. Зварювальні флюси класифікуються за технологією виробництва, хімічним складом, призначенням і іншим характеристикам. Підприємство ПрАТ «Запоріжсклофлюс» виробляє плавлені зварювальні флюси, виготовлені методом подвійного рафінування розплаву і використання мінеральних відходів зварювального виробництва. Новий спосіб варіння флюсів дозволив поліпшити зварювально-технологічні властивості флюсів, знизити потребу в природній сировині, а також вирішує проблему навколишнього середовища.

Рисунок 2.1 – Загальний вигляд зварювального плавленого флюсу

На підприємстві діють два основні цехи: флюсоваренний, що складається з відділення з випуску флюсу і відділення по випуску силікату натрію, і цех світлотехнічного скла. Допоміжні цехи - цех природоохоронних об'єктів, транспортний, ремонтно-механічний.

В останні роки відзначається стійка тенденція зростання обсягів виробленої продукції і поліпшення економічних показників діяльності підприємства. Цьому в чималому ступені сприяє висока кваліфікація і досвід інженерів і робітників заводу, розробка в тісній співпраці з Інститутом електрозварювання ім. Є.О. ПАТОНА і впровадження прогресивних методів виробництва, інтенсифікація та автоматизація виробничих процесів, використання сучасних інноваційних механізмів фінансування (завод є учасником технопарку “Інститут електрозварювання ім. Є.О. Патона” Національної Академії Наук України), вдосконалення структури управління.

Завод має унікальне обладнання для виробництва зварювальних флюсів новим способом – методом подвійного рафінування розплаву. Цей найбільш прогресивний спосіб варіння флюсів, захищений патентами, істотно поліпшив зварювально-технологічні властивості флюсів при збереженні сприятливого співвідношення якості до ціни.

Останні роки підприємство стабільно нарощує обсяги виробництва, скорочує енергоємність продукції, постійно проводиться модернізація виробництва, розробляються і впроваджуються нові технологічні процеси і види продукції (рис. 2.2). На газополум'яній флюсовареній печі щорічно виплавляється до 12 тисяч тонн зварювальних флюсів високої якості більше 20-ти найменувань. Електропіч, що працює в парі з газополум'яною піччю (за методом дуплекс-процесу), призначена для виробництва нових марок флюсів та підвищення якості випущених раніше (флюси з низьким вмістом фосфору і сірки). Зварювальні флюси виробництва ПрАТ «Запоріжсклофлюс» стабільно користуються великим попитом як на ринку України, так і за її межами. У цеху працює дві печі з виробництва силікату натрію. Це дає можливість одночасно випускати продукцію двох різних модулів від 1,8 до 3,5, що дуже зручно для

споживачів. У 2001 році освоєно випуск силікату натрію з модулем 2.0, якого раніше на Україні не виробляли. На нього розроблені і затверджені нові технічні умови. Виробництво силікату натрію в 2001 році в порівнянні з 2000 роком зросло в 2 рази. Після проведення реконструкції вузла грануляції силікату в 2002 році, продуктивність збільшилася ще на 20%. Скло рідке натрієве виробляється з 2014 року. Модуль 1,5-3,6 щільність від 1,30 до 1,50.

Рисунок 2.2 – Обладнання з виробництва зварювальних флюсів методом подвійного рафінування розплаву

В останні кілька років на підприємстві освоєно близько 30 видів нової продукції, які випускаються за технологіями, що базуються на нових розробках, заявлених на патент та мають «ноу-хау», які перевершують найкращі вітчизняні та деякі зарубіжні аналоги, впроваджені нові ресурсозберігаючі та енергозберігаючі технології, постійно ведеться робота

над поліпшенням якості і вдосконаленням технології виробництва продукції, яка вже випускається, що значно підвищило її конкурентоспроможність.

ПрАТ «Запоріжсклофлюс» приділяє належну увагу охороні навколишнього середовища. На підприємстві проводяться оновлення основних засобів, виконуються ремонти газоочисних споруд та технологічного обладнання, виконуються природоохоронні заходи що дозволяє створювати сприятливу обстановку на території підприємства та його санітарно-захисній зоні - знизити кількість викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря, скидів стічних вод у каналізаційну мережу, забезпечити належне поводження з відходами. Щорічно на підприємстві проводяться заходи з озеленення території підприємства та його санітарно-захисної зони.

У 2020 р. на ПрАТ «Запоріжсклофлюс» була впроваджена інтегрована система менеджменту (ІСМ) та система екологічного менеджменту (СЕМ) згідно міжнародного стандарту ISO 14001:2015. На ПрАТ «Запоріжсклофлюс» особлива увага приділяється контролю якості сировини та матеріалів, що надходять, і продукції, що відвантажується, дотримання встановлених технологій на всіх ділянках виробництва. З метою збереження провідних позицій на ринку, та підвищення конкурентоспроможності, на підприємстві, як зазначалось, розроблена і впроваджена Система менеджменту якості у відповідності з новою версією ISO 9001:2015 на розробку, виробництво та збут зварювальних флюсів, силікату натрію розчинного, скла натрієвого рідкого, посуду зі скла та розсіювачів скляних. Сертифікація проведена відповідно до затвердженої у TUV NORD CERT методики аудитування та сертифікації. Вся продукція, що випускається ПрАТ «Запоріжсклофлюс», сертифікована [29].

ПрАТ «Запоріжсклофлюс» пов’язують міцні ділові відносини з споживачами з багатьох країн світу. Найбільш великими країнами-споживачами є Італія, Нігерія, Англія, Німеччина, Казахстан, Болгарія, Грузія, Латвія, Узбекистан. Завод пропонує на експорт всі види своєї продукції: зварювальні флюси, силікати натрію з різними модулями, посуду сортову з пресованого скла, чашки Петрі. Основним експортним продуктом завжди були

зварювальні флюси. В останні роки, завдяки інтенсивній маркетинговій політиці, відбулося також істотне збільшення частки експорту у виробництві скловиробів і особливо силікату натрію. ПрАТ «Запоріжсклофлюс» застосовує різні схеми поставок продукції: зі складу заводу; на кордон України до пунктів, погоджених з клієнтом; безпосередньо на ринок кінцевого споживача.

З початком повномасштабної війни в Україні ПрАТ «Запоріжсклофлюс» працює в режимі підтримки господарської діяльності та збереження колективу підприємства.

2.2. Дослідження активів та джерел їх формування на ПрАТ «Запоріжсклофлюс»

Комплексний аналіз стану господарської діяльності ПрАТ «Запоріжсклофлюс» за даними фінансової звітності включає аналіз активів та капіталу; аналіз фінансових результатів діяльності підприємства, а також коефіцієнтний аналіз, який характеризує стан платоспроможності, фінансової стійкості, ділової активності та рентабельності.

Аналіз активів ПрАТ «Запоріжсклофлюс» у 2022 році представлено в табл. 2.1. Підприємство має 1968 тис.грн. НМА, тобто інтелектуальну власність, що свідчить про інноваційний вектор розвитку підприємства. Також у підприємства є вкладення в об’єкти незавершених капітальних інвестицій, вартість яких на кінець 2022 року знизилась на 677 тис.грн. Залишкова вартість основних засобів на кінець року становила 77 755 тис.грн. проти 85 572 тис.грн. на початок року, а питома вага основних засобів у структурі активів становила на початок року 37,4%, а на кінець року – 49%. Також у складі необоротних активів є довгострокова дебіторська заборгованість, що свідчить про порушення фінансової дисципліни. Загальний обсяг необоротних активів на початок року становить 95 279 тис.грн. або 41,7%, а на кінець року – 86 604 тис.грн. або 54,6%. Така структура активів є «важкою» і свідчить про високу

питому вагу постійних витрат у собівартості продукції, що викликає ризики втрати прибутковості за умов падіння обсягу виробництва.

Таблиця 2.1 – Горизонтальний та вертикальний аналіз активів ПрАТ «Запоріжсклофлюс» у 2022 році

Найменування статті	На початок звітного періоду		На кінець звітного періоду		Відхилення показників за звітний період		
	тис. грн	частка в активах, %	тис. грн	частка в активах, %	тис. грн	частка в активах, %	темп росту, %
I. Необоротні активи							
Нематеріальні активи:	1 968	0,9	1 965	1,2	-3	0,3	99,8
первісна вартість	1 976	0,9	1 976	1,2	0	0,3	100
накопичена амортизація	8	0,003	11	0,01	3	0,007	137,5
Незавершені капітальні інвестиції	4 045	1,8	3 368	2,1	-677	0,3	83,3
Основні засоби:	85 572	37,4	77 755	49	-7 817	11,6	90,9
первісна вартість	141 412	61,8	143 626	90,5	2 214	28,7	101,6
знос	55 840	24,4	65 871	41,5	10 031	17,1	118
Інвестиційна нерухомість:	215	0,1	210	0,1	-5	0	97,7
первісна вартість	266	0,1	266	0,2	0	0,1	100
знос	51	0,02	56	0,04	5	0,02	109,8
Довгострокова дебіторська заборгованість	308	0,1	220	0,1	-88	0	71,4
Відстрочені податкові активи	3 171	1,4	3 086	1,9	-85	0,5	97,3
Усього за розділом I	95 279	41,7	86 604	54,6	-8 675	12,9	90,9
II. Оборотні активи							
Запаси	66 862	29,2	49 249	31	-17 613	1,8	73,7
Виробничі запаси	23 320	10,2	29 686	18,7	6 366	8,5	127,3
Незавершене виробництво	1 679	0,7	4 143	2,6	2 464	1,9	246,8
Готова продукція	41 863	18,3	15 420	9,7	-26 443	-8,6	36,8
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	27 664	12,1	4 375	2,8	-23 289	-9,3	15,8
Дебіторська заборгованість за розрахунками:							
за виданими авансами	1 435	0,6	148	0,1	-1 287	-0,5	10,3
з бюджетом	21 182	9,3	6 671	4,2	-14 511	-5,1	31,5
у тому числі з податку на прибуток	4 354	1,9	4 354	2,7	0	0,8	100
Інша поточна дебіторська заборгованість	1 821	0,8	933	0,6	-888	-0,2	51,2
Гроші та їх еквіваленти	12 774	5,6	9 462	6	-3 312	0,4	74,1
Інші оборотні активи	1 657	0,7	1 253	0,8	-404	0,1	75,6
Усього за розділом II	133 395	58,3	72 091	45,4	-61 304	-12,9	54
Баланс	**228 674**	**100**	**158 695**	**100**	**-69 979**	**0**	**69,4**

Зростання питомої ваги необоротних активів може свідчити про капіталізацію майна підприємства в зв’язку з падінням обсягів господарської діяльності, що можна прослідкувати, аналізуючи Звіт про фінансові результати.

Питома вага оборотних активів становить на початок 2022 року 58,3%, а на кінець року 45,4%, в тому числі питома вага запасів становить на початок року 29,2%, а на кінець року 31%. Спостерігається зростання абсолютного обсягу виробничих запасів на 6366 тис.грн., темп росту становить 127,3%; також зростають залишки незавершеного виробництва на 2464 тис.грн., а темп росту становить 246,8%. Навпаки, залишки готової продукції знизились на 26443 тис.грн., тобто підприємство активно відвантажувало продукції зі складів, в результаті чого питома вага залишків готової продукції знизилась з 18,3% на початок року до 9,7% на кінець року. Суттєво знизились залишки дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги. Так, на початок року ДЗ за товари, роботи, послуги становила 27664 тис.грн. і складала 12,1% в структурі активів. На кінець 2022 року вона склала 4375 тис.грн. або 2,8%, тобто 23289 тис.грн. повернулось у господарський оборот підприємства протягом 2022 року, що позитивно позначилось на його платоспроможності. Також позитивною тенденцією можна вважати зниження дебіторської заборгованості по розрахунках з бюджетом, що також дозволило залучити у господарський оборот власні кошти підприємства. На початок року ця заборгованість становила 21182 тис.грн., а на кінець року – 6671 тис.грн., темп її росту становить 31,5%.

В цілому, обсяг майна підприємства ПрАТ «Запоріжсклофлюс» знизився на 69979 тис.грн., темп його росту становить 69,4%.

Аналіз активів ПрАТ «Запоріжсклофлюс» у 2023 році представлений в табл. 2.2. Впродовж 2023 року на 2744 тис.грн. зросли залишки незавершених капітальних вкладень, що може свідчити про розширення виробничих потужностей підприємства, або про необхідність часткової модернізації виробничого потенціалу. Залишкова вартість основних засобів знижується з 77 755 тис.грн. на початок року до 72058 тис.грн. на кінець року. Позитивною тенденцією у складі необоротних активів є зниження обсягу довгострокової дебіторської заборгованості на 99 тис.грн. Негативним чинником є зростання питомої ваги необоротних активів, що продовжує свідчити про капіталізацію

майна підприємства. Так, на початок року питома вага необоротних активів становила 54,6%, а на кінець року – 65,3%. Пропорційно знижується питома вага оборотних активів: на початок року вона становить 45,4%, а на кінець року 34,7%, що свідчить про звужування обсягу господарської діяльності. Таке припущення є обґрунтованим тому, що одночасно знижується і обсяг майна, темп його росту становить 82,6%, хоча темп падіння обсягу майна у порівнянні з попереднім досліджуваним періодом уповільнився.

Таблиця 2.2 – Горизонтальний та вертикальний аналіз активів ПрАТ «Запоріжсклофлюс» у 2023 році

Найменування статті	На початок звітного періоду		На кінець звітного періоду		Відхилення показників за звітний період		
	тис. грн	частка в активах, %	тис. грн	частка в активах, %	тис. грн	частка в активах, %	темп росту, %
I. Необоротні активи							
Нематеріальні активи:	1 965	1,2	2 043	1,6	78	0,4	104
первісна вартість	1 976	1,2	2 055	1,6	79	0,4	104
накопичена амортизація	11	0,01	12	0,01	1	0	109,1
Незавершені капітальні інвестиції	3 368	2,1	6 112	4,7	2 744	2,6	181,5
Основні засоби:	77 755	49	72 058	55	-5 697	6	92,7
первісна вартість	141 394	89,1	144 458	110,2	3 064	21,1	102,2
знос	63 639	40,1	72 400	55,2	8 761	15,1	113,8
Інвестиційна нерухомість:	210	0,1	206	0,2	-4	0,1	98,1
первісна вартість	266	0,2	266	0,2	0	0	100
знос	56	0,04	60	0,05	4	0,01	107,1
Довгострокова дебіторська заборгованість	220	0,1	121	0,1	-99	0	55
Відстрочені податкові активи	3 086	1,9	5 067	3,9	1 981	2	164,2
Усього за розділом I	86 604	54,6	85 607	65,3	-997	10,7	98,8
II. Оборотні активи							
Запаси	49 249	31	33 595	25,6	-15 654	-5,4	68,2
Виробничі запаси	29 686	18,7	20 649	15,7	-9 037	-3	69,6
Незавершене виробництво	4 143	2,6	1 980	1,5	-2 163	-1,1	47,8
Готова продукція	15 420	9,7	10 966	8,4	-4 454	-1,3	71,1
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	4 375	2,8	2 441	1,9	-1 934	-0,9	55,8
Дебіторська заборгованість за розрахунками:							
за виданими авансами	148	0,1	144	0,1	-4	0	97,3
з бюджетом	6 671	4,2	4 179	3,2	-2 492	-1	62,6
у тому числі з податку на прибуток	4 354	2,7	4 139	3,2	-215	0,5	95,1
Інша поточна дебіторська заборгованість	928	0,6	192	0,1	-736	-0,5	20,7
Гроші та їх еквіваленти	9 462	6	4 018	3,1	-5 444	-2,9	42,5
Інші оборотні активи	1 253	0,8	944	0,7	-309	-0,1	75,3
Усього за розділом II	72 086	45,4	45 513	34,7	-26 573	-10,7	63,1
Баланс	**158 690**	100	**131 120**	100	**-27 570**	**0**	**82,6**

Впродовж 2023 року знизився обсяг виробничих запасів на 9037 тис.грн., а саме з 29686 тис.грн. на початок року до 20649 тис.грн. на кінець року, що також є ознакою звуження господарського обороту. Позитивним є зниження залишків незавершеного виробництва, що свідчить про прискорення оборотності оборотних активів, які інвестовані в запаси. Продовжує знижуватись дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги з 4375 тис.грн. на початок року до 2441 тис.грн. на кінець 2023 року, але звертає на себе увагу малий обсяг дебіторської заборгованості. В цілому динаміка оборотних активів свідчить про те, що підприємство не в змозі розширювати обсяг своєї господарської діяльності.

Аналіз майна ПрАТ «Запоріжсклофлюс» у 2024 році представлений в табл. 2.3. Продовжується зниження обсягу майна, але відбувається уповільнення темпу зниження. Падіння обсягу майна у 2024 році становить 19204 тис.грн., темп росту 85,4%. Залишкова вартість основних засобів знижується з 72058 тис.грн. на початок року до 67604 тис.грн. на кінець 2024 року. Практично погашено довгострокову дебіторську заборгованість, її залишок на кінець року становить всього 10 тис.грн., що позитивно характеризує якісний склад балансу. Але продовжує зростати питома вага необоротних активів, яка зростає протягом року з 65,3% до 71,9%. Така стійка тенденція свідчить про капіталізацію майна, що є негативним чинником зростання постійних витрат, які у певний період часу можуть привести до збитків у господарській діяльності. На початок року вартість запасів становить 33595 тис.грн., на кінець року – 24104 тис.грн., в тому числі:

- обсяг виробничих запасів знижується з 20649 тис.грн. на початок року до 14376 тис.грн. на кінець року;
- обсяги залишків незавершеного виробництва суттєвих змін не зазнали, на кінець року вони складають 1792 тис.грн. проти 1980 тис.грн. на початок року;
- залишки готової продукції знизились на 3030 тис.грн. і на кінець 2024 року склали 7936 тис.грн.

Таблиця 2.3 – Горизонтальний та вертикальний аналіз активів ПрАТ «Запоріжсклофлюс» у 2024 році

Найменування статті	На початок звітного періоду		На кінець звітного періоду		Відхилення показників за звітний період		
	тис. грн	частка в активах, %	тис. грн	частка в активах, %	тис. грн	частка в активах, %	темп росту, %
I. Необоротні активи							
Нематеріальні активи:	2 043	1,6	2 074	1,9	31	0,3	101,5
первісна вартість	2 055	1,6	2 096	1,9	41	0,3	102
накопичена амортизація	12	0,01	22	0,02	10	0,01	183,3
Незавершені капітальні інвестиції	6 112	4,7	4 417	3,9	-1 695	-0,8	72,3
Основні засоби:	72 058	55	67 604	60,4	-4 454	5,4	93,8
первісна вартість	144 458	110,2	149 314	133,4	4 856	23,2	103,4
знос	72 400	55,2	81 710	73	9 310	17,8	112,9
Інвестиційна нерухомість:	206	0,2	202	0,2	-4	0	98,1
первісна вартість	266	0,2	266	0,2	0	0	100
знос	60	0,05	64	0,1	4	0,05	106,7
Довгострокова дебіторська заборгованість	121	0,1	10	0,01	-111	-0,09	8,3
Відстрочені податкові активи	5 067	3,9	6 159	5,5	1 092	1,6	121,6
Усього за розділом I	85 607	65,3	80 466	71,9	-5 141	6,6	94
II. Оборотні активи							
Запаси	33 595	25,6	24 104	21,5	-9 491	-4,1	71,7
Виробничі запаси	20 649	15,7	14 376	12,8	-6 273	-2,9	69,6
Незавершене виробництво	1 980	1,5	1 792	1,6	-188	0,1	90,5
Готова продукція	10 966	8,4	7 936	7,1	-3 030	-1,3	72,4
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	2 441	1,9	2 542	2,3	101	0,4	104,1
Дебіторська заборгованість за розрахунками:							
за виданими авансами	144	0,1	39	0,03	-105	-0,07	27,1
з бюджетом	4 179	3,2	4 179	3,7	0	0,5	100
у тому числі з податку на прибуток	4 139	3,2	4 139	3,7	0	0,5	100
Інша поточна дебіторська заборгованість	192	0,1	127	0,1	-65	0	66,1
Гроші та їх еквіваленти	4 018	3,1	51	0,05	-3 967	-3,05	1,3
Інші оборотні активи	933	0,7	397	0,4	-536	-0,3	42,6
Усього за розділом II	45 502	34,7	31 439	28,1	-14 063	-6,6	69,1
Баланс	**131 109**	**100**	**111 905**	**100**	**-19 204**	**0**	**85,4**

Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги практично не змінилась і становить на кінець 2024 року 2542 тис.грн., що складає 2,3%. Залишається стабільною дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом, яка впродовж року становить 4179 тис.грн. (це авансові платежі з податку на прибуток).

Отже, стійкі тенденції змін у активах підприємства можна окреслити таким чином: впродовж 2022 – 2024 рр. відбувається поступове зростання

питомої ваги необоротних активів у структурі майна; така тенденція свідчить про звужування господарської діяльності; також ознаками звужування господарської діяльності є зниження обсягу виробничих запасів, реалізація готової продукції зі складів, активізація повернення дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги. В цілому обсяг майна знижується з 228674 тис.грн. на початок 2022 року до 111905 тис.грн. на кінець 2024 р., тобто у два рази. Тобто відбувається капіталізація майна, що є ознакою скорочення обсягу господарської діяльності. Це викликано початком повномасштабної війни рф проти України у лютому 2022 р.

Динаміка структури активів ПрАТ «Запоріжсклофлюс» представлена на рис. 2.3.

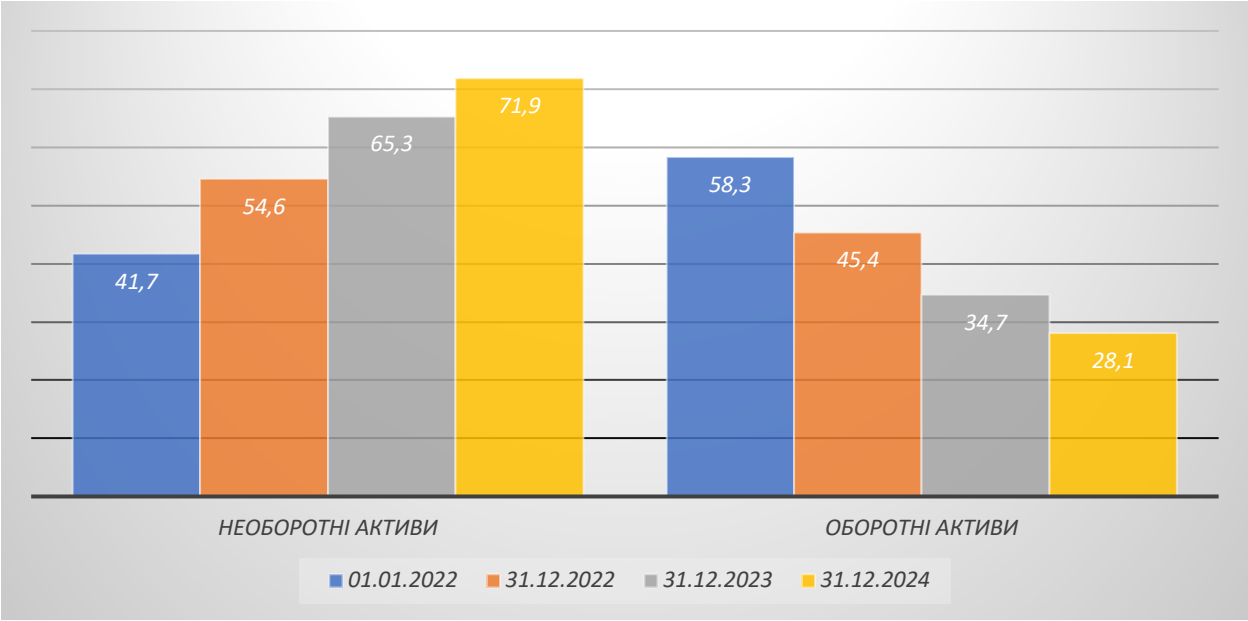

Рисунок 2.3 – Динаміка структури майна ПрАТ «Запоріжсклофлюс» у 2022 – 2024 рр.

Аналіз джерел формування майна представлений в табл. 2.4 – 2.6. На початок 2022 року у підприємства власний капітал становить 76,5%, тобто підприємство є фінансово стійким за структурою капіталу (питома вага власного капіталу більше 50%). У складі власного капіталу основна питома вага припадає на нерозподілений прибуток – це фінансовий потенціал

підприємства, накопичений чистий прибуток, який є джерелом самофінансування всіх інвестиційних потреб підприємства.

Таблиця 2.4 – Горизонтальний та вертикальний аналіз джерел формування майна (капіталу) ПрАТ «Запоріжсклофлюс» у 2022 році

Найменування статті	На початок звітного періоду		На кінець звітного періоду		Відхилення показників за звітний період		
	тис. грн	частка в пасиах, %	тис. грн	частка в пасивах, %	тис. грн	частка в пасивах, %	темп росту, %
I. Власний капітал							
Зареєстрований (пайовий) капітал	109	0,05	109	0,1	0	0,05	100
Резервний капітал	594	0,3	594	0,4	0	0,1	100
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	174 237	76,2	122 519	77,2	-51 718	1	70,3
Усього за розділом I	174 940	76,5	123 222	77,6	-51 718	1,1	70,4
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення							
Пенсійні зобов'язання	8 765	3,8	6 309	4	-2 456	0,2	72
Усього за розділом II	8 765	3,8	6 309	4	-2 456	0,2	72
III. Поточні зобов'язання і забезпечення							
Поточна кредиторська заборгованість:							
за довгостроковими зобов'язаннями	2 157	0,9	2 151	1,4	-6	0,5	99,7
за товари, роботи, послуги	23 069	10,1	12 285	7,7	-10 784	-2,4	53,3
за розрахунками з бюджетом	982	0,4	464	0,3	-518	-0,1	47,3
за розрахунками зі страхування	1 046	0,5	395	0,2	-651	-0,3	37,8
за розрахунками з оплати праці	3 613	1,6	1 478	0,9	-2 135	-0,7	40,9
за одержаними авансами	629	0,3	2 170	1,4	1 541	1,1	345
за розрахунками з учасниками	6 944	3	2 047	1,3	-4 897	-1,7	29,5
Поточні забезпечення	6 392	2,8	8 110	5,1	1 718	2,3	126,9
Інші поточні зобов'язання	137	0,1	64	0,04	-73	-0,06	46,7
Усього за розділом III	44 969	19,7	29 164	18,4	-15 805	-1,3	64,9
Баланс	**228 674**	**100**	**158 695**	**100**	**-69 979**	**0**	**69,4**

На кінець 2022 року обсяг нерозподіленого чистого прибутку знизився на 51718 тис.грн., що свідчить про збиткову діяльність за підсумками 2022 року. Основною причиною збиткової діяльності є повномасштабна війна. У підприємства є довгострокові зобов'язання за виплатами пенсій. Ці борги на початок року становлять 8765 тис.грн., а на кінець 2022 року – 6309 тис.грн., тобто відбувається поступова виплата пенсій, що є позитивною тенденцією для фінансового стану підприємства та позитивним чинником соціального виміру.

Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги на початок року становить 23069 тис.грн., впродовж року вона знижується на 10784 тис.грн. Кредиторська заборгованість за розрахунками з оплати праці на початок року становить 3613 тис.грн., на кінець 2022 року заборгованість знизилась на 2135 тис.грн. і склала 1478 тис.грн. Заборгованість з отриманих авансів зросла на 1541 тис.грн. впродовж 2022 року. Також зросли поточні забезпечення з 6392 тис.грн. на початок року до 8110 тис.грн. на кінець року. Питома вага поточних зобов'язань на початок року становить 19,7%, а на кінець року – 18,4%. Така структура капіталу свідчить про фінансову стійкість підприємства.

Аналіз капіталу ПрАТ «Запоріжсклофлюс» у 2023 році представлений у табл. 2.5. У 2023 році продовжується зниження обсягу нерозподіленого прибутку. На початок року обсяг нерозподіленого прибутку складає 122 211 тис.грн. або 77,5%, а на кінець року – 94614 тис.грн. або 72,2%. Тобто нерозподілений прибуток за період року знизився на 28300 тис.грн. Відбувається покриття збитків підприємства за рахунок накопиченого у попередні роки чистого прибутку. Це є ознакою погіршення стійкості фінансового стану. У порівнянні з минулим 2022 р., незначно зросла заборгованість за пенсійними виплатами на 336 тис.грн. і на кінець року склала 6645 тис.грн. Поточна кредиторська заборгованість впродовж 2023 практично не змінилась і на кінець року склала 12194 тис.грн. На 1958 тис.грн. зросли поточні забезпечення, які на кінець 2023 р. склали10371 тис.грн.

Також впродовж 2023 р. поточні зобов'язання і забезпечення у складі капіталу зросли з 18,6% на початок року до 22,8% на кінець року, тобто відбувається зростання фінансової залежності підприємства від короткострокових позикових коштів. Темп росту поточних зобов'язань становить 101,3%.

Таблиця 2.5 – Горизонтальний та вертикальний аналіз джерел формування майна (капіталу) ПрАТ «Запоріжсклофлюс» у 2023 році

Найменування статті	На початок звітного періоду		На кінець звітного періоду		Відхилення показників за звітний період		
	тис. грн	частка в пасиах, %	тис. грн	частка в пасивах, %	тис. грн	частка в пасивах, %	темп росту, %
І. Власний капітал							
Зареєстрований (пайовий) капітал	109	0,1	109	0,1	0	0	100
Резервний капітал	594	0,4	594	0,5	0	0,1	100
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	122 211	77	93 911	71,6	-28 300	-5,4	76,8
Усього за розділом І	122 914	77,5	94 614	72,2	-28 300	-5,3	77
ІІ. Довгострокові зобов'язання і забезпечення							
Пенсійні зобов'язання	6 309	4	6 645	5,1	336	1,1	105,3
Усього за розділом ІІ	6 309	4	6 645	5,1	336	1,1	105,3
ІІІ. Поточні зобов'язання і забезпечення							
Поточна кредиторська заборгованість:							
за довгостроковими зобов'язаннями	2 151	1,4	2 521	1,9	370	0,5	117,2
за товари, роботи, послуги	12 285	7,7	12 194	9,3	-91	1,6	99,3
за розрахунками з бюджетом	464	0,3	976	0,7	512	0,4	210,3
за розрахунками зі страхування	395	0,2	351	0,3	-44	0,1	88,9
за розрахунками з оплати праці	1 478	0,9	1 267	1	-211	0,1	85,7
за одержаними авансами	2 170	1,4	94	0,1	-2 076	-1,3	4,3
за розрахунками з учасниками	2 047	1,3	2 047	1,6	0	0,3	100
Поточні забезпечення	8 413	5,3	10 371	7,9	1 958	2,6	123,3
Інші поточні зобов'язання	64	0,04	40	0,03	-24	-0,01	62,5
Усього за розділом ІІІ	29 467	18,6	29 861	22,8	394	4,2	101,3
Баланс	**158 690**	**100**	**131 120**	**100**	**-27 570**	**0**	**82,6**

Аналіз капіталу ПрАТ «Запоріжсклофлюс» у 2024 р. представлений в табл. 2.6. За період 2024 р. обсяг нерозподіленого прибутку знизився на 18268 тис.грн. Зобов'язання по пенсійному забезпеченню за рік зросли з 6645 тис.грн. до 7763 тис.грн. Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги на початок року становила 12195 тис.грн., а на кінець року 6178 тис.грн., що є позитивною тенденцією. Продовжують зростати поточні забезпечення, які на початок року складали 10371 тис.грн., а на кінець року – 9644 тис.грн. Також стрімко зросли за період року інші поточні зобов'язання і склали на кінець року 5150 тис.грн. Загальний обсяг поточних зобов'язань на початок року становив 29863 тис.грн., на кінець року – 27809 тис.грн. Питома

вага поточних зобов'язань на початок року становить 22,8%, а на кінець року – 24,9%.

Таблиця 2.6 – Горизонтальний та вертикальний аналіз джерел формування майна (капіталу) ПрАТ «Запоріжсклофлюс» у 2024 році

Найменування статті	На початок звітного періоду		На кінець звітного періоду		Відхилення показників за звітний період		
	тис. грн	частка в пасиах, %	тис. грн	частка в пасивах, %	тис. грн	частка в пасивах, %	темп росту, %
І. Власний капітал							
Зареєстрований (пайовий) капітал	109	0,1	109	0,1	0	0	100
Резервний капітал	594	0,5	594	0,5	0	0	100
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	93 898	71,6	75 630	67,6	-18 268	-4	80,5
Усього за розділом І	94 601	72,2	76 333	68,2	-18 268	-4	80,7
ІІ. Довгострокові зобов'язання і забезпечення							
Пенсійні зобов'язання	6 645	5,1	7 763	6,9	1 118	1,8	116,8
Усього за розділом ІІ	6 645	5,1	7 763	6,9	1 118	1,8	116,8
ІІІ. Поточні зобов'язання і забезпечення							
Поточна кредиторська заборгованість:							
за довгостроковими зобов'язаннями	2 521	1,9	2 493	2,2	-28	0,3	98,9
за товари, роботи, послуги	12 195	9,3	6 178	5,5	-6 017	-3,8	50,7
за розрахунками з бюджетом	976	0,7	563	0,5	-413	-0,2	57,7
за розрахунками зі страхування	352	0,3	298	0,3	-54	0	84,7
за розрахунками з оплати праці	1 267	1	1 045	0,9	-222	-0,1	82,5
за одержаними авансами	94	0,1	391	0,3	297	0,2	416
за розрахунками з учасниками	2 047	1,6	2 047	1,8	0	0,2	100
Поточні забезпечення	10 371	7,9	9 644	8,6	-727	0,7	93
Інші поточні зобов'язання	40	0,03	5 150	4,6	5 110	4,57	12875
Усього за розділом ІІІ	29 863	22,8	27 809	24,9	-2 054	2,1	93,1
Баланс	**131 109**	**100**	**111 905**	**100**	**-19 204**	**0**	**85,4**

Узагальнюючи тенденції змін у складі та структурі капіталу, можемо констатувати наступне:

– підприємство має власний фінансовий ресурс, за рахунок якого структура капіталу свідчить про достатній рівень фінансової стійкості, це – нерозподілений прибуток; на початок 2022 р. його обсяг становить 174237 тис.грн.; на кінець 2024 р. – 75630 тис.грн., тобто відбулось покриття 98607 тис.грн. збитків від господарської діяльності;

– за рахунок нерозподіленого прибутку впродовж 2022 – 2024 рр. підприємство характеризується стійкою структурою капіталу;

– питома вага поточних зобов'язань впродовж досліджуваного періоду зросла з 18,4% на кінець 2022 р. до 24,9% на кінець 2024 р., але така питома вага поточних зобов'язань не є критичною з точки зору фінансової стійкості.

Динаміка обсягу нерозподіленого прибутку ПрАТ «Запоріжсклофлюс» представлена на рис. 2.4, динаміка структури капіталу – на рис. 2.5.

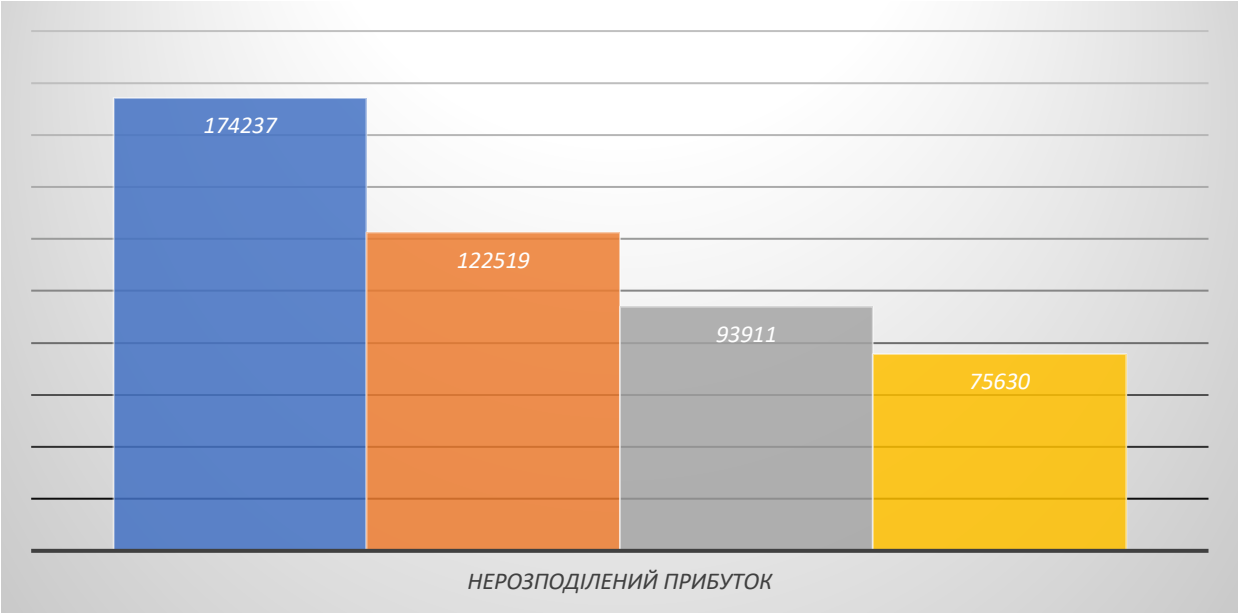

Рисунок 2.4 – Динаміка обсягу нерозподіленого прибутку ПрАТ «Запоріжсклофлюс» впродовж 2022 – 2024 рр.

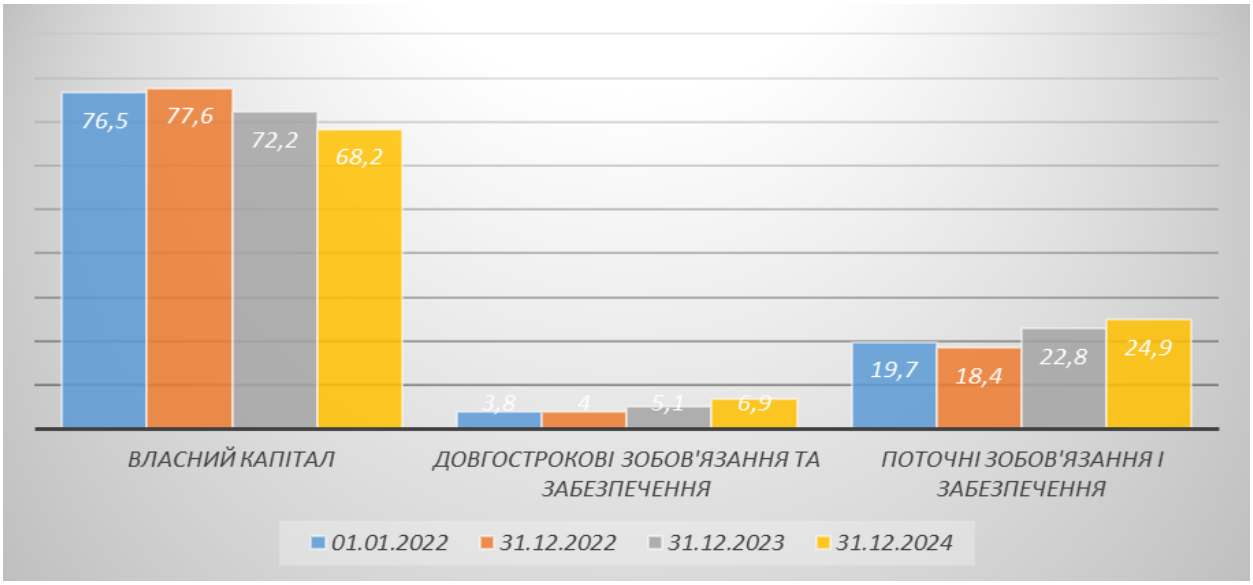

Рисунок 2.5 – Динаміка структури капіталу ПрАТ «Запоріжсклофлюс»

2.3. Аналіз фінансових результатів та коефіцієнтний аналіз ПрАТ «Запоріжсклофлюс» в контексті фінансової стійкості та ділової активності

Фінансові результати діяльності підприємства показують ефективність його роботи, здатність покривати витрати та формувати прибуток, ефективність цінової політики та комерційної діяльності. Фінансові результати відображені у Звіті про фінансові результати.

Аналіз фінансових результатів ПрАТ «Запоріжсклофлюс» представлені в табл. 2.7 – 2.12.

Таблиця 2.7 – Аналіз фінансових результатів ПрАТ «Запоріжсклофлюс» за 2022 рік

Найменування статті	Абсолютні величини, тис.грн		Питома вага статей у чистому доході від реалізації, %		Відхилення показників за звітний період		
	за попередній період	за звітний період	за попередній період	за звітний період	тис. грн	в структурі, %	темп росту, %
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	487 057	106 782	100	100	-380 275	0	21,9
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	(432 160)	(91 111)	-88,7	-85,3	341 049	3,4	21,1
Валовий: прибуток	54 897	15 671	11,3	14,7	-39 226	3,4	28,5
Валовий: збиток	0	0	0	0	0	0	0
Інші операційні доходи	15 200	14 919	3,1	14	-281	10,9	98,2
Адміністративні витрати	(23 708)	(16 597)	-4,9	-15,5	7 111	-10,6	70
Витрати на збут	(24 807)	(6 423)	-5,1	-6	18 384	-0,9	25,9
Інші операційні витрати	(36 362)	(54 379)	-7,5	-50,9	-18 017	-43,4	149,5
Фінансовий результат від операційної діяльності: збиток	(14 780)	(46 809)	-3	-43,8	-32 029	-40,8	316,7
Інші фінансові доходи	52	42	0,01	0,04	-10	0,03	80,8
Фінансові витрати	(869)	(2 169)	-0,2	-2	-1 300	-1,8	249,6
Інші витрати	(38)	(2 697)	-0,01	-2,5	-2 659	-2,49	7097,4
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток							
Фінансовий результат до оподаткування: збиток	(15 635)	(51 633)	-3,2	-48,4	-35 998	-45,2	330,2
Витрати (дохід) з податку на прибуток	1 946	(85)	0,4	-0,1	-2 031	-0,5	-4,4
Чистий фінансовий результат: прибуток							
Чистий фінансовий результат: збиток	(13 689)	(51 718)	-2,8	-48,4	-38 029	-45,6	377,8

Чистий дохід від реалізації продукції ПрАТ «Запоріжсклофлюс» у 2022 р. склав 106782 тис.грн. проти 487057 тис.грн. у 2021 р., темп росту складає 21,9%. Собівартість реалізованої продукції має темп росту 21,1%, тобто витрати, що відносяться до собівартості, зростають з темпом росту нижче за темп росту чистого доходу. Валовий прибуток у 2022 році склав 15671 тис.грн. проти 54897 тис.грн. у 2021 році, темп росту валового прибутку склав 28,5%. Фінансовий результат від операційної діяльності у 2022 р. – збиток склав 46809 тис.грн. проти 14780 тис.грн. збитку у 2021 р. Чистий фінансовий збиток 2022 р. склав 51718 тис.грн. проти збитку 2021 р., який склав 13689 тис.грн. Тобто у 2022 р. підприємство працювало зі збитками так, як і у 2021 р.

Аналіз елементів операційних витрат ПрАТ «Запоріжсклофлюс» у 2022 р. представлений в табл. 2.8.

Таблиця 2.8 – Аналіз елементів операційних витрат ПрАТ «Запоріжсклофлюс» за 2022 рік

Найменування статті	Абсолютні величини, тис.грн		Питома вага статей у операційних витратах, %		Відхилення показників за звітний період		
	за попередній період	за звітний період	за попередній період	за звітний період	тис. грн	в структурі, %	темп росту, %
Матеріальні затрати	389 176	67 556	74,2	41,7	-321 620	-32,5	17,4
Витрати на оплату праці	79 961	41 918	15,2	25,9	-38 043	10,7	52,4
Відрахування на соціальні заходи	15 430	8 655	2,9	5,3	-6 775	2,4	56,1
Амортизація	9 128	10 038	1,7	6,2	910	4,5	110,0
Інші операційні витрати	30 951	33 954	5,9	20,9	3 003	15	109,7
Разом	**524 646**	**162 121**	**100**	**100**	**-362 525**	**0**	**30,9**

Ми бачимо, що у звітному періоді структура витрат відрізняється від структури 2021 р. Більша питома вага припадає на заробітну плату (25,9%). Також суттєво зросли інші операційні витрати, питома вага яких у 2022 р. становить 20,9% проти 5,9% у 2021 р.

Аналіз фінансових результатів ПрАТ «Запоріжсклофлюс» у 2023 р. представлений в табл. 2.9.

Таблиця 2.9 – Аналіз фінансових результатів ПрАТ «Запоріжсклофлюс» за 2023 рік

Найменування статті	Абсолютні величини, тис.грн		Питома вага статей у чистому доході від реалізації, %		Відхилення показників за звітний період		
	за попередній період	за звітний період	за попередній період	за звітний період	тис. грн	в структурі, %	темп росту, %
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	105 466	126 823	100	100	21 357	0	120,3
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	(90 410)	(91 667)	-85,7	-72,3	-1 257	13,4	101,4
Валовий: прибуток	15 056	35 156	14,3	27,7	20 100	13,4	233,5
Валовий: збиток							
Інші операційні доходи	14 919	5 411	14,1	4,3	-9 508	-9,8	36,3
Адміністративні витрати	(16 597)	(18 755)	-15,7	-14,8	-2 158	0,9	113
Витрати на збут	(6 466)	(4 106)	-6,1	-3,2	2 360	2,9	63,5
Інші операційні витрати	(54 024)	(46 306)	-51,2	-36,5	7 718	14,7	85,7
Фінансовий результат від операційної діяльності: збиток	(47 112)	(28 600)	-44,7	-22,6	18 512	22,1	60,7
Інші фінансові доходи	42	32	0,04	0,03	-10	-0,01	76,2
Фінансові витрати	(2 169)	(1 680)	-2,1	-1,3	489	0,8	77,5
Інші витрати	(2 697)	(34)	-2,6	-0,03	2 663	2,57	1,3
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	0	0	0	0	0	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: збиток	(51 936)	(30 282)	-49,2	-23,9	21 654	25,3	58,3
Витрати (дохід) з податку на прибуток	(85)	1 982	-0,1	1,6	2 067	1,7	-2331,8
Чистий фінансовий результат: прибуток	0	0	0	0	0	0	0
Чистий фінансовий результат: збиток	(52 021)	(28 300)	-49,3	-22,3	23 721	27	54,4

У 2023 році спостерігається зростання чистого доходу від реалізації продукції на 21357 тис.грн., темп росту чистого доходу становить 120,3%. Темп росту собівартості реалізованої продукції нижче за темп росту чистого доходу і становить 101,4%, що є позитивним чинником для формування валового прибутку. Валовий прибуток у 2023 р. склав 35156 тис.грн. проти валового прибутку в 15056 тис.грн. у 2022 р. Темп росту валового прибутку – 233,5%. Адміністративні витрати зростають і темп їх росту становить 113%, що негативно позначилось на процесі формування прибутку від операційної діяльності. Фінансовий результат від операційної діяльності – від'ємна величина, тобто збиток, який у 2023 р. склав 28600 тис.грн. Чистий фінансовий

збиток 2023 р. становить 28300 тис.грн. проти чистого фінансового збитку 2022 р. – 52021 тис.грн. Тобто збитки у 2023 р. зменшились практично у два рази. Елементи операційних витрат у 2023 р. представлені в табл. 2.10.

Таблиця 2.10 – Аналіз елементів операційних витрат ПрАТ «Запоріжсклофлюс» за 2023 рік

Найменування статті	Абсолютні величини, тис.грн		Питома вага статей у операційних витратах, %		Відхилення показників за звітний період		
	за попередній період	за звітний період	за попередній період	за звітний період	тис. грн	в структурі, %	темп росту, %
Матеріальні затрати	67 556	101 283	41,7	55,5	33 727	13,8	149,9
Витрати на оплату праці	41 918	39 388	25,9	21,6	-2 530	-4,3	94,0
Відрахування на соціальні заходи	8 655	7 656	5,3	4,2	-999	-1,1	88,5
Амортизація	10 038	10 013	6,2	5,5	-25	-0,7	99,8
Інші операційні витрати	33 954	24 241	20,9	13,3	-9 713	-7,6	71,4
Разом	**162 121**	**182 581**	**100**	**100**	**20 460**	**0**	**112,6**

У 2023 р. структура операційних витрат змінилась у порівнянні з 2022 р. Темп росту матеріальних витрат склав 149,9%, а темп росту витрат на оплату праці, навпаки, склав 94%, тобто темп росту матеріальних витрат випереджує темп росту витрат на оплату праці.

Аналіз фінансових результатів у 2024 р. представлений у табл. 2.11. Чистий дохід від реалізації продукції у 2024 р. склав 109511 тис.грн., що на 17312 тис.грн. менше за дохід 2023 р., темп росту чистого доходу від реалізації продукції становить 86,3%. Собівартість реалізованої продукції зростає швидше за чистий дохід. Темп росту собівартості становить 95,2%. В результаті валовий прибуток у 2024 р. склав 22287 тис.грн. (питома вага – 20,4%), а темп його росту 63,4%. Таке падіння валового прибутку призвело до зростання збитків на рівні операційної діяльності. Так, збиток від операційної діяльності склав 17614 тис.грн. , а чистий збиток – 18268 тис.грн. Не дивлячись на збитки, можемо відмітити зниження обсягу збитків 2024 р. у порівнянні з 2023 р.

Динаміка прибутків (збитків) ПрАТ «Запоріжсклофлюс» у 2021 – 2024 рр. представлена на рис. 2.6.

Таблиця 2.11 – Аналіз фінансових результатів ПрАТ «Запоріжсклофлюс» за 2024 рік

Найменування статті	Абсолютні величини, тис.грн		Питома вага статей у чистому доході від реалізації, %		Відхилення показників за звітний період		
	за попередній період	за звітний період	за попередній період	за звітний період	тис. грн	в структурі, %	темп росту, %
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	126 823	109 511	100	100	-17 312	0	86,3
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	(91 667)	(87 224)	-72,3	-79,6	4 443	-7,3	95,2
Валовий: прибуток	35 156	22 287	27,7	20,4	-12 869	-7,3	63,4
Валовий: збиток	0	0	0	0	0	0	0
Інші операційні доходи	5 411	6 889	4,3	6,3	1 478	2	127,3
Адміністративні витрати	(18 755)	(22 067)	-14,8	-20,2	-3 312	-5,4	117,7
Витрати на збут	(4 106)	(3 516)	-3,2	-3,2	590	0	85,6
Інші операційні витрати	(46 306)	(21 207)	-36,5	-19,4	25 099	17,1	45,8
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток							
Фінансовий результат від операційної діяльності: збиток	(28 600)	(17 614)	-22,6	-16,1	10 986	6,5	61,6
Інші фінансові доходи	32	22	0,03	0,02	-10	-0,01	68,8
Фінансові витрати	(1 680)	(1 768)	-1,3	-1,6	-88	-0,3	105,2
Інші витрати	(34)	0	-0,03	0	34	0,03	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток							
Фінансовий результат до оподаткування: збиток	(30 282)	(19 360)	-23,9	-17,7	10 922	6,2	63,9
Витрати (дохід) з податку на прибуток	1 982	1 092	1,6	1	-890	-0,6	55,1
Чистий фінансовий результат: прибуток							
Чистий фінансовий результат: збиток	(28 300)	(18 268)	-22,3	-16,7	10 032	5,6	64,6

До основних тенденцій змін фінансових результатів доцільно віднести такі зміни:

– починаючи з 2022 р. спостерігається стрімке падіння чистого доходу від реалізації продукції;

– у 2022 – 2024 рр. не вдалось відновити обсяги господарської діяльності до рівня 2021 р.;

– підприємство має фінансові можливості формування прибутку лише на рівні валового прибутку;

– у період 2022 – 2024 рр. підприємство має збитки на рівні операційної діяльності та на рівні чистого прибутку.

Аналіз елементів операційних витрат за 2024 рік представлений в табл. 2.12.

Таблиця 2.12 – Аналіз елементів операційних витрат ПрАТ «Запоріжсклофлюс» за 2024 рік

Найменування статті	Абсолютні величини, тис.грн		Питома вага статей у операційних витратах, %		Відхилення показників за звітний період		
	за попередній період	за звітний період	за попередній період	за звітний період	тис. грн	в структурі, %	темп росту, %
Матеріальні затрати	101 283	74 335	55,5	54,3	-26 948	-1,2	73,4
Витрати на оплату праці	39 388	30 181	21,6	22	-9 207	0,4	76,6
Відрахування на соціальні заходи	7 656	6 151	4,2	4,5	-1 505	0,3	80,3
Амортизація	10 013	9 372	5,5	6,8	-641	1,3	93,6
Інші операційні витрати	24 241	16 982	13,3	12,4	-7 259	-0,9	70,1
Разом	**182 581**	**137 021**	**100**	**100**	**-45 560**	**0**	**75,0**

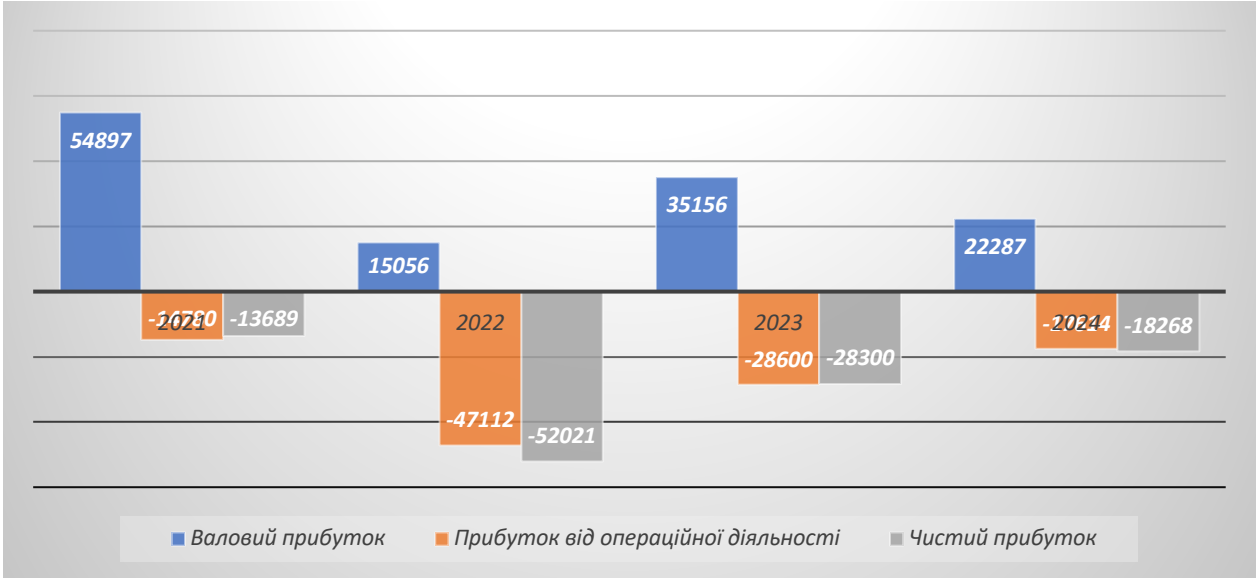

Рисунок 2.6 – Динаміка прибутків (збитків) ПрАТ «Запоріжсклофлюс» у 2021 – 2024 рр.

Коефіцієнтний аналіз дозволяє надати оцінку фінансовій стійкості, платоспроможності, діловій активності та рентабельності підприємства. Алгоритм розрахунку системи коефіцієнтів наведений у розділі 1 п.1.2

магістерського дослідження. Результати розрахунку та аналіз динаміки коефіцієнтів представлений в табл. 2.13 та 2.14.

Частка основних засобів в активах підприємства на початок 2022 р. становить 37,4%, а на кінець року вже 49%; на кінець 2023 р. ця частка зросла до 55%, а на кінець 2024 року – до 60,4%. Така стійка тенденція зростання частки основних засобів є свідченням капіталізації майна та переміщення акценту на необоротні активи, тобто збільшення їх частки в витратах підприємства. Це ознака скорочення обсягу господарської діяльності. Ми це дійсно спостерігаємо і першопричиною такої ситуації є початок повномасштабної війни в України у 2022 р. і її продовження до сьогодні. Втрата замовників продукції та руйнація інфраструктури є системними проблемами для підприємств промисловості.

Коефіцієнт зносу основних засобів зростає впродовж досліджуваного періоду з 0,395 у 2022 р. до 0,547 у 2024 р., тобто відбувається поступове зношування основних засобів, що є нормальним економічним процесом, однак ми спостерігаємо відсутність інвестиційних вкладень в основні засоби, що призводить до зниження якості основних засобів і безумовно позначається на якості продукції.

Коефіцієнт власних оборотних засобів має тенденцію до зниження та переходу до від'ємного значення. Так, на початок 2022 р. він дорівнює 0,597, а вже на кінець 2024 р. – має від'ємне значення -0,131. Така тенденція свідчить про зниження частки оборотних активів, які сформовані за рахунок власних коштів і переміщення акценту у формуванні оборотних активів за рахунок позикових коштів. Разом така ситуація свідчить про зростання залежності підприємства від позикових коштів.

Коефіцієнт поточної ліквідності має тенденцію до стійкого зниження рівня від 2,48 на початок 2022 р. до 0,88 на кінець 2024 р. рекомендований рівень даного коефіцієнту вважається 2,0 – 2,5, тобто можемо констатувати, що на кінець 2024 р. у підприємства недостатній обсяг оборотних активів для

Таблиця 2.13 – Коефіцієнтний аналіз ПрАТ «Запоріжсклофлюс» у 2022 – 2024 рр. (перша частина)

Основний показник, який характеризує аспект діяльності, одиниця виміру	2022 рік			2023 рік			2024 рік		
	на початок року	на кінець року	відхилення за рік	на початок року	на кінець року	відхилення за рік	на початок року	на кінець року	відхилення за рік
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
частка основних засобів в активах підприємства, відсотків	37,4	49,0	11,6	49,0	55,0	6,0	55,0	60,4	5,5
коефіцієнт зносу основних засобів, відсотків	39,5	45,9	6,4	45,0	50,1	5,1	50,1	54,7	4,6
маневреність власних оборотних засобів	0,597	0,508	-0,089	0,504	0,198	-0,306	0,198	-0,131	-0,329
коефіцієнт поточної (загальної) ліквідності	2,483	2,032	-0,451	2,015	1,247	-0,768	1,246	0,884	-0,362
коефіцієнт покриття - Кп	2,966	2,472	-0,494	2,446	1,524	-0,922	1,524	1,131	-0,393
коефіцієнт швидкої ліквідності	1,480	0,783	-0,697	0,775	0,399	-0,376	0,399	0,264	-0,135
коефіцієнт абсолютної ліквідності (платоспроможності) (Кал)	0,284	0,324	0,040	0,321	0,135	-0,186	0,135	0,002	-0,133
частка оборотних коштів в активах, відсотків	58,3	45,4	-12,9	45,4	34,7	-10,7	34,7	28,1	-6,6
частка власних оборотних коштів в їх загальній сумі, відсотків	59,7	50,8	-8,9	50,4	19,8	-30,6	19,8	-13,1	-32,9
частка запасів у оборотних активах, відсотків	50,1	68,3	18,2	68,3	73,8	5,5	73,8	76,7	2,8
коефіцієнт фінансової автономії	0,765	0,776	0,011	0,775	0,722	-0,053	0,722	0,682	-0,040
коефіцієнт фінансової залежності	1,307	1,288	-0,019	1,291	1,386	0,095	1,386	1,466	0,080
коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,455	0,297	-0,158	0,295	0,095	-0,200	0,095	-0,054	-0,149
коефіцієнт концентрації позикового капіталу	0,235	0,224	-0,011	0,225	0,278	0,053	0,278	0,318	0,040
коефіцієнт співвідношення позикових та власних коштів	0,307	0,288	-0,019	0,291	0,386	0,095	0,386	0,466	0,080
показник фінансового левериджу	0,307	0,288	-0,019	0,291	0,386	0,095	0,386	0,466	0,080
продуктивність праці, тис. гривень / особу	1 383,7	354,8	-1 028,9	354,8	856,9	502,2	856,9	547,6	-309,4
фондовіддача, гривень / гривень	6,863	1,308	-5,555	1,308	1,693	0,385	1,693	1,568	-0,125

повноцінного покриття короткострокових зобов'язань, що негативно позначається на платоспроможності підприємства.

Аналогічну тенденцію має і коефіцієнт термінової ліквідності, який на початок 2022 року відповідає рекомендованому рівню і дорівнює 1,48, а на кінець 2024 р. вже дорівнює 0,264, тобто значно нижчий за рекомендований рівень, що свідчить про недостатній обсяг оборотних активів (за вирахуванням запасів) для покриття короткострокових зобов'язань.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності на початок 2022 р. відповідає рекомендованому рівню та дорівнює 0,28; станом на кінець 2024 р. він дорівнює 0,002, тобто практично прагне до нуля. Така ситуація є свідченням дефіциту грошових коштів для своєчасного виконання підприємством своїх фінансових обов'язків перед партнерами та іншими контрагентами, в тому числі і державою. Отже, ми спостерігаємо зниження всіх показників платоспроможності підприємства, що свідчить про наявність ризиків втрати і платоспроможності, і фінансової стійкості.

Частка оборотних коштів в активах підприємства поступово знижується, що свідчить про звуження господарського обороту. Так, на початок 2022 р. вона становить 58,3%, а на кінець 2024 р. вже лише 28,1%. Підтвердженням процесу звуження обсягу господарського обороту є зниження обсягу чистого доходу від реалізації продукції (табл. 2.7, 2.9, 2.11). Також звертає на себе увагу стрімке зниження частки власних оборотних коштів в їх загальній сумі, а саме з 59,7% на початок 2022 р. до -13,1% на кінець 2024 р. Тобто, оборотні кошти підприємства на кінець 2024 р. сформовані за рахунок позикових коштів, що викликає додаткові фінансові ризики.

Коефіцієнт фінансової автономії впродовж всього періоду дослідження має достатній рівень для того, щоб вважати підприємство фінансово стійким, але така ситуація існує лише завдяки накопиченому раніше нерозподіленому чистому прибутку, який відображений у першому розділі пасиву балансу. Так, коефіцієнт на початок 2022 року дорівнює 0,765, тобто в структурі балансу 76,5% власного капіталу, що свідчить про високий рівень фінансової стійкості.

Також на кінець 2024 р. коефіцієнт автономії дорівнює 0,682, що також відповідає рекомендованому рівню (≥0,5).

Відповідно коефіцієнт фінансової залежності, коефіцієнт концентрації позикового капіталу, коефіцієнт співвідношення позикових та власних коштів, а також коефіцієнт фінансового левериджу – відповідають рекомендованим рівням з точки зору фінансової стійкості за критерієм «структура капіталу». Особливої уваги заслуговує коефіцієнт маневреності власного капіталу. Тут ми спостерігаємо невідповідність рекомендованому рівню, а саме, на початок 2022 року він дорівнює 0,455 (рекомендовано для промисловості достатній рівень 0,4), а вже на кінець 2024 р. – він має від'ємне значення -0,054, тобто у підприємства відсутні власні оборотні кошти і більша частина оборотних активів сформована за рахунок позикових коштів, що є ознакою фінансової нестабільності у забезпеченні поточної господарської діяльності. Як відомо, короткострокові позикові кошти супроводжуються виникненням додаткових фінансових ризиків щодо забезпечення грошовими коштами потреб поточної діяльності.

Продуктивність праці – виключно економічний показник, який свідчить про кількість продукції, виробленої одним працівником за рік. На початок 2022 року він дорівнює 1383,7 тис.грн. на одну особу, а вже на кінець 2024 р. – лише 547,6 тис.грн. на одну особу, тобто бачимо дійсно звуження обсягу господарської діяльності. Також негативні тенденції щодо звуження обсягу господарської діяльності позначились і на показникові фондовіддачі. На початок 2022 р. він дорівнює 6,863, а на кінець 2024 р. – лише 1,568, тобто суттєво знижується ефективність використання основних засобів у господарській діяльності, тобто відбувається недозавантаження виробничих потужностей підприємства. Така економічна ситуація призводе до зростання частки постійних витрат в собівартості одиниці продукції і може при падінні обсягів виробництва призводити до економічних збитків. Таку ситуацію ми і спостерігаємо у досліджуваного підприємства.

Динаміка коефіцієнтів стану ресурсів, платоспроможності та фінансової стійкості наведено на рис. 2.7, а коефіцієнтів оборотності – на рис. 2.8.

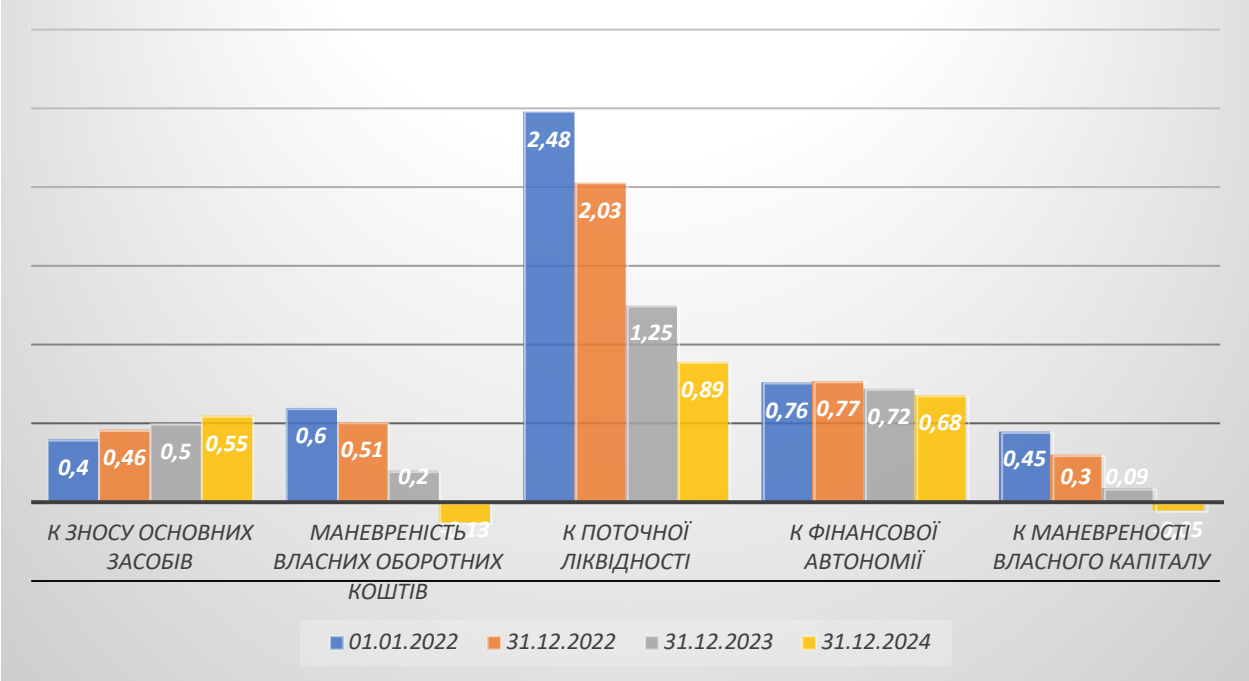

Рисунок 2.7 – Динаміка коефіцієнтів стану ресурсів, платоспроможності та фінансової стійкості ПрАТ «Запоріжсклофлюс» у 2022 – 2024 рр.

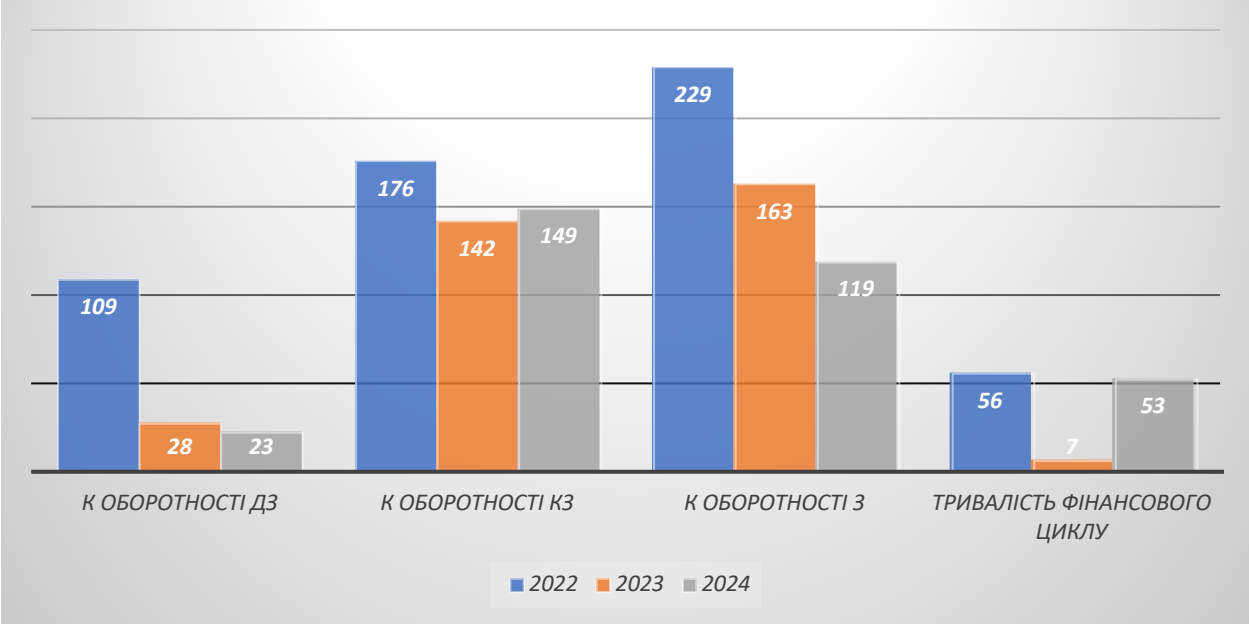

Рисунок 2.8 – Динаміка тривалості фінансового циклу та його складових ПрАТ «Запоріжсклофлюс» у 2022 – 2024 рр.

Таблиця 2.13 – Коефіцієнтний аналіз ПрАТ «Запоріжсклофлюс» у 2022 – 2024 рр. (друга частина)

Основний показник, який характеризує аспект діяльності, одиниця виміру	2022 рік			2023 рік			2024 рік		
	2021 рік	2022 рік	відхилення за рік	2022 рік	2023 рік	відхилення за рік	2023 рік	2024 рік	відхилення за рік
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
оборотність коштів у розрахунках (ОКРО), оборотів	9,603	3,298	-6,305	3,298	13,062	9,764	13,062	15,674	2,612
час обороту коштів у розрахунках (ЧОКР), днів	37	109	72	109	28	-82	28	23	-5
оборотність запасів, оборотів (ОЗО)	6,332	1,569	-4,763	1,569	2,213	0,644	2,2	3,0	0,810
час обороту запасів (ЧОЗ), днів	57	229	173	229	163	-67	163	119	-44
час обороту кредиторської заборгованості (ЧОКЗ), днів	33	176	143	176	142	-34	142	149	7
тривалість операційного циклу (ТОЦ), днів	90	406	315	406	305	-101	305	268	-37
тривалість фінансового циклу, днів	57	56	-1	56	7	-49	7	53	46
коефіцієнт погашення дебіторської заборгованості	0,104	0,303	0,199	0,303	0,077	-0,226	0,077	0,064	-0,013
оборотність власного капіталу, оборотів	2,571	0,716	-1,855	0,716	1,166	0,450	1,166	1,281	0,115
оборотність сукупного капіталу, оборотів	2,122	0,551	-1,571	0,551	0,875	0,324	0,875	0,901	0,026
коефіцієнт стійкості економічного росту	0,009	-0,420	-0,429	-0,420	-0,299	0,121	-0,299	-0,239	0,060
поточна платоспроможність	-40 960	-26 011	14 949	-26 314	-32 488	-6 174	-32 490	-35 521	-3 031
коефіцієнт Бівера	-0,085	-1,175	-1,090	-1,173	-0,501	0,672	-0,501	-0,250	0,251
рентабельність продукції, відсотків	12,7	17,2	4,5	16,7	38,4	21,7	38,4	25,6	-12,8
рентабельність діяльності, відсотків	-2,8	-48,4	-45,6	-49,3	-22,3	27,0	-22,3	-16,7	5,6
рентабельність активів, відсотків	-6,4	-26,7	-20,3	-26,7	-19,5	7,2	-19,5	-15,0	4,5
рентабельність сукупного капіталу, відсотків	-6,4	-26,7	-20,3	-26,7	-19,5	7,2	-19,5	-15,0	4,5
рентабельність власного капіталу, відсотків	-7,8	-34,7	-26,9	-34,7	-26,0	8,7	-26,0	-21,4	4,6
період окупності власного капіталу	-12,812	-2,883	9,929	-2,883	-3,843	-0,960	-3,843	-4,679	-0,836

За даними табл. 2.13 проаналізуємо показники оборотності та рентабельності, які свідчать про ефективність використання майна, капіталу та ефективність господарської діяльності щодо здатності формувати прибутки. Оборотність коштів в розрахунках у 2021 р. складає 37 днів, а вже у 2022 р. 109 днів, тобто спостерігається уповільнення обороту дебіторської заборгованості, що негативно позначається на платоспроможності. Також за цей період відбувається і уповільнення обороту запасів з 57 днів у 2021 р. до 119 днів у 2024 р., причому у 2023 р. час їхнього обороту був навіть 163 дні, отже запаси використовуються неефективно з точки зору їх оборотності. Період обороту кредиторської заборгованості також суттєво зріс, а саме з 33 днів у 2021 р. до 149 днів у 2024 р. Таке уповільнення оборотності кредиторської заборгованості свідчить про зниження спроможності підприємства своєчасно розраховуватись за своїми поточними зобов'язаннями, які супроводжують його господарську діяльність.

Тривалість фінансового циклу ПрАТ «Запоріжсклофлюс» у 2021 р. дорівнює 57 днів; у 2022 р. – 56 днів; у 2023 р. – 7 днів; у 2024 році – 53 днів. Це означає, що впродовж цих періодів підприємство має потребу у пошуку додаткових джерел фінансування своєї поточної діяльності.

Коефіцієнт стійкості економічного росту у 2021 році прагнув до нуля і дорівнює 0,009, а вже у 2022 – 2024 р. – він має від'ємне значення.

Всі показники рентабельності мають від'ємне значення впродовж усього досліджуваного періоду, лише показник рентабельності продукції має позитивне значення, він розраховується за валовим прибутком, який є позитивною величиною впродовж 2021 – 2024 рр. Отже, підприємство має всі ознаки банкрутства, тому ПрАТ «Запоріжсклофлюс» потребує розробки антикризової стратегії.

Висновки до розділу 2

Підприємство ПрАТ «Запоріжсклофлюс» є найбільшим і єдиним виробником силікату натрію (брили) в Україні, одним з найбільших світових виробників зварювальних плавлених флюсів, а також виробником посуду з пресованого безбарвного скла. З силікату натрію власного виробництва підприємство виробляє і реалізує рідке скло, як наливом, так і фасоване. У 2022 р. попри війну в Україні, яку розв'язала рф, на підприємстві освоєно промислове виробництво спеціальних плавлених продуктів-шлаків для використання в шихті при виробництві керамічних флюсів, порошкового дроту та інших зварювальних матеріалів. Основний вид продукції підприємства – зварювальний флюс – це гранульований порошок з розміром зерен від 0,2 до 4 мм, призначений для здійснення зварювальних процесів. Завод має унікальне обладнання для виробництва зварювальних флюсів новим способом – методом подвійного рафінування розплаву. Цей найбільш прогресивний спосіб варіння флюсів, захищений патентами, істотно поліпшив зварювально-технологічні властивості флюсів при збереженні сприятливого співвідношення якості до ціни. У 2020 р. на ПрАТ «Запоріжсклофлюс» була впроваджена інтегрована система менеджменту (ІСМ) та система екологічного менеджменту (СЕМ) згідно міжнародного стандарту ISO 14001:2015. З початком повномасштабної війни в Україні ПрАТ «Запоріжсклофлюс» працює в режимі підтримки господарської діяльності та збереження колективу підприємства.

Стійкі тенденції змін у активах підприємства можна окреслити таким чином: впродовж 2022 – 2024 рр. відбувається поступове зростання питомої ваги необоротних активів у структурі майна; така тенденція свідчить про звужування господарської діяльності; також ознаками звужування господарської діяльності є зниження обсягу виробничих запасів, реалізація готової продукції зі складів, активізація повернення дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги. В цілому обсяг майна знижується з 228674 тис.грн. на початок 2022 року до 111905 тис.грн. на кінець 2024 р.,

тобто у два рази. Тобто відбувається капіталізація майна, що є ознакою скорочення обсягу господарської діяльності. Це викликано початком повномасштабної війни рф проти України у лютому 2022 р.

Узагальнюючи тенденції змін у складі та структурі капіталу, можемо констатувати наступне: підприємство має власний фінансовий ресурс, за рахунок якого структура капіталу свідчить про достатній рівень фінансової стійкості, це – нерозподілений прибуток; на початок 2022 р. його обсяг становить 174237 тис.грн.; на кінець 2024 р. – 75630 тис.грн., тобто відбулось покриття 98607 тис.грн. збитків від господарської діяльності; за рахунок нерозподіленого прибутку впродовж 2022 – 2024 рр. підприємство характеризується стійкою структурою капіталу; питома вага поточних зобов'язань впродовж досліджуваного періоду зросла з 18,4% на кінець 2022 р. до 24,9% на кінець 2024 р., але така питома вага поточних зобов'язань не є критичною з точки зору фінансової стійкості.

До основних тенденцій змін фінансових результатів доцільно віднести такі зміни: починаючи з 2022 р. спостерігається стрімке падіння чистого доходу від реалізації продукції; у 2022 – 2024 рр. не вдалось відновити обсяги господарської діяльності до рівня 2021 р.; підприємство має фінансові можливості формування прибутку лише на рівні валового прибутку; у період 2022 – 2024 рр. підприємство має збитки на рівні операційної діяльності та на рівні чистого прибутку.

Продуктивність праці – виключно економічний показник, який свідчить про кількість продукції, виробленої одним працівником за рік. На початок 2022 року він дорівнює 1383,7 тис.грн. на одну особу, а вже на кінець 2024 р. – лише 547,6 тис.грн. на одну особу, тобто бачимо дійсно звуження обсягу господарської діяльності. Також негативні тенденції щодо звуження обсягу господарської діяльності позначились і на показникові фондовіддачі. На початок 2022 р. він дорівнює 6,863, а на кінець 2024 р. – лише 1,568, тобто суттєво знижується ефективність використання основних засобів у господарській діяльності, тобто відбувається недозавантаження виробничих

потужностей підприємства. Така економічна ситуація призводе до зростання частки постійних витрат в собівартості одиниці продукції і може при падінні обсягів виробництва призводити до економічних збитків. Таку ситуацію ми і спостерігаємо у досліджуваного підприємства.

Всі показники рентабельності мають від'ємне значення впродовж усього досліджуваного періоду, лише показник рентабельності продукції має позитивне значення, він розраховується за валовим прибутком, який є позитивною величиною впродовж 2021 – 2024 рр. Отже, підприємство має всі ознаки банкрутства, тобто втрати фінансової стійкості, тому ПрАТ «Запоріжсклофлюс» потребує розробки антикризової стратегії та інших заходів з відновлення фінансової стійкості та стабільності.

РОЗДІЛ 3
НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ДІЛОВОЇ АКТИВНОСТІ ПрАТ «ЗАПОРІЖСКЛОФЛЮС» В КОНТЕКСТІ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ

3.1. Управління діловою активністю ПрАТ «Запоріжсклофлюс» в умовах воєнних дій в напрямку забезпечення фінансової стійкості бізнесу

Формування ділової активності є складним процесом, який реалізується на багатьох етапах функціонування підприємства. В цей процес залучаються не тільки кількісні показники, але і якісні. Аналізуючи проблеми формування ділової активності підприємства, можна виділити декілька основних груп факторів впливу: економічні (події, які впливають на національну економіку, економічний потенціал підприємств); соціальні (кадрові проблеми підприємства, формування попиту на продукцію, зниження купівельної спроможності населення та психологічні фактори); організаційні (раціональна побудова організаційної та управлінської структури підприємств, ефективність прийняття управлінських рішень); методичні (актуальність сучасної методики оцінювання ділової активності підприємства); нормативно-правові (відсутність законодавства, яке б регулювало ділову активність підприємства).

У сучасному контексті, основним викликом для забезпечення ефективної ділової активності промислових підприємств є воєнні дії, спричинені російсько-українською війною, які перешкоджають нормальному функціонуванню підприємств. Розмір завданої шкоди та її довгострокові наслідки складно оцінити через продовження бойових дій на території країни. За розрахунками Національного банку України, економіка втрачає приблизно 50% потенційного ВВП через військові дії. Кожен день без рахунку витрат від руйнування втрачається понад 50 мільяр дів гривень. Згідно з оцінками Міжнародного валютного фонду, ці втрати становлять близько 35% ВВП [30].

Часткове або повне припинення функціонування підприємств, інфраструктурних об’єктів та установ призводить до повної або часткової

відсутності ділової активності, втрати доходів, збільшення витрат, пов'язаних з воєнними подіями (наприклад, релокація, надання допомоги співробітникам і т.д.). Найбільший відсоток непрямих збитків внаслідок повномасштабної війни, ініційованої росією, спостерігається в сфері промисловості та серед українських підприємств і складає 29,8 млрд дол США [31]. Ділова активність визначається як ключовий показник якості управління, і вона відіграє рішучу роль у визначенні потенціалу для економічного зростання та забезпечення належного рівня капіталу на підприємстві [32]. Фінансовий вимір ділової активності виявляється перш за все у швидкості обороту фінансових ресурсів, що свідчить про ефективність підприємства у використанні авансованих ресурсів під час виробництва.

Ділова активність також відображає ступінь розуміння та ефективного управління ризиками, пов'язаними з фінансовими операціями. Керівництво, яке успішно реалізовує стратегії ділової активності, виявляється здатним пристосовуватись до змін у ринкових умовах, раціонально розподіляти ресурси та максимізувати прибутковість. У цьому контексті ділова активність стає важливим інструментом для досягнення фінансової стабільності та конкурентоспроможності підприємства.

Управління діловою активністю підприєм ства є стратегічним процесом, який охоплює не лише планування, але й систематичну реалізацію та ефективний контроль за рівнем ділової активності, а також постійний моніторинг та аналіз існуючих показників [33]. Зазначений підхід є вирішальним для забезпечення сталого розвитку та конкурентоспроможності підприємства в сучасних умовах бізнес середовища. *Перший етап* управління діловою активністю включає в себе стратегічне планування, зокрема, це може включати розробку планів розвитку, оцінку потреб у фінансах та інших ресурсах, а також визначення стратегій для досягнення конкретних бізнес-цілей. *Другий етап* – реалізація стратегій, що передбачає впровадження запланованих заходів та процесів, а саме ефективне управління персоналом, використання інноваційних технологій, адаптацію до змін у зовнішньому

середовищі та ефективне використання фінансових ресурсів. *Третій етап* – контроль та аналіз. На цьому етапі важливо встановлювати ефективні системи моніторингу та контролю, щоб вчасно виявляти відхилення від стратегічних планів та коригувати дії відповідно до поточних умов. Сутність фінансової ділової активності полягає у здатності підприємства швидко та ефективно перетворювати свій фінансовий капітал у виробничі ресурси та доходи.

Аналіз господарської діяльності ПрАТ «Запоріжсклофлюс» показав, що з початку 2022 р. спостерігається падіння обсягу реалізації продукції у порівнянні з 2021 р. у 4,56 р., що призвело до суттєвого зниження ділової активності і така ситуація зберіглась впродовж 2022 – 2024 рр.

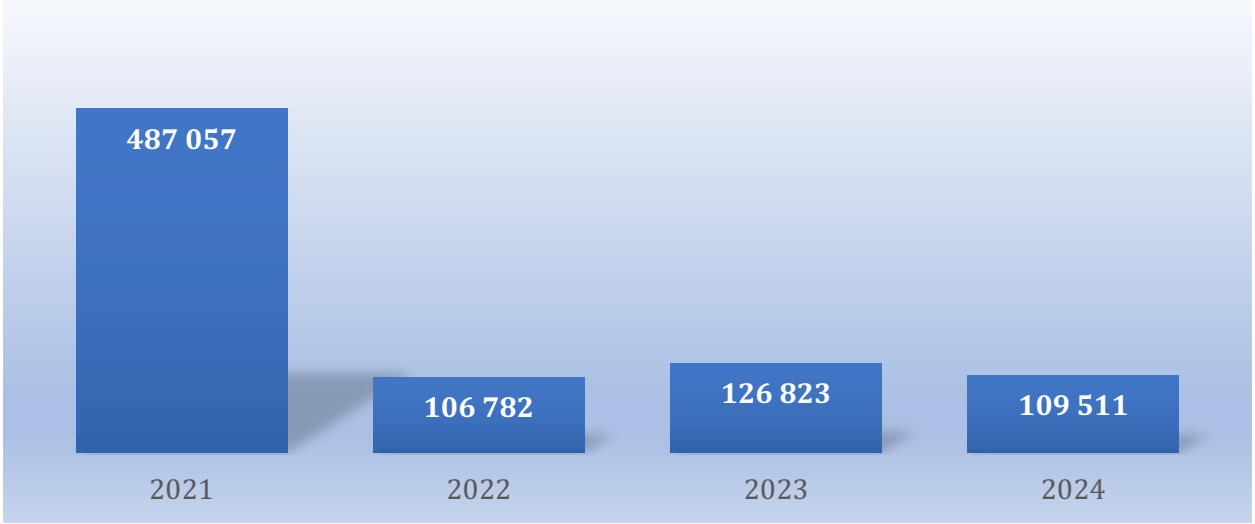

Рисунок 3.1 – Динаміка чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) ПрАТ «Запоріжсклофлюс» під час повномасштабної війни

Така динаміка доходів свідчить про зниження рівня ділової активності ПрАТ «Запоріжсклофлюс» впродовж всього періоду війни. Активи компанії ПрАТ «Запоріжсклофлюс» розташовані на умовно безпечній території, але все одно на початку повномасштабного вторгнення протягом кількох місяців перебували в режимі вимушеної зупинки виробництва. Також свої корективи внесли ракетні обстріли енергетичної інфраструктури регіону, оскільки багатогодинні відключення електроенергії мали негативний вплив на

діяльність компанії та зменшували її виробничу потужність, що в свою чергу також впливає на ділову активність. Тому нижче запропоновано шляхи покращення діяльності промислової компанії, що допоможе в майбутньому підвищити її доходи і тим самим покращивши ділову активність. До заходів, які можуть сприяти цьому можна віднести: Ці важливі аспекти корелюють між собою для забезпечення ділової активності підприємства в умовах нестабільності, створюючи різноманітні стратегічні переваги. Вони взаємодіють один з одним, створюючи систему, яка дозволяє підприємству не лише оптимізувати свою діяльність, але й активно формувати своє оточення. Можливість ефективно реагувати на зміни в бізнес-середовищі та мінімізувати ризики робить підприємство стійким до викликів, які формуються в умовах воєнного стану.

На рис. 3.2 представлено комплекс заходів, що спрямовані на покращення діяльності ПрАТ «Запоріжсклофлюс» та підвищення рівня ділової активності. По-перше, необхідно оптимізувати розмір виробничих запасів, що дозволить прискорити оборотність повільноліквідних активів. По-друге, підприємству потрібна детальна оцінка його потенційних можливостей для того, щоб адаптувати стратегії розвитку відповідно до нових умов і викликів війни. По-третє, необхідно постійно адаптувати логістичні зв’язки, які можуть порушуватись раптово з причини перешкод, викликаних бойовими діями. По-четверте, досліджувати сегменти ринку, на яких підприємство потенційно може запропонувати свою продукцію. По-п’яте, співпрацювати з державними установами з питання залучення підприємства до програм, які спрямовані на задоволення потреб оборонно-промислового комплексу. Шостий напрям підвищення рівня ділової активності в контексті фінансової стійкості – це оптимізація виробничих процесів. Сьомий напрям оптимізації – залучення висококваліфікованого персоналу [34 – 36].

Отже, умови воєнного стану створюють складне економічне та соціальне середовище, де важливо ефективно використовувати обмежені ресурси для забезпечення стійкості підприємств. Дослідження ділової активності в цих

умовах набуває високої актуальності, оскільки воєнний конфлікт суттєво впливає на різні аспекти економіки та бізнесу.

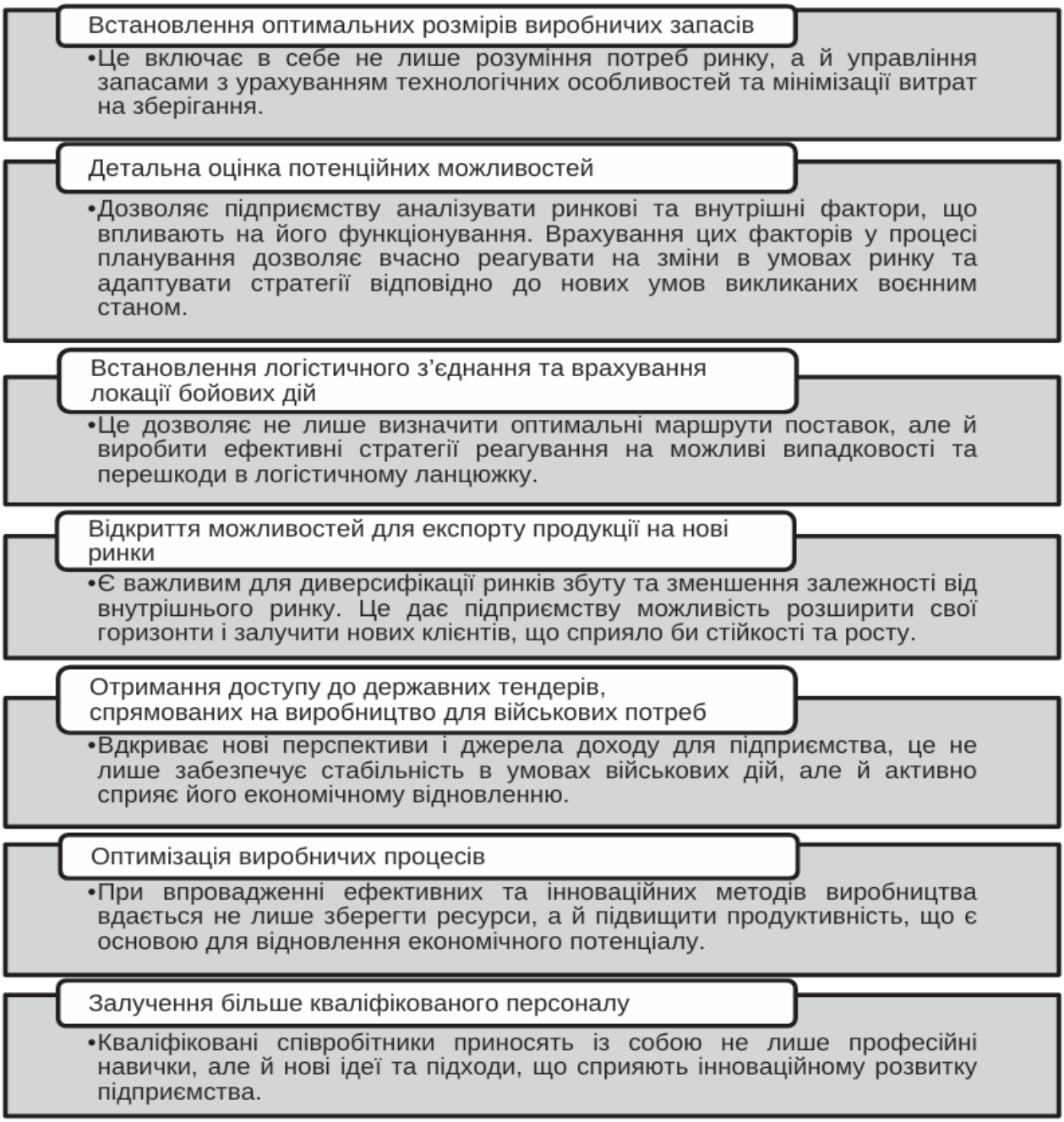

Рисунок 3.2 – Комплекс заходів з покращення діяльності ПрАТ «Запоріжсклофлюс» в умовах повномасштабної війни

Значні високі втрати економіки внаслідок воєнних дій підкреслюють важливість дослідження ділової активності підприємств. Умови воєнного стану ставлять перед суб'єктами господарювання завдання адаптації до

нестабільного середовища, що вимагає ретельного стратегічного планування та розвитку стратегій для забезпечення їхньої фінансової стійкості. Аналіз показників ділової активності ПрАТ «Запоріжсклофлюс» підкреслює необхідність ефективного управління ресурсами та стратегічного планування для збереження економічного потенціалу в умовах кризи. Підсумкові рекомендації зазначають, що системне управління ресурсами та стратегічне планування можуть забезпечити підприємству фінансову стійкість в умовах невизначеності, сформованої зокрема і воєнним конфліктом.

3.2. Управлінські рішення зі збереження та відновлення ділової активності ПрАТ «Запоріжсклофлюс» в період повномасштабної війни

Повномасштабна військова агресія проти України спричинила суворі виклики для бізнесу та всієї економічної системи і залишається складним випробуванням дотепер. Стратегічні питання отримання прибутку, фінансової стійкості, підвищення рівня присутності на ринку, позиціонування бренду, завоювання прихильності нових споживачів та інші звичні для сталого функціонування підприємств орієнтири змінились потребою у першочерговому збереженні життя та здоров’я працівників, матеріально-технічної бази, гарантування безпечних умов праці, відновлення нормальної роботи, а в деяких випадках, вимушеного припинення діяльності та пошуку способів відшкодування втраченого майна. Подібні виклики не є новими у досвіді розвитку країн світу, що так само зіштовхнулись або продовжують долати наслідки агресивних дій інших країн, в той же час, кейси українських підприємств характеризуються своїми особливостями, обумовленими розвитком як економіки та суспільства в цілому, так і управлінської системи зокрема.

Парадоксально, та українська економіка й бізнес за різними оцінками досить успішно подолали попередні виклики та проявили неочікувану стійкість, навіть не зважаючи на обсяги загальної рецесії та локальних

матеріальних втрат. На нашу думку, важливого значення у ефективному подоланні негативних наслідків війни для різних сфер діяльності має управлінська складова, а також явище тривалого перебування підприємницького ресурсу у стані очікування та готовності до змін різного характеру. Загалом військова агресія з боку рф в Україні триває з 2014 року, однак за цей час відбулась значна кількість внутрішніх змін та трансформацій у сфері державного регулювання, технологічних зрушень цифровізації, минулі перші кризові роки пандемії COVID19, що призвело до формування в українського бізнес-середовища певної готовності до значних викликів і змін, гнучкості та стійкості.

Захоплення територій і втрата майна, розрив економічних зв'язків, порушення ланцюжків створення вартості тощо проявили себе не одразу, а системні кризи економічної та фінансової системи України не дозволили вчасно застосувати коригуючи інструменти. Зрозуміло, що сьогодні можна робити лише прогнозні припущення щодо розвитку однієї з найглибших економічних криз у 2022 році (33,4% скорочення ВВП за оптимістичним сценарієм), але НБУ вже фіксує поступове відновлення економіки та за умови зниження воєнних загроз припускає перехід до економічного зростання не раніше середини 2023 року [37].

Такі оптимістичні прогнози знижують панічні настрої та негативні коливання у бізнес-середовищі, формують розуміння подальших кроків щодо відновлення ділової активності та в цілому дозволяють підприємствам із надією розглядати власне майбутнє. В той же час, останні оцінки НБУ також фіксують ознаки стабілізації ділової активності у червні 2022 року на низькому рівні через суттєві зміни у поведінці споживачів, фізичне руйнування частини виробничих потужностей та наявність логістичних перепон з одного боку, та нерівномірні умови ведення бізнесу для підприємств, розташованих у різних регіонах, різний ступінь включеності у міжнародну торгівлю та орієнтації на виробництво товарів першої необхідності з іншого [38]. Зрозуміло, що масштаби воєнних дій, руйнування інфраструктури, гібридних загроз та втрати

активів підприємствами сьогодні важко порівнювати із першими роками інтервенції після анексії Криму та частини східних територій. Однак, високий рівень мотивації до продовження підприємницької діяльності обумовлюється не лише економічними розрахунками, відносною безпекою частини територій (західні регіони України), значними обсягами грантової допомоги та реальними кроками держави щодо підтримки бізнесу у цей складний період, але й психологічною складовою.

Загалом, український бізнес під час війни опинився у різних ситуаціях, тож і реакція на події та виклики є різною.

Підприємства, територіально розташовані у місцях ведення активних бойових дій, тимчасової окупації чи її загрози, першочергово зіштовхнулись із необхідністю забезпечення виживання та збереження життя і здоров'я працівників, а також матеріальних активів, виробничих потужностей, товарних запасів тощо. Одночасно з цим відбувались процеси релокації у більш безпечні регіони, а виробництво перебувало у простої до моменту їх завершення. Великим розгалуженим підприємствам, таким як торгівельні мережі, продовжувати роботу дозволили філії, які призупиняли діяльність на короткий період, а далі, з відновленням споживчого попиту нарощували темпи роботи. Серед першочергових питань залишалась підтримка персоналу і взаємозв'язків з контрагентами, розрахунок по зобов'язаннях, утримання робочої сили або пошук джерел відновлення втрачених людських і матеріальних ресурсів, збереження існуючого формату ведення бізнесу, подолання логістичних перешкод. Сьогодні до цих питань додається проблема зниження рівня продажів через низьку купівельну спроможність населення, зростання цін на сировину та матеріали, потреба у налагодженні всіх процесів виробництва, розширення ринків збуту. При цьому, близько 80% представників бізнесу не планують залишати межі України, а серед найбільш ймовірних ринків збуту розглядають країни Європи (Польща, Молдова, Німеччина, Румунія, Болгарія, Чехія, Англія).

Інші компанії, чиї активи виявились розташованими на безпечних територіях, декілька місяців перебували у режимі вимушеної зупинки виробництва у зв'язку із розривом існуючих ланцюжків поставок та звичних ринків збуту, скороченням попиту на внутрішньому ринку, відсутності можливості прогнозувати, а тому й планувати подальший розвиток у довготривалій перспективі. Налагодження логістичного сполучення та локалізація бойових дій, відкриття можливостей для експорту продукції на нові ринки, доступ до державних тендерів у випадку орієнтації виробництва на військові потреби або відбудову пошкодженої соціальної інфраструктури дозволили цим підприємствам повернутись до роботи та станом на сьогодні вийти на показники 75-80% довоєнних потужностей.

За результатами вищенаведеного та з огляду на основі висновки наявної на сьогодні аналітики, можливо сформулювати три основні прогнозні сценарії розвитку подій щодо відновлення ділової активності підприємств в залежності від розвитку ситуації на фронті, економічних чинників та коливань споживчого попиту: стриманий, збалансований, стійкий (рис. 3.3).

Рисунок 3.3 – Прогнозні сценарії відновлення ділової активності підприємств

Стриманий сценарій передбачає подальше уповільнення діяльності з огляду на відсутність значних військових успіхів та «заморожування» конфлікту у поточному стані, скорочення споживчого попиту через високі ціни на сировину та матеріали, загальне погіршення економічних прогнозів. За цих умов підприємствам доведеться призупинити нарощення темпів виробництва, намагаючись відповідати внутрішньому попиту, зосередитись на побудові стратегії виходу на нові ринки, пошуку безпечних логістичних маршрутів, здійснювати політику пристосування, вдаватись до скорочення витрат (в тому числі, на персонал), посилювати засоби контролю за бізнес-процесами.

Збалансований сценарій побудований навколо очікування обережного відновлення та зміцнення споживчого попиту через певні оперативні успіхи на фронті та відносне зростання рівня безпеки ведення економічної діяльності, регулювання цін на сировину та матеріали, стабілізацію експорту і сприятливу політику виходу на нові ринки збуту. В цьому випадку можливе здійснення оптимістичного середньострокового планування, що передбачає підвищення темпів ділової активності, проведення розширеного маркетингового аналізу та формування оновленої маркетингової стратегії, диверсифікації бюджету з передбаченням інвестиційних надходжень, розширення асортименту продукції з орієнтацією на нові клієнтські сегменти, розвиток логістичної мережі (з урахуванням виходу на міжнародні ринки та посилення експорту).

Стійкий сценарій зорієнтований на значні військові успіхи та подолання основних загроз руйнування інфраструктури, активізацію програм зовнішньої економічної підтримки (реалізація програм відновлення згідно партнерських зобов’язань), що призведе у свою чергу до зміцнення споживчого попиту завдяки стабілізації ринку праці та капіталів, уповільнення інфляційних процесів, загальне позитивне прогнозування подальшого розвитку. У цьому випадку підприємства мають бути готовими до значного зростання рівня конкуренції на ринку, посилення податкового тиску поряд із розширенням можливостей зростання та виходу на довоєнні показники, а в деяких випадках, і до їх суттєвого перевищення. Посилення присутності на нових ринках

вимагатиме активної її підтримки з боку маркетингової, фінансової та безпекової політики підприємства, що передбачає розширене стратегічне планування та аналіз. Абсолютно негативні сценарії, які передбачають суттєве загострення, не розглядались з позицій малої ймовірності їх настання згідно поточного розвитку подій та відсутності стратегічних військових досягнень ворога.

Загалом, наведені прогнози є умовними та здійсненими для узагальнення можливого розвитку подій та реакції бізнесу на них, і залежить також від рівня довоєнного розвитку бізнес-середовища компаній, а також ступеня руйнувань і втрат галузевого значення. Так, найбільш стійкими на сьогодні виявились галузі ІТ та ритейлу, тоді як агропромисловість, металургія, добувна та хімічна промисловості (наприклад ПрАТ «Запоріжсклофлюс»), а також енергетичний сектор відновлюватимуться набагато повільніше і вимагатимуть додаткових управлінських та регулюючих кроків з боку менеджменту і державних структур.

Отже, незважаючи на значні збитки, завдані вторгненням та веденням військових дій, сектор підприємництва зберігає оптимізм та прагнення працювати і якнайшвидше виходити на довоєнні показники. Значним стимулом у цьому слугувала правильна державна політика (податкові пільги, гранти та підтримка малого та середнього підприємництва, сприяння у релокації та відновленні діяльності на безпечних територіях), а також високий рівень особистої мотивації підприємців до подолання кризових явищ та шоків війни, зокрема у випадку, коли підприємництво виступає єдиним джерелом доходу або працевлаштування в родині. Аналіз оперативних та стратегічних кроків, здійснених підприємствами України у перші та наступні місяці вторгнення, дозволив систематизувати ключові етапи та інструменти менеджменту, застосовані ними, а також побудувати прогнозні сценарії (стриманий, збалансований, стійкий) подальшого розвитку підприємницької діяльності та управління нею, що можуть бути застосовані в якості орієнтирів управління на перспективу.

Однозначно, в умовах війни суб'єкти підприємництва стикнулися з низкою «нетипових» проблем. Незважаючи на те, що частина з них була вирішена, на сьогодні найбільш «гострими» залишаються проблеми ліквідності (зумовлені падінням попиту, скороченням замовлень клієнтів, зменшенням грошових потоків від операцій, порушенням ланцюгів постачань і труднощами з логістикою) та непрогнозованості розвитку ситуації в країні.

Крім того, перешкодами на шляху ефективного відновлення підприємницької діяльності залишаються фінансові проблеми (нестача грошових ресурсів), непередбачуваність дій державних органів влади, недоступність кредитних та грантових програм, оголошених урядом, а також перепони з боку регуляторних та фіскальних органів. Ключовими проблеми у взаємовідносинах із владою є проблеми блокування податкових накладних та порушення ланцюгів постачань (у більшості випадків через черги на митних пунктах) [39]. Попри деякі перешкоди у розвитку підприємницької діяльності, з боку держави, місцевих органів влади, різних організацій та окремих суб'єктів здійснюється вагома підтримка вітчизняних суб'єктів підприємництва. Варто зазначити, що з початком війни уряд запровадив ряд законодавчих змін та державних програм для полегшення ведення підприємницької діяльності у безпрецедентно складний час. Зокрема такі ініціативи передбачають фінансову підтримку, спрощення податкового та митного режимів і скасування окремих нормативних актів, ліцензування, мораторій на державні перевірки тощо. Державні органи надають на постійній основі консультаційну інформаційну підтримку та суб'єктам підприємництва, інформують їх про актуальні зміни у чинному законодавстві [40, с. 11]. Така підтримка здійснюється за допомогою різноманітних інструментів, серед яких найбільш поширеними є гарячі лінії (наприклад, віртуальний центр Дія.Бізнес) та чат-боти (наприклад, чат-боти Державної податкової інспекції та Міністерства економіки України). Для підтримки суб'єктів середнього та малого підприємництва Міжнародною організацією з міграції у співпраці з Міністерством з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України

та Міністерством економіки України ще у 2022 році було розроблено проект «Розвиток малого та середнього підприємництва: економічна інтеграція внутрішньо переміщених осіб та відновлення бізнесу». Даним проектом передбачено видачу грантів суб'єктам, що постраждали внаслідок воєнних дій на території України. Фінансування проекту здійснюється банком розвитку KfW від імені Федерального міністерства економічного співробітництва та розвитку Німеччини (BMZ) [40, с. 11]. Метою проекту є ефективна підтримка зокрема тих суб'єктів підприємництва, які перемістили свій бізнес і постачають критично необхідні товари та послуги для внутрішньо переміщених осіб (ВПО) і громад, що їх приймають. Відповідно до вищезгаданого проекту, мікропідприємства мають можливість отримати одноразові гранти на суму до 4,5 тис. євро, малі підприємства – до 20 тис. євро, підприємства-стартапи – до 7,5 тис. євро [41]. Низка ініціатив з підтримки суб'єктів малого середнього підприємництва передбачена й іншими програмами зокрема, USAID «Конкурентоспроможна економіка» та «EU4Business: конкурентоспроможність та інтернаціоналізація МСП» [41]. Загалом для підтримки розвитку українського підприємництва в умовах війни розроблено та реалізовано десятки, а може й сотні, окремих ініціатив на рівні обласних державних адміністрацій та міських рад, які доповнюють державні програми. Не менш важливою за обсягом та значенням є донорська підтримка та ініціатива приватних компаній і фондів [40, с. 11].

В табл. 3.1 наведено класифікацію ініціатив з підтримки українського підприємництва в умовах повномасштабної війни в Україні. Варто зазначити, що підтримка підприємництва повинна здійснюватися комплексно, адже швидкий позитивний ефект можна досягти лише за допомогою реалізації різних заходів та об'єднання зусиль окремих груп підтримки (державної, місцевої, донорської та приватної). Важливе значення у підтримці підприємництва відіграє безумовно державно-приватне партнерство.

Таблиця 3.1 – Класифікація ініціатив з підтримки українського підприємництва в умовах війни

Державна підтримка	Оподаткування	- запровадження єдиного податку у розмірі 2% для усіх суб'єктів підприємницької діяльності з річним оборотом не більше 10 млрд грн (без ПДВ та податку на прибуток); - скасування податку на соціальне страхування для I та II груп платників податків та податку на соціальне страхування для мобілізованих працівників, які належать до III групи платників податків (режим спрощеного оподаткування); - звільнення від сплати земельного та екологічного податків для суб'єктів підприємництва, які функціонують на території, де відбуваються активні наземні бойові дії; - скасування акцизного податку та зменшення ПДВ від 20% до 7% на паливо; - звільнення від імпортного мита на всі товари, крім алкогольних і тютюнових виробів; - інші заходи
	Фінансова підтримка	- розширено Державну кредитну програму «5-7-9%» для усіх суб'єктів підприємництва з метою отримання ними доступу до кредитів у розмірі до 60 млн грн під 0% на період дії воєнного стану та протягом одного місяця після цього (в подальшому відсоткова ставка підвищиться до 5% річних); - програма надання державних гарантій за кредитами ММСП, які функціонують понад 1рік і не підлягають процедурі банкрутства; - щомісячна компенсація у розмірі 6500 грн суб'єктам підприємництва за працевлаштування ВПО протягом двох місяців та одноразова допомога платникам податків за спрощеним режимом оподаткування з регіонів, які постраждали від війни; - інші програми
	Дерегуляція	- мораторій на державні перевірки; - запровадження декларативного підходу до погодження господарської діяльності, яка потребує державного дозволу/ліцензування в період дії воєнного стану; - скасування ліцензування насіннєвого матеріалу та реєстрації сільськогосподарської техніки в період дії воєнного стану; - внесення окремих змін, спрямованих на спрощення регулювання трудових відносин в умовах воєнного стану зокрема, трудові договори з працівниками можуть бути тимчасово припинені або може бути оголошений простій; тривалість неоплачуваної відпустки не обмежена на період дії воєнного стану; працівники можуть бути переведені на нову роботу/робочі місця без попередньої згоди працівника з огляду на ризик військової діяльності; - інші заходи
Місцева підтримка	Відродження та розвиток бізнесу	- створення платформи з підтримки бізнесу Save Business Now; - проведення різного роду тренінгів щодо започаткування власної справи для ВПО; - безкоштовні консультації для аграріїв з питань технології вирощування продуктів овочівництва, зміни та розширення ринків збуту під час війни, доступу до фінансування; - інші програми
	Переміщення бізнесу	- проведення онлайн-заходів для поширення інформації про орендовані приміщення та земельні ділянки доступні для релокації; - різноманітні пільги для бізнесу у разі релокації; - створення баз/реєстрів приміщень, земельних ділянок та складів, доступних для релокації
	Інвестиції та інновації	- програми сприяння розвитку індустріальних парків; - проведення конкурсів інноваційних військових проєктів із фінансуванням

Продовження табл. 3.1

	Інформаційна підтримка	- створення телеграм каналів та чат-ботів для допомоги безробітним у пошуку вакансій, а роботодавцям – у їх розміщенні; - підготовка та оновлення дайджестів з порадами щодо експорту та імпорту в умовах війни; - створення «Гарячої лінії» з питань підтримки та розвитку бізнесу
	Галузева підтримка	- розроблення комплексної програми фінансової підтримки сільгоспвиробників; - розроблення програми підтримки бізнесу, яка передбачає надання безповоротної фінансової допомоги переміщеним підприємствам, ваучерної підтримки мікро- та малого бізнесу на маркетингові послуги, безповоротної фінансової допомоги на придбання обладнання для харчової, легкої та машинобудівної промисловості
Донорська підтримка	Грантова підтримка	- розроблення та реалізація ряду грантових програм
	Інтегрована підтримка	- створення ініціатив з підтримки МСП через бізнес-об'єднання у формі кластерів, торгово-промислових палат та НУО у місцевих громадах; - консультаційна підтримка суб'єктів підприємництва з метою переорієнтації бізнес-процесів та посилення їх стійкості; - інші програми
Приватні ініціативи	Інформаційна підтримка	- створення окремими суб'єктами підприємництва чат-ботів, телеграм каналів для підтримки розвитку бізнесу під час війни
	Галузева підтримка	- створення ініціативи Help Women Agro in Ukraine для підтримки українських жінок-підприємниць, які працюють у сільському господарстві та постраждали від війни з росією; - розроблення багатофункціонального хабу для текстильних, швейних та взуттєвих компаній Liteprom; - розроблення програми грантів для українських виробників органічної продукції
	Інтегрована підтримка	- створення ряду ініціатив, спрямованих на підтримку мікро- та малих підприємств і креативних професіоналів; стартапів
	Підтримка ринку	- розроблення різного роду платформ, зокрема для підтримки ММСП Do Business with Ukrainians

Війна триває, а отже усі економічні суб'єкти, не зважаючи на адаптацію до нових суворих умов, потребують підтримки. Що стосується суб'єктів підприємництва, то нові програми, націлені на підтримку відродження підприємницької діяльності, мають заохочувати їх до запровадження більш інноваційних та стійких практик, які охоплюють принципи циркулярної та зеленої економіки, зниження енергоємності виробництва та сприяння співпраці. У короткостроковій перспективі підтримка повинна бути орієнтована на подальше перетворення підприємництва та його пристосування до нових реалій. Це може включати допомогу в побудові нових ланцюгів постачань і партнерств, оптимізацію виробництва, впровадження нових механізмів фінансування та фінансову підтримку. Низка галузей, а саме сільське господарство, харчова промисловість, оптова та роздрібна торгівля мають найважливіше значення в короткостроковій перспективі для підтримки

країни в умовах війни. У середньостроковій перспективі, коли війна закінчиться, усі без винятку суб’єкти підприємництва потребуватимуть підтримки для сталого відновлення шляхом впровадження інноваційних практик, залучення імпакт інвестування та інвестування з врахуванням найкращих екологічних, соціальних та управлінських факторів, створення робочих місць та адаптації до стандартів та правил Європейського союзу. Важливим пріоритетом є сприяння розвитку галузей із високим потенціалом. Власне вони повинні стати рушійною силою економічного розвитку (сільське господарство та харчова промисловість, ІТ-бізнес, будівництво та інфраструктура). Іншим ключовим пріоритетом є забезпечення справедливого та збалансованого розвитку як територій, які постраждали від військової агресії країни терориста, так і незайманих конфліктом регіонів із традиційно високим складом суб’єктів підприємницької діяльності.

Висновки до розділу 3

Значні високі втрати економіки внаслідок воєнних дій підкреслюють важливість дослідження ділової активності підприємств. Умови воєнного стану ставлять перед суб'єктами господарювання завдання адаптації до нестабільного середовища, що вимагає ретельного стратегічного планування та розвитку стратегій для забезпечення їхньої фінансової стійкості. Аналіз показників ділової активності ПрАТ «Запоріжсклофлюс» підкреслює необхідність ефективного управління ресурсами та стратегічного планування для збереження економічного потенціалу в умовах кризи. Підсумкові рекомендації зазначають, що системне управління ресурсами та стратегічне планування можуть забезпечити підприємству фінансову стійкість в умовах невизначеності, сформованої зокрема і воєнним конфліктом.

Війна триває, а отже усі економічні суб'єкти, не зважаючи на адаптацію до нових суворих умов, потребують підтримки. Що стосується суб'єктів підприємництва, то нові програми, націлені на підтримку відродження підприємницької діяльності, мають заохочувати їх до запровадження більш інноваційних та стійких практик, які охоплюють принципи циркулярної та зеленої економіки, зниження енергоємності виробництва та сприяння співпраці. У короткостроковій перспективі підтримка повинна бути орієнтована на подальше перетворення підприємництва та його пристосування до нових реалій. Це може включати допомогу в побудові нових ланцюгів постачань і партнерств, оптимізацію виробництва, впровадження нових механізмів фінансування та фінансову підтримку. Низка галузей, а саме сільське господарство, харчова промисловість, оптова та роздрібна торгівля мають найважливіше значення в короткостроковій перспективі для підтримки країни в умовах війни. У середньостроковій перспективі, коли війна закінчиться, усі без винятку суб'єкти підприємництва потребуватимуть підтримки для сталого відновлення шляхом впровадження інноваційних практик, залучення імпакт інвестування та інвестування з врахуванням

найкращих екологічних, соціальних та управлінських факторів, створення робочих місць та адаптації до стандартів та правил Європейського союзу. Важливим пріоритетом є сприяння розвитку галузей із високим потенціалом. Власне вони повинні стати рушійною силою економічного розвитку (сільське господарство та харчова промисловість, ІТ-бізнес, будівництво та інфраструктура). Іншим ключовим пріоритетом є забезпечення справедливого та збалансованого розвитку як територій, які постраждали від військової агресії країни терориста, так і незайманих конфліктом регіонів із традиційно високим складом суб’єктів підприємницької діяльності.

ВИСНОВКИ

Ділова активність − це комплексна оцінка ефективності використання виробничих і фінансових ресурсів суб'єктом господарювання, що визначають результативність його діяльності та формують оптимальне співвідношення темпів зростання основних показників. Ділова активність підприємства проявляється в його динамічному розвитку, нарощуванні економічного потенціалу, підвищенні дохідності та прибутковості. Діловій активності підприємства відводиться ключове місце, адже вона є комплексною характеристикою і визначає його конкурентоспроможність на ринку. Саме від ділової активності підприємства залежить ефективність використання його ресурсів, що є можливим при правильній постановці пріоритетів і цілей. Менеджери та фінансисти підприємства повинні здійснювати достовірну оцінку ділової активності, що, в свою чергу, дасть змогу позитивно впливати на ефективність діяльності підприємства, вчасно виявляти негативні тенденції та уникати їх в майбутньому

Основними оціночними показниками ділової активності є дві групи показників: ефективності використання ресурсів; інтенсивності використання ресурсів. Оскільки ефективність визначається співвідношенням результату (ефекту) до обсягу ресурсів, що зумовили цей результат, то основним показником ефективності є показники прибутковості, або рентабельності. Оскільки критерієм оцінки інтенсивності використання ресурсів є чинник часу, то для її вимірювання використовують показники оборотності, які відображають загальний час обороту в днях та швидкість обороту.

Промисловість, передусім її переробна галузь, у складних умовах воєнного часу забезпечує внутрішню стійкість національної економіки України. Її провідна роль у національній економіці України на поточному етапі визначається такими чинниками:

– промисловість загалом, у тому числі переробна промисловість, є найбільшим у національній економіці виробником товарів та послуг,

формуючи у 2024 р. відповідно 30,6% і 20,4% загального випуску, що забезпечує задоволення передусім внутрішніх потреб;

– за чисельністю зайнятих промисловість свідчить, що вона є другою після торгівлі сферою прикладання праці: в ній здійснює трудову діяльність більше 22% усіх зайнятих, що забезпечує їм певний соціальний статус, можливості отримання трудових доходів, професійної самореалізації та розвитку;

– промисловість забезпечує найбільшу частку загальних витрат на персонал (більше 31%), зокрема витрат на оплату праці (майже 23%, що перевищує частку зайнятих), унаслідок чого має домінуючий вплив на формування доходів населення та його добробут;

– промислові підприємства несуть найбільші витратина соціальні потреби (майже 32%), отже відіграють провідну роль у формуванні соціальних фондів країни, які забезпечують соціальну підтримку всіх верств населення;

– у промисловому секторі зосереджена найбільша частка підприємств, що здійснюють інноваційну діяльність – 63%; у ньому виробляється основна частка (75%) реалізованої інноваційної продукції (РІП), тому можна вважати що саме промисловість сьогодні підтримує, а в останні роки і розвиває інноваційну діяльність, має потенціал стати головним драйвером інноваційного розвитку країни;

– промислова діяльність є вагомим джерелом наповнення державного бюджету країни, забезпечуючи понад 30% податкових надходжень, що значно більше за інші сектори економіки.

Підвищення ролі промисловості у забезпеченні стійкості національної економіки, зміцнення обороноздатності країни та добробуту населення потребує проактивної державної промислової політики, яка має формуватися з урахуванням домінуючих трендів індустріального розвитку та сучасної парадигми Індустрії 4.0 та 5.0.

Підприємство ПрАТ «Запоріжсклофлюс» є найбільшим і єдиним виробником силікату натрію (брили) в Україні, одним з найбільших світових

виробників зварювальних плавлених флюсів, а також виробником посуду з пресованого безбарвного скла. З силікату натрію власного виробництва підприємство виробляє і реалізує рідке скло, як наливом, так і фасоване. У 2022 р. попри війну в Україні, яку розв'язала рф, на підприємстві освоєно промислове виробництво спеціальних плавлених продуктів-шлаків для використання в шихті при виробництві керамічних флюсів, порошкового дроту та інших зварювальних матеріалів. Основний вид продукції підприємства – зварювальний флюс – це гранульований порошок з розміром зерен від 0,2 до 4 мм, призначений для здійснення зварювальних процесів. Завод має унікальне обладнання для виробництва зварювальних флюсів новим способом – методом подвійного рафінування розплаву. Цей найбільш прогресивний спосіб варіння флюсів, захищений патентами, істотно поліпшив зварювально-технологічні властивості флюсів при збереженні сприятливого співвідношення якості до ціни. У 2020 р. на ПрАТ «Запоріжсклофлюс» була впроваджена інтегрована система менеджменту (ІСМ) та система екологічного менеджменту (СЕМ) згідно міжнародного стандарту ISO 14001:2015. З початком повномасштабної війни в Україні ПрАТ «Запоріжсклофлюс» працює в режимі підтримки господарської діяльності та збереження колективу підприємства.

Стійкі тенденції змін у активах підприємства можна окреслити таким чином: впродовж 2022 – 2024 рр. відбувається поступове зростання питомої ваги необоротних активів у структурі майна; така тенденція свідчить про звужування господарської діяльності; також ознаками звужування господарської діяльності є зниження обсягу виробничих запасів, реалізація готової продукції зі складів, активізація повернення дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги. В цілому обсяг майна знижується з 228674 тис.грн. на початок 2022 року до 111905 тис.грн. на кінець 2024 р., тобто у два рази. Тобто відбувається капіталізація майна, що є ознакою скорочення обсягу господарської діяльності. Це викликано початком повномасштабної війни рф проти України у лютому 2022 р.

Узагальнюючи тенденції змін у складі та структурі капіталу, можемо констатувати наступне: підприємство має власний фінансовий ресурс, за рахунок якого структура капіталу свідчить про достатній рівень фінансової стійкості, це – нерозподілений прибуток; на початок 2022 р. його обсяг становить 174237 тис.грн.; на кінець 2024 р. – 75630 тис.грн., тобто відбулось покриття 98607 тис.грн. збитків від господарської діяльності; за рахунок нерозподіленого прибутку впродовж 2022 – 2024 рр. підприємство характеризується стійкою структурою капіталу; питома вага поточних зобов'язань впродовж досліджуваного періоду зросла з 18,4% на кінець 2022 р. до 24,9% на кінець 2024 р., але така питома вага поточних зобов'язань не є критичною з точки зору фінансової стійкості.

До основних тенденцій змін фінансових результатів доцільно віднести такі зміни: починаючи з 2022 р. спостерігається стрімке падіння чистого доходу від реалізації продукції; у 2022 – 2024 рр. не вдалось відновити обсяги господарської діяльності до рівня 2021 р.; підприємство має фінансові можливості формування прибутку лише на рівні валового прибутку; у період 2022 – 2024 рр. підприємство має збитки на рівні операційної діяльності та на рівні чистого прибутку.

Продуктивність праці – виключно економічний показник, який свідчить про кількість продукції, виробленої одним працівником за рік. На початок 2022 року він дорівнює 1383,7 тис.грн. на одну особу, а вже на кінець 2024 р. – лише 547,6 тис.грн. на одну особу, тобто бачимо дійсно звуження обсягу господарської діяльності. Також негативні тенденції щодо звуження обсягу господарської діяльності позначились і на показникові фондовіддачі. На початок 2022 р. він дорівнює 6,863, а на кінець 2024 р. – лише 1,568, тобто суттєво знижується ефективність використання основних засобів у господарській діяльності, тобто відбувається недозавантаження виробничих потужностей підприємства. Така економічна ситуація призводе до зростання частки постійних витрат в собівартості одиниці продукції і може при падінні

обсягів виробництва призводити до економічних збитків. Таку ситуацію ми і спостерігаємо у досліджуваного підприємства.

Всі показники рентабельності мають від'ємне значення впродовж усього досліджуваного періоду, лише показник рентабельності продукції має позитивне значення, він розраховується за валовим прибутком, який є позитивною величиною впродовж 2021 – 2024 рр. Отже, підприємство має всі ознаки банкрутства, тобто втрати фінансової стійкості, тому ПрАТ «Запоріжсклофлюс» потребує розробки антикризової стратегії та інших заходів з відновлення фінансової стійкості та стабільності.

Значні високі втрати економіки внаслідок воєнних дій підкреслюють важливість дослідження ділової активності підприємств. Умови воєнного стану ставлять перед суб'єктами господарювання завдання адаптації до нестабільного середовища, що вимагає ретельного стратегічного планування та розвитку стратегій для забезпечення їхньої фінансової стійкості. Аналіз показників ділової активності ПрАТ «Запоріжсклофлюс» підкреслює необхідність ефективного управління ресурсами та стратегічного планування для збереження економічного потенціалу в умовах кризи. Підсумкові рекомендації зазначають, що системне управління ресурсами та стратегічне планування можуть забезпечити підприємству фінансову стійкість в умовах невизначеності, сформованої зокрема і воєнним конфліктом.

Війна триває, а отже усі економічні суб'єкти, не зважаючи на адаптацію до нових суворих умов, потребують підтримки. Що стосується суб'єктів підприємництва, то нові програми, націлені на підтримку відродження підприємницької діяльності, мають заохочувати їх до запровадження більш інноваційних та стійких практик, які охоплюють принципи циркулярної та зеленої економіки, зниження енергоємності виробництва та сприяння співпраці. У короткостроковій перспективі підтримка повинна бути орієнтована на подальше перетворення підприємництва та його пристосування до нових реалій. Це може включати допомогу в побудові нових ланцюгів постачань і партнерств, оптимізацію виробництва, впровадження

нових механізмів фінансування та фінансову підтримку. Низка галузей, а саме сільське господарство, харчова промисловість, оптова та роздрібна торгівля мають найважливіше значення в короткостроковій перспективі для підтримки країни в умовах війни. У середньостроковій перспективі, коли війна закінчиться, усі без винятку суб'єкти підприємництва потребуватимуть підтримки для сталого відновлення шляхом впровадження інноваційних практик, залучення імпакт інвестування та інвестування з врахуванням найкращих екологічних, соціальних та управлінських факторів, створення робочих місць та адаптації до стандартів та правил Європейського союзу. Важливим пріоритетом є сприяння розвитку галузей із високим потенціалом. Власне вони повинні стати рушійною силою економічного розвитку (сільське господарство та харчова промисловість, IT-бізнес, будівництво та інфраструктура). Іншим ключовим пріоритетом є забезпечення справедливого та збалансованого розвитку як територій, які постраждали від військової агресії країни терориста, так і незайманих конфліктом регіонів із традиційно високим складом суб'єктів підприємницької діяльності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Дончак Л. Г., Ціхановська О. М. Ділова активність підприємства та шляхи її зміцнення. Економіка і суспільство. Мукачево, 2017. № 10. С. 250–255. URL: http://economyandsociety.in.ua/journal/10_ukr/44.pdf (дата звернення: 30.10.2025).

2. Економічна енциклопедія, URL: http://studentbooks.com.ua/content/view/38/112/1/27/ (дата звернення: 18.10.2025).

3. Бланк И.А., Финансовый менеджмент: Учебный курс, Київ: Ника-Центр, 1999, 528 с.

4. Федорович Р.В., Загородна О.М., Серединська В.М., Фінансовий аналіз: навчально-методичний посібник, Тернопіль: ТАНГ, 2001, 149 с.

5. Шеремет О.О., Фінансовий аналіз: Навчальний посібник, Київ, 2005, 196 с.

6. Шиян Д.В., Строченко Н.І. Фінансовий аналіз: навчальний посібник, Київ: Видавництво А.С.К., 2003, 240 с.

7. Тютюнник Ю. М., Дорогань-Писаренко Л. О., Тютюнник С. В. Фінансовий аналіз: навчальний посібник (2-ге видання, змінене і доповнене). Полтава : Видавництво ПП «Астрая», 2020. 434 с.

8. Приймак С. В. Ділова активність як фактор зростання економічного потенціалу підприємства. Збірник тез звітної наукової конференції Львівського національного університету імені Івана Франка за 2017 рік (елек тронне видання): Львів, ЛНУ ім. І. Франка, 2018. С. 121–125.

9. Ткачук Г. Ю. Оцінка ділової активності підприємства. Науковий вісник Херсонського державного універ ситету. Серія: Економічні науки. 2015. Вип. 13. Ч. 4. С. 88–90.

10. Кащена Н. Б., Горошанська О. О., Польова Т. В. Ділова активність підприємства: сутність та методика аналізу : монографія. Харків, 2016. 196 с.

11. Ясіновська І. Ф., Іщенко В. А. Ділова активність підприємства та шляхи її підвищення. Матеріали між народної конференції: Сучасні проблеми правового, економічного та соціального розвитку держави. Харків, 2019. С. 206–209.

12. Антипенко Є.Ю., Ногіна С. М., Піддубна Ю. С. Аналіз теоретичних аспектів ділової активності підприємства та існуючих підходів до її оцінювання. Сталий розвиток економіки. 2013. № 3. С. 76–80.

13. Ткачук Г. Ю. Оцінка ділової активності підприємства. Науковий вісник Херсонського державного університету. 2015. Вип. 13. Ч. 4. С. 88–90.

14. Томчук О. Ф. Аналітичне забезпечення управління діловою активністю підприємства. Глобальні та національні проблеми економіки. 2016. Вип. 10. С. 991–995. URL : http://global-national.in.ua/archive/10 2016/205.pdf (дата звернення: 12.10.2025).

15. Руденко Є. М. Застосування «золотого правила економіки» для оцінки ділової активності сільськогосподарських підприємств. Агросвіт. 2014. № 16. С. 42–49.

16. Дончак Л. Г., Ціхановська О. М. Ділова активність підприємства та шляхи її зміцнення. Економіка і суспільство. 2017. № 10. С. 250-255.

17. Сидоренко В. Мельник Г. Контроль ділової активності за ключовими показниками ефективності.Економіка та держава: Міжнар. наук.практ. журнал. К.: РПВПС НАНУ, 2013. № 10. С. 74 75.

18. Дорошенко А. П. Напрями оцінки ділової активності сільськогосподарських підприємств Наукові праці ПДАА. Серія: Економічні науки. 2012. Вип. 5. Т. 3. С 112-116.

19. Фаріон В. Я. Аналітична оцінка ділової активності та рентабельності підприємств. Інноваційна економіка. 2013[48]. № 10. С. 27-33.

20. Куриленко Т. П. Теоретичні аспекти визначення ділової активності. Вісник аграрної науки Причорномор'я. 2022. № 4 (47). С. 87.

21. Годящев М. О. Удосконалення інструментарію управління діловою активністю підприємств : автореф. дис. … канд. екон. наук : 08.00.04.

Східноукраїнський національний університет ім. В. Даля. Сєвєродонецьк, 2018. 20 с.

22. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємства та ознак дій з приховування банкрутства, фіктивного банкрутства чи доведення до банкрутства. Наказ Міністерства економіки України № 14 від 19.01.2006 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0014665-06#Text (дата звернення 10.10.2025).

23. Проблема не лише в обстрілах. Бізнес розповів, від чого найбільше потерпає. URL: https://biz.nv.ua/ukr/sviy-biznes/ukrajinskiy-biznes-2025-yak-kompaniji-zberigayut-stiykist-pid-chas-viyni-50638474.html (дата звернення: 12.10.2025).

24. Реалізація потенціалу промисловості й аграрного сектора економіки в умовах війни та повоєнного відновлення : аналіт. доп. / [Собкевич О. В., Русан В. М., Жураковська Л. А., Олійник Д. І., Власюк О. С.] ; за ред. Жаліла Я. А. – Київ : НІСД, 2025. – 93 с. – Ел. наук. видання. – https://doi.org/10.53679/NISS-analytrep.2025.09

25. Як війна перекроїла українську промисловість: хто втрачає, а хто зростає. URL: https://zprz.city/news/view/yak-vijna-perekroila-ukrainsku-promislovist-hto-vtrachae-a-hto-zrostae (дата звернення: 10.10.2025).

26. Що відбувається у добувній промисловості на четвертому році війни. URL: https://gmk.center/ua/posts/shho-vidbuvaietsya-u-dobuvnij-promislovosti-na-chetvertomu-roci-vijni/ (дата звернення: 23.10.2025).

27. Шевцова Г.З., Швець Н.В. Як українська хімічна промисловість долає виклики воєнного часу: структурні виміри. URL: https://www.business-inform.net/article/?year=2025&abstract=2025_1_0_308_324 (дата звернення: 12.10.2025).

28. Трансформаційні процеси у промисловості України в умовах воєнної економіки. URL: https://blog.iie.org.ua/transformatsijni-protsesy-u-

promyslovosti-ukrainy-v-umovakh-voiennoi-ekonomiky/ (дата звернення: 12.10.2025).

29. Офіційний сайт ПрАТ «Запоріжсклофлюс». URL: https://www.steklo-flus.com/ (дата звернення: 23.10.2025).

30. Мінекономіки попередньо оцінює падіння ВВП в 2022 році на рівні 30,4%. Офіційний сайт Міністерства економіки України. URL: https://www.me.gov.ua/News/Detail?lang=uk-UA&id=4470bafb-5243-4cb2-a573-5ba15d9c8107&title=MinekonomikiPoperedno (дата звернення: 21.10.2025).

31. «Прямі збитки економіки України через війну перевищили 108 мільярдів доларів – KSE». URL: https://www.epravda.com.ua/news/2022/08/2/689923/ (дата звернення: 20.10.2025).

32. Петик Л. О., Фелісєєв В. А. Ділова активність промислових підприємств України. Економічний простір. 2022. № 181. С. 188–191. DOI: https://doi.org/10.32782/2224-6282/181-33

33. Терлецька Ю., Кушнір О. Управління діловою активністю у контексті забезпечення стабільного розвитку підприємства. Scientific Collection «InterConf». 2023. С. 78–81.

34. Бей Г. В. Управлінські питання збереження та відновлення ділової активності підприємств в період воєнного стану. Економіка і організація управління. 2023. С. 31–40.

35. Захарова Н. Ю., Власенко О. О., Покотило М. С. Механізм управління фінансовою безпекою підпри ємства. Сучасні технології управління соціально-економічним розвитком України в умовах глобальних викликів сьогодення : збірник матеріалів II Всеукраїнської науково-практичної конференції, 22–23 грудня 2022 року. С. 34–36.

36. Омельчак Г. В. Особливості формування конкурентоспроможності підприємств в умовах воєнного стану. Економічний простір. 2023. № 184. С. 114–117.

37. Падіння ВВП у 2022 році буде найглибшим за всю історію України – Нацбанк. Електронне видання «Ліга-Бізнес». URL: https://biz.liga.net/ua/all/all/novosti/padenie-vvpv-2022-godu-budet-samym-glubokim-za-vsyu-istoriyu-ukrainy-natsbank (дата звернення: 25.09.2025).

38. Данилишин Б. Економічний фронт: ситуація в економіці та на фінансових ринках України. Блог Богдана Данилишина. URL: https://lb.ua/blog/bogdan_danylysyn/522585_ekonomichniy_front_situatsiya.html (дата звернення: 25.10.2025).

39. Center for Innovation Development. (2023). Stan ta potreby biznesu v umovakh viiny: rezultaty opytuvannia v sichni 2023 roku [The State and Needs of Business at War: Results of the January 2023 Survey]. Retrieved from https://cid.center/the-state-and-needs-of-business-at-war-results-of-the-january-2023-survey/ (accessed 29.09.2025).

40. Anhelko, I.V. (2023). Male pidpryiemnytstvo v umovakh viiny: vyklyky ta mozhlyvosti [Small Business in the Context of War: Challenges and Opportunities. In Economic Revival of Ukraine: Problems, Challenges, Prospects]. In Ekonomichne vidrodzhennia Ukrainy: problemy, vyklyky, perspektyvy: Zb. mater. vseukr. nauk.-prakt. Internet konfer. 30 bereznia 2023 r. (pp. 9-12). Dnipro: UDUNT.

41. Programme for Development of the United Nations in Ukraine. (2022). Express assessment of the impact of war on micro, small and medium-sized enterprises in Ukraine: Analytical report. Kyiv. Retrieved from https://ukraine.un.org/sites/default/files/2023-05/UN_report_2023%28English%29.pdf (accessed 29.09.2025).

ДОДАТКИ

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

	КОДИ
Дата (рік, місяць, число)	2023	10	30
за ЄДРПОУ	00233235
за КАТОТТГ [1]	UA23060070010385728
за КОПФГ	230
за КВЕД	20.59

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

Підприємство **Приватне акціонерне товариство "Запоріжсклофлюс"**
Територія ЗАПОРІЗЬКА
Організаційно-правова форма господарювання Акціонерне товариство
Вид економічної діяльності Виробництво іншої хімічної продукції, н.в.і.у.
Середня кількість працівників [2] 301
Адреса, телефон вулиця ДІАГОНАЛЬНА, буд. 2, Заводський р-н, м. ЗАПОРІЖЖЯ, ЗАПОРІЗЬКА обл., 69035, Україна 2397061

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку	
за міжнародними стандартами фінансової звітності	V

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2022 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	1 968	1 965
первісна вартість	1001	1 976	1 976
накопичена амортизація	1002	8	11
Незавершені капітальні інвестиції	1005	4 045	3 368
Основні засоби	1010	85 572	77 755
первісна вартість	1011	141 412	143 626
знос	1012	55 840	65 871
Інвестиційна нерухомість	1015	215	210
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	266	266
знос інвестиційної нерухомості	1017	51	56
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	308	220
Відстрочені податкові активи	1045	3 171	3 086
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	**1095**	**95 279**	**86 604**
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	66 862	49 249
виробничі запаси	1101	23 320	29 686
незавершене виробництво	1102	1 679	4 143
готова продукція	1103	41 863	15 420
товари	1104	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрахування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	27 664	4 375
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	1 435	148
з бюджетом	1135	21 182	6 671
у тому числі з податку на прибуток	1136	4 354	4 354
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	1 821	933
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	12 774	9 462
готівка	1166	-	-
рахунки в банках	1167	-	-
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в: резервах довгострокових зобов’язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-

резервах незароблених премій	1183	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	1 657	1 253
Усього за розділом II	**1195**	**133 395**	**72 091**
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	**1200**	**-**	**-**
Баланс	**1300**	**228 674**	**158 695**

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	109	109
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	-	-
емісійний дохід	1411	-	-
накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	594	594
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	174 237	122 519
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	**1495**	**174 940**	**123 222**
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	8 765	6 309
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі: резерв довгострокових зобов'язань	1531	-	-
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	**1595**	**8 765**	**6 309**
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	2 157	2 151
товари, роботи, послуги	1615	23 069	12 285
розрахунками з бюджетом	1620	982	464
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	1 046	395
розрахунками з оплати праці	1630	3 613	1 478
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	629	2 170
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	6 944	2 047
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	6 392	8 110
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	137	64
Усього за розділом III	**1695**	**44 969**	**29 164**
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	**1700**	**-**	**-**
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	**1800**	-	-
Баланс	**1900**	**228 674**	**158 695**

ЕП НЕТЯГА ВОЛОДИМИР ІВАНОВИЧ

ЕП ХИЖНЯК СВІТЛАНА ВІКТОРІВНА

Керівник **Нетяга Володимир Іванович**

Головний бухгалтер **Хижняк Світлана Вікторівна**

[1] Коди бінатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад.

[2] Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

		КОДИ
	Дата (рік, місяць, число)	2024 01 01
Підприємство	Приватне акціонерне товариство "Заноріжсклофлюс"	за ЄДРПОУ 00233545
Територія	ЗАПОРІЗЬКА	за КАТОТТГ [1] UA23060070010385728
Організаційно-правова форма господарювання	Акціонерне товариство	за КОПФГ 230
Вид економічної діяльності	Виробництво іншої хімічної продукції, н.в.і.у.	за КВЕД 20.59
Середня кількість працівників [2]	148	
Адреса, телефон	вулиця ДІАГОНАЛЬНА, буд. 2, Заводський р-н, м. ЗАПОРІЖЖЯ, ЗАПОРІЗЬКА обл., 69035, Україна 2397061	

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку	
за міжнародними стандартами фінансової звітності	V

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2023 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

АКТИВ	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	1 965	2 043
первісна вартість	1001	1 976	2 055
накопичена амортизація	1002	11	12
Незавершені капітальні інвестиції	1005	3 368	6 112
Основні засоби	1010	77 755	72 058
первісна вартість	1011	141 394	144 458
знос	1012	63 639	72 400
Інвестиційна нерухомість	1015	210	206
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	266	266
знос інвестиційної нерухомості	1017	56	60
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	220	121
Відстрочені податкові активи	1045	3 086	5 067
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	**1095**	**86 604**	**85 607**
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	49 249	33 595
виробничі запаси	1101	29 686	20 649
незавершене виробництво	1102	4 143	1 980
готова продукція	1103	15 420	10 966
товари	1104	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрахування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	4 375	2 441
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	148	144
з бюджетом	1135	6 671	4 179
у тому числі з податку на прибуток	1136	4 354	4 139
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	928	192
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	9 462	4 018
готівка	1166	-	-
рахунки в банках	1167	-	-
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-

резервах незароблених премій	1183	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	1 253	944
Усього за розділом II	**1195**	**72 086**	**45 513**
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	**1200**	-	-
Баланс	**1300**	**158 690**	**131 120**

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	109	109
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	-	-
емісійний дохід	1411	-	-
накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	594	594
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	122 211	93 911
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	**1495**	**122 914**	**94 614**
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	6 309	6 645
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі: резерв довгострокових зобов'язань	1531	-	-
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	**1595**	**6 309**	**6 645**
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	2 151	2 521
товари, роботи, послуги	1615	12 285	12 194
розрахунками з бюджетом	1620	464	976
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	395	351
розрахунками з оплати праці	1630	1 478	1 267
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	2 170	94
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	2 047	2 047
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	8 413	10 371
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	64	40
Усього за розділом III	**1695**	**29 467**	**29 861**
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	**1700**	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	**1900**	**158 690**	**131 120**

Керівник ЕП НЕТЯГА ВОЛОДИМИР ІВАНОВИЧ — **Нетяга Володимир Іванович**

Головний бухгалтер ЕП ХИЖНЯК СВІТЛАНА ВІКТОРІВНА — **Хижняк Світлана Вікторівна**

Електронний підпис ЕП

Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад.

Звіт є частиною порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

		КОДИ
	Дата (рік, місяць, число)	2025 01 01
Підприємство **Приватне акціонерне товариство "Запоріжсклофлюс"**	за ЄДРПОУ	00232181
Територія ЗАПОРІЗЬКА	за КАТОТТГ	UA23060070010385728
Організаційно-правова форма господарювання Акціонерне товариство	за КОПФГ	230
Вид економічної діяльності Виробництво іншої хімічної продукції, н.в.і.у.	за КВЕД	20.59
Середня кількість працівників [2] 200		
Адреса, телефон вулиця ДІАГОНАЛЬНА, буд. 2, Заводський р-н, м. ЗАПОРІЖЖЯ, ЗАПОРІЗЬКА обл., 69035, Україна	2397061	

ДОКУМЕНТ ОТРИМАНО

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку	
за міжнародними стандартами фінансової звітності	V

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2024 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

АКТИВ	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	2 043	2 074
первісна вартість	1001	2 055	2 096
накопичена амортизація	1002	12	22
Незавершені капітальні інвестиції	1005	6 112	4 417
Основні засоби	1010	72 058	67 604
первісна вартість	1011	144 458	149 314
знос	1012	72 400	81 710
Інвестиційна нерухомість	1015	206	202
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	266	266
знос інвестиційної нерухомості	1017	60	64
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Заборгованість за внесками до статутного капіталу інших підприємств	1036	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	121	10
Відстрочені податкові активи	1045	5 067	6 159
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	**1095**	**85 607**	**80 466**
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	33 595	24 104
виробничі запаси	1101	20 649	14 376
незавершене виробництво	1102	1 980	1 792
готова продукція	1103	10 966	7 936
товари	1104	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрахування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	2 441	2 542
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	144	39
з бюджетом	1135	4 179	4 179
у тому числі з податку на прибуток	1136	4 139	4 139
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	192	127
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	4 018	51
готівка	1166	-	-
рахунки в банках	1167	-	-
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-

резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	933	397
Усього за розділом II	**1195**	**45 502**	**31 439**
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	**1200**	-	-
Баланс	**1300**	**131 109**	**111 905**

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	109	109
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	-	-
емісійний дохід	1411	-	-
накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	594	594
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	93 898	75 630
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	**1495**	**94 601**	**76 333**
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	6 645	7 763
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі: резерв довгострокових зобов'язань	1531	-	-
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	**1595**	**6 645**	**7 763**
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	2 521	2 493
товари, роботи, послуги	1615	12 195	6 178
розрахунками з бюджетом	1620	976	563
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	352	298
розрахунками з оплати праці	1630	1 267	1 045
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	94	391
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	2 047	2 047
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	10 371	9 644
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	40	5 150
Усього за розділом III	**1695**	**29 863**	**27 809**
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	**1700**	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	**1800**	-	-
Баланс	**1900**	**131 109**	**111 905**

ЕП НЕТЯГА ВОЛОДИМИР ІВАНОВИЧ

Керівник **Нетяга Володимир Іванович**

ЕП ХИЖНЯК СВІТЛАНА ВІКТОРІВНА

Головний бухгалтер **Безкіш Валентина Олександрівна**

ЕП Електронний підпис

1 Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад.

2 Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

	КОДИ		
Дата (рік, місяць, число)	2023	01	01
за ЄДРПОУ	00293255		

Підприємство **Приватне акціонерне товариство "Запоріжсклофлюс"**
(найменування)

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2022 р.

Форма № 2 Код за ДКУД **1801003**

І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	106 782	487 057
Чисті зароблені страхові премії	*2010*	-	-
премії підписані, валова сума	*2011*	-	-
премії, передані у перестрахування	*2012*	-	-
зміна резерву незароблених премій, валова сума	*2013*	-	-
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	*2014*	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів,робіт, послуг)	2050	(91 111)	(432 160)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	*2070*	-	-
Валовий: прибуток	2090	15 671	54 897
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	*2105*	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	*2110*	-	-
зміна інших страхових резервів, валова сума	*2111*	-	-
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	*2112*	-	-
Інші операційні доходи	2120	14 919	15 200
у тому числі: дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	*2121*	-	-
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	*2122*	-	-
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	*2123*	-	-
Адміністративні витрати	2130	(16 597)	(23 708)
Витрати на збут	2150	(6 423)	(24 807)
Інші операційні витрати	2180	(54 379)	(36 362)
у тому числі: витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	*2181*	-	-
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	*2182*	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	-	-
збиток	2195	(46 809)	(14 780)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	42	52
Інші доходи	2240	-	-
у тому числі: дохід від благодійної допомоги	*2241*	-	-
Фінансові витрати	2250	(2 169)	(869)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(2 697)	(38)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	*2275*	-	-

Електронний підпис ЄП

Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	-	-
збиток	2295	(51 633)	(15 635)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(85)	1 946
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	-	-
збиток	2355	(51 718)	(13 689)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	**2450**	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	**2460**	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	**2465**	(51 718)	(13 689)

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	67 556	389 176
Витрати на оплату праці	2505	41 918	79 961
Відрахування на соціальні заходи	2510	8 655	15 430
Амортизація	2515	10 038	9 128
Інші операційні витрати	2520	33 954	30 951
Разом	**2550**	162 121	524 646

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	5473508	5473508
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	5473508	5473508
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	(9,44878)	(2,50096)
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	(9,44878)	(2,50096)
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

ЕП НЕТЯГА ВОЛОДИМИР ІВАНОВИЧ

Керівник Нетяга Володимир Іванович

ЕП ХИЖНЯК СВІТЛАНА ВІКТОРІВНА

Головний бухгалтер Хижняк Світлана Вікторівна

	КОДИ		
Дата (рік, місяць, число)	2024	01	01
за ЄДРПОУ	00293255		

Підприємство **Приватне акціонерне товариство "Запоріжсклофлюс"**
(найменування)

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2023 р.

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

Форма № 2 Код за ДКУД **1801003**

І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	126 823	105 466
Чисті зароблені страхові премії	*2010*	-	-
премії підписані, валова сума	*2011*	-	-
премії, передані у перестрахування	*2012*	-	-
зміна резерву незароблених премій, валова сума	*2013*	-	-
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	*2014*	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів,робіт, послуг)	2050	(91 667)	(90 410)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	*2070*	-	-
Валовий: прибуток	2090	35 156	15 056
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	*2105*	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	*2110*	-	-
зміна інших страхових резервів, валова сума	*2111*	-	-
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	*2112*	-	-
Інші операційні доходи	2120	5 411	14 919
у тому числі: дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	*2121*	-	-
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	*2122*	-	-
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	*2123*	-	-
Адміністративні витрати	2130	(18 755)	(16 597)
Витрати на збут	2150	(4 106)	(6 466)
Інші операційні витрати	2180	(46 306)	(54 024)
у тому числі: витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	*2181*	-	-
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	*2182*	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	-	-
збиток	2195	(28 600)	(47 112)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	32	42
Інші доходи	2240	-	-
у тому числі: дохід від благодійної допомоги	*2241*	-	-
Фінансові витрати	2250	(1 680)	(2 169)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(34)	(2 697)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	*2275*	-	-

Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	-	-
збиток	2295	(30 282)	(51 936)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	1 982	(85)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	-	-
збиток	2355	(28 300)	(52 021)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	**2450**	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	**2460**	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	**2465**	(28 300)	(52 021)

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	101 283	67 556
Витрати на оплату праці	2505	39 388	41 918
Відрахування на соціальні заходи	2510	7 656	8 655
Амортизація	2515	10 013	10 038
Інші операційні витрати	2520	24 241	33 954
Разом	**2550**	182 581	162 121

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	5473508	5473508
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	5473508	5473508
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	(5,17)	(9,50)
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	(5,17)	(9,50)
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник ЕП НЕТЯГА ВОЛОДИМИР ІВАНОВИЧ _____ Нетяга Володимир Іванович

Головний бухгалтер ЕП ХИЖНЯК СВІТЛАНА ВІКТОРІВНА _____ Хижняк Світлана Вікторівна

	КОДИ		
Дата (рік, місяць, число)	2025	01	01
за ЄДРПОУ	00293255		

Підприємство Приватне акціонерне товариство "Запоріжсклофлюс"
(найменування)

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2024 р.

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

Форма № 2 Код за ДКУД **1801003**

І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	109 511	126 823
Чисті зароблені страхові премії	*2010*	-	-
премії підписані, валова сума	*2011*	-	-
премії, передані у перестрахування	*2012*	-	-
зміна резерву незароблених премій, валова сума	*2013*	-	-
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	*2014*	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів,робіт, послуг)	2050	(87 224)	(91 667)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	*2070*	-	-
Валовий: прибуток	2090	22 287	35 156
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	*2105*	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	*2110*	-	-
зміна інших страхових резервів, валова сума	*2111*	-	-
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	*2112*	-	-
Інші операційні доходи	2120	6 889	5 411
у тому числі: дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	*2121*	-	-
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	*2122*	-	-
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	*2123*	-	-
Адміністративні витрати	2130	(22 067)	(18 755)
Витрати на збут	2150	(3 516)	(4 106)
Інші операційні витрати	2180	(21 207)	(46 306)
у тому числі: витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	*2181*	-	-
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	*2182*	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	-	-
збиток	2195	(17 614)	(28 600)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	22	32
Інші доходи	2240	-	-
у тому числі: дохід від благодійної допомоги	*2241*	-	-
Фінансові витрати	2250	(1 768)	(1 680)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(-)	(34)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	*2275*	-	-

Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	-	-
збиток	2295	(19 360)	(30 282)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	1 092	1 982
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	-	-
збиток	2355	(18 268)	(28 300)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	**2450**	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	**2460**	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	**2465**	(18 268)	(28 300)

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	74 335	101 283
Витрати на оплату праці	2505	30 181	39 388
Відрахування на соціальні заходи	2510	6 151	7 656
Амортизація	2515	9 372	10 013
Інші операційні витрати	2520	16 982	24 241
Разом	**2550**	137 021	182 581

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	5473508	5473508
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	5473508	5473508
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	(3,34)	(5,17)
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	(3,34)	(5,17)
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник ЕП НЕТЯГА ВОЛОДИМИР ІВАНОВИЧ — Нетяга Володимир Іванович

Головний бухгалтер ЕП ХИЖНЯК СВІТЛАНА ВІКТОРІВНА — Безкіш Валентина Олександрівна